

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnishvu prejemam:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-90

Izhaja vsak dan svecer izvzemai nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6-50
na mesec	2-30

za Nemčijo:

celo leto	K 28—
pol leta	14—
četrt leta	7-00
na mesec	2-30

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravištvu: Knaflova ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Državni zbor.

Tih dan. — Apatičnost ministrskega predsednika grofa Stürgkha. — Poljsko - nemški spori. — Nemško - češka pogajanja. — Kritičen teden. — Proračunski odsek. — Brambna debata.

Dunaj, 15. marca.

V parlamentu je danes tih dan. Navadno petkovno ovzdušje, povsod praznoba in dolgčas — tudi v zbornici, kjer se zbirajo le maloštevilne gručice okoli posameznih govornikov. Ob 2. popoldan je seja že končana; bi hotel predsednik dognati sklepčnost bi se trudil zmanjšati, sto poslancev ne seženeš v celim parlamentu. Zanimanje za brambno debato je tudi sicer oslabilo; kakor da bi bila zbornica premišljevala čez noč o večerajšnjih Stürgkhovih besedah.

Zakaj se ešofirati in vezati pri tako nejasnem položaju? Zakaj govoriti o vrlinah in nedostatkih predležečega osnutka, kateremu je kakor vse kaže usojen bridki konec pozabljen? Zakaj se zavzemati napram vladi stališče, ko stoji njen načelnik pred parlamentom apatičen in očitno brez vsake volje ga zainteresirati za to veliko vprašanje, brez zmožnosti vzbuditi njegove sile k uspešnejšemu delu?

Bolj kakor kritični položaj v katerem se nahaja brambno vprašanje ali zbornice mora vladine brezbriznosti. Večrajšnji poziv grofa Stürgkha po ustanovitvi »konzorcijske Avstrije« je slab surrogat za dejanja, ki naj vedejo k ustanovitvi velike parlamentarne večine.

Le še besede ima grof Stürgkh, činov pa zbornica zmanjšuje pričakovanje. Razmere pa se med tem nikakor ne boljajo. Sedaj se je pojavil spor celo med starimi zavezniki Poljaki in Nemci, ki so dosedaj reprezentirali nekako jedro vladne večine. Poljaki hočejo, da pride vodocestna predloga ali brez prvega branja v odsek ali pa naj se prvo branje vrši še pred veliko nočjo. V nemškem Nationalverbandu nasprotujejo tej zahtevi zlasti alpski poslanci, ki zahtevajo za galske kanale primerne gospodarske kompenzacije ter nočejo pripustiti parlamentarne razprave vodocestnega zakona, dokler ne bo sklenjen med alpskimi in galskimi interesi primerni kompromis.

To stališče Nationalverbanda je napravilo na Poljake prav mučen

vtisk: Ze v sredo se je v poljskem klubu tožilo, da Nemci ne drže svoje besede; kakor znano je pri glasovanjih o kartelnih predlogih precejšen del Nationalverbanda votiral v nasprotju s taktiko poljskega kluba, akoravno so Nemci obljubili, da bodo podpirali predlog posl. Zarahškega za zavrnitev kartelnih resolucij.

Pa tudi Nemci rekrimirajo. Prihodnji teden se vrši glasovanje o nujnosti Körnerjevega predloga, katerega ost je naperjena proti ministru Hohenburgerju. V poljskem klubu se mnogi poslanci zavzemajo za to, da glasuje klub za nujnost torej proti nemškemu zaupniku v kabinetu.

Danes so se vršile ponovno konference med predsedništvom P. k. in nemškega Nvb. in grof Stürgkh spoznavši, da se nahajajo zadnji ostanki njegove večine v nevarnosti, se je končno le potrudil, da posreduje. Zadeva sedaj visi. Na obeh straneh spoznavajo nevarnost in mogoče je, da se v zadnjem trenutku difference še uravnajo in poljsko-nemška zveza, ki je obema zavezniškoma prinesla že toliko koristi, dostikrat na škodo baš slovanskih strank in narodov, ostane ohranjena.

Knez Thun se sedaj mudi dan na dan v parlamentu ter konferira enkrat z Nemci enkrat s Čehi pa zopet z notranjim ministrom Heinoldom. Navzlic vsem dementijem se trdi, da se pravna pogajanja nahajajo v takem štadiju, da je treba storiti le še dva koraka in češko-nemška sprava bi bila gotova. Čehi vztrajajo na junktimu med ureditvijo narodnih razmer v dež. upravi in jezikovno prakso pri državnih uradih. Nemci so se s tem junktimom očitno že spoprijaznili treba je le še sporazuma glede načina, kako uravnati jezikovno prakso pri državnih uradih na Češkem. Čehi zahtevajo, da v smislu svoječasni Stremayerjevih naredb. Nemci vedo, da se tej zahtevi ne morejo izogniti in da je naravnost njihova dolžnost jo pripoznati in odobriti. Oni morajo storiti ta korak, če nočejo da se v zadnjem trenutku še vse razbije. Potem pa pride velikanska težkoča: obe stranki bodele morali stopiti z rezultati pogajanj pred javnost; ti rezultati seveda ne morejo biti dočela taki, kakor so jih hoteli na eni strani Čehi na drugi Nemci in marsikateri stranki bo hudo zamenjati

pred javnostjo radikalna gesla s skromnimi uspehi. Nevarnost javnosti grozi pravim pogajanjem — in zato se obe strani truditi jih se za nekaj časa zavleči. Toda prihodnji teden prinese kritične trenutke; glasovalo se bo o Körnerjevem predlogu in če prisodi zbornica tej proti-hohenburgerjski akciji nujnost — kar ni izključeno, dokler se Poljaki še niso odločili — potem se bo situacija nevarno poostрила in stara napetost med obema nasprotnikoma se pojavi zopet.

Se večja nevarnost pa grozi od druge strani. Nemci zahtevajo sankcijo takozv. lex Kolisko; zakona ki uvaža nemščino kot edini uradni jezik na celem Nižje Avstrijskem. Enotni češki klub je proti tej eventualnosti že naperil ostro interpelacijo, toda nevarnost, da vlada priporoči vladarju oni sklep nižjeavstrijskega dež. zbora še vedno ni odvrnjena. Sankcija lex Kolisko pa bi podrla vso pravno akcijo in z njo izvala najostrejšo češko - nemško boje. Razdrla bi tudi kabinet grofa Stürgkha. V čeških parlamentarnih krogih se je danes z vso gotovostjo, trdilo, da podasta češka ministra Trnka in Bráf v tem trenutku, ko se kabinet odloči priporočiti lex Kolisko v sankcijo svojo demisijo. Parlamentarni položaj bi bil s tem takoj popolnoma jasn. — Čehi v ostri opoziciji in trjujejo pot vlade in parlamenta bi vodil zopet iz ene krize v drugo.

In to v času brambne in finančne reforme, budgetnega provizorija! Grof Stürgkh se nahaja v neprijetnem, lahko se reče, že v kritičnem položaju. Kakor žerjavica pod pepelom tli obstrukcija v parlamentu. Skrita je v budgetnem odseku, vsak ostrejši veter in naj pride od te ali od one strani, razpali plamen ...

Zadeva italijanske fakultete je še vedno nerešena. Na eni strani Italijani ne dovolijo, da bi se njihovo vseučiliško vprašanje spravilo iz ple-numa proračunskega odseka v subkomite, na drugi strani ne pripuste Nemci in slovenski klerikalci, da bi se o fakulteti v proračunskem odseku razpravljalo naprej. Minister Hussarek je zman nagovarjal Italijane, in menda zman poskuša prepričati Nemce in dr. Korosca ter Sustersiča. Te parlamentarne težkoče in ovire pa vplivajo na razpoloženje tem bolj, ker se tudi parlamentarno delovanje giblje v več kot skromnih mejah.

Dva tedna predvelikonočnega zasedanja sta minula. uspeh: neplodna kartelna debata, ki je rodila nebroj zmešanih, slabotnih, brezpomembnih resolucij (»Slovenec« je dobro označil celo antikartelno akcijo, katere »maher« je bil med drugimi zlasti dr. Krek z ironičnim naslovom »draginja odpravljena«) in pa malo obetajoči začetek brambne razprave, o kateri nikdo ne ve, kdaj in kako bo končala.

Med današnjimi govorniki zasluži posl. dr. Sommer posebno pozornost. Ne morda radi stvarne vsebine in važnosti njegovih izvajanj, temveč radi tega, ker je ta pristni Wolfijaneec, nemški radikalec in po programu vsenemški politik smatral za potrebno, denuncirati Madžare kot sovražnike dinastije (kje so časi Heil Hohenzollerni!) govoriti o velesilnem značaju monarhije (nekaj je plediral za izročitev »nemških« dežel pruskemu kralju) in se ogrevati za silo in jakost »naše« armade (katero so njegovi še pred kratkim imenovali sovražniki nemškega ljudstva).

Vse hinavstvo te propadle nemško - radikalne družbe, kateri se je zdela brambna debata ugodna prilika za prilizovanje na zgoraj, vso moralno defektnost Wolfovih privržencev, bi zman skušali naslikati bolje, kakor je to storil dr. Sommer s svojim govorom.

Danes je govoril tudi Jugoslovani. Dalmatinski pravaš dr. Sesardić je bridko tožil o zastopavljanju in zatiranju hrvaškega naroda v armadi in po armadi. Vpisan je bil kot kontra - govornik. Bomo videli, kje bo ostalo njegovo opozicijsko stališče, kadar pritisne nanj lojalna pest gospoda dr. Sustersiča.

V naslednjem podajamo sejno poročilo.

Zbornica je takoj začela z razpravo o brambni predlogi.

Krščanski socijalec Jerabek je dejal, da gledajo na brambno predlogo s prav mešanimi čustvi tudi tiste stranke, ki so si ohranile dobro poročilo lojalnosti. Ni razumeti, zakaj se vojna uprava brani dvestoletnega vojaškega službovanja, saj imajo izveniški Rusijo, že vse evropske države dvestoletno službovanje, vsaj pri pešakah. Protestirati pa je proti temu, da na avstrijski strani vojni minister ne najde zaščite proti Ogrski. Govornik se je pritoževal, da stotni-

je ne pozdravljajo vojaških zdravnikov, da se na smrt obsojeni vojaki izbacnejo iz armade, kar je žaljenje za civiliste in da se veteranom še vedno ne dovolijo sablje.

Dalmatinski klerikalec Sesardić je govoril o zahtevanju Hrvatov.

Nemški radikalec dr. Sommer se je zavzemal za to, da naj se ne glede na Ogrsko, odobri brambna predloga. Madžari se bore koncem koncev že stoletja zoper dinastijo, da bi ustanovili samostojno Ogrsko. Nemci so pripravljene, skrbeti za armado, naj bi iz zbornice zadonel klic: Zivela armada!

Seja je bila nato zaključena in bo prihodnja seja v torek.

Odseka sta danes dva zborovala. V odseku za izpremembo pravilnika so se zedinili na to, da izvolijo pododsek, a glasovati o tem niso mogli, ker je bila seja med tem že ne-sklepčna. — V socijalno - političnem odseku so razpravljali o obrtnem redu in o izplačevanju mezd v rudokopih.

Govor državnega poslanca dr. Ravniharja

v seji poslanske zbornice 7. t. m.

(Po stenogr. zapisniku).

(Dalje.)

Denunciacij kar mrgoli in kaj pomenja proti slovenskemu sodnemu uradniku naperjena denunciacija, tudi če se kazneje izkaže za neutemeljeno, si gospoda moja, lahko predstavljate. Vsaka, tudi neutemeljena denunciacija je za dotičnega uradnika črna točka v njegovi kvalifikacijski tabeli.

Ker sem pa že pri besedi »neuplivanje« na sodnike, ki je je njega ekselencen gospod pravosodni minister pretečeno jesen nekoč blagovol kot najvišje dobro in je branil napram socijalnim demokratom, naj vam navedem čeden izgled, kako je v resnici s tem »neuplivanjem«.

Ko so bile leta 1908. v Ljubljani znane demonstracije, so se dozdevni krivci morali zagovarjati in kaznovati so jih z jako ostrimi kaznimi. — Vzklicno sodišče v Ljubljani je v nekaterih slučajih spoznalo, da so bile kazni za prestopke preostre, ublažilo jih je in znižalo.

Začudil se je neizmerno in je dejal:

»Ne razumem te, Lina, kako naj dvomim o tebi, ko vem, da me ljubiš!«

»Ti veš, da te ljubim,« je govorila tiho in s poudarkom.

»V meni gloda ta zgodba in nič drugega ne mislim kakor na njo. Ne zadovoljen sem s samim seboj in pridejo trenutki, ko sam sebe sovražim. Zavoljo dvomov. Pa bi vrgel vse skupaj iz sebe, daleč proč, da ne bi ostala nobena sled — pa ne morem.«

Bila sta na cesti proti mestu. Ob kraju so vstajale črne hiše, še temnejše od teme same. Časih je zalajal kak pes in zarožljaj z verigo. Potem pa je bilo zopet vse tiho in le široka cesta je umirala v daljavi pred njima.

Hiše so prihajale gostejše in tuintam so brlele revne svetilke.

Ustavila sta se pred veliko hišo. Podala mu je roko in mu jo krepko stisnila. Vsesala je svoje jasne oči v njegov tužni pogled in je rekla:

»Priatelj, dala ti bom vero.«

In izginila je v veži.

Odšel je naglih korakov. Nad njim so bleščale velike zvezde v mračnih barvah, trepetala so daljna ozračja in vsa zemlja se je valovila k njim. Pa bilo je vse tiho v tem silnem nemem kopnenju, tako mirno in neslišno, da ni bilo čuti niti sim-

LISTEK.

„Nesrečna Ljubezen“.

S. R.

Velike svetle zvezde so hodile svoja pota. Rumene, rdečkaste, modre in zelene in vijoličaste iskre so utripale v visokih ozračjih in sijale tihno na daljno življenje hrepeneče zemlje. Valovila so se razburkana morja, koprnele so skalnate gore in dehtele so temne rože do zvezd.

Šla sta počasi po gozdu. Ona je bila visoka in se je bila zazrla v zvezde, vsa ljubezni polna in koprneča. V prsih se ji je prelivalo veliko udano veselje in iskala je besede, ki bi bile vredne njenih čustev. Pa ni jih bilo in zato je molčala, vsa prepojena in prenapolnjena velike ljubezni.

Njemu pa so begala čustva od nje do neke misli, do neke točke, kjer so se ustavila in so premišljala. Mislila se je in begalo je nedolžno v veliki slutnji. In zopet so opustile misli za trenutek tisto točko in so bežale k njej.

Pogledal ji je v prozorni obraz, ki je bil nalahno privzdignjen proti nebu in je odseval veliko svetotajstvo tihe ljubezni. In v nasilnem navalu kopnenja, razlivačnega se po vsem vročem telesu, polnega pekočih

žarkov in skritega zatajevanja, jo je privlel k sebi in je prižel svoja ustna na njeno.

Voljno se mu je udala in njene oči so še vedno kakor zamaknjene zrla v zvezde.

»Poslušaj me, Lina!«

»Poslušam te,« je odgovorila in ni se ozrla vanj.

»Vidiš, tako sem zmeden, da ves trepetam. Vso noč in ves dan sem mislil in mislil. In potem sem pisal. In ko sem prebral, sem raztrgal. In iznova sem mislil in iznova sem pisal. Ni miru v meni, ni jasnosti, ni vere. Vidiš, ljubezen se mi zdi tako velika, tako lepa, vsa polna najvišjih čustev, polna vesele udanosti, hrepenceča po popolni sreči in po globokem trpljenju. In je silnejša od vseh najbolj hrepenečih čustev, kakor je solnčni žarek svetlejši od vsakega plamena. Mnogo sem premišljal o tem, tako, da mi je šumelo v glavi, da se mi je podila razburkana kri po telesu kakor deroči gorski potoki, in me je žgalo in palilo okrog srca. In sedaj sem ves zmeden in misli mi begajo od tebe k tisti zgodbi in od tiste zgodbe zopet k tebi.«

Prenehal je in je umolknil. Šla je poleg njega vsa molčeča in kakor izklesana in zdelo se mu je, da je otrpnila in umrla v njej vsaka iskrica življenja.

Ona pa je živela vsa v zvezdah in je mislila njegove misli, brez vsa-

ke nejasnosti, mirno, prožita lastnega spoznanja.

»Ti mene poslušaj, Lina!«

Komaj da je vztrepetala in se je ozrla vanj. Videla je dvojne oči, polne globoke razumevanja in žal mu je bilo za rahlo očitjanje, ki je zvenelo iz njegovega klica.

»Jaz sem jasna in mirna in moje srce sluti še dalje. Govori, moj človek!«

Sepetala je, kakor da bi se zbudile rože na poljani in se zavedle solnčnega dne.

Prišla sta iz gozda. Pred njima je bil izlit svetel ribnik in na dnu globoke vode so trepetale zvezde. Na nasprotnem bregu so se zibali dolgi vodni refleksi črnih jagnjet in so temnili jasno globino kakor črni žarki.

»Hotel sem pisati o tisti ljubezni veliko delo in mislil sem si zgodbo: Zivi mlad pisatelj. Prepojen je ves z mislimi o veliki ljubezni in piše o njeni globoki silnosti, ki je večja od hrepenenja po življenju. Nekoč sedi zamišljen v svoji sobi in časih napiše svoje misli. Med tem stopi njegova ljubica v sobo in se tiho vsede v kot, ker ga neče motiti. On pa misli in piše in prikrađeje se mu v dušo dvomi o taki ljubezni, zdi se mu nemogoča. Vstane in hodi razmišljen po sobi gorindol, govori glasno in ne opazi ljubice, ki ga verno posluša. In ne more se več poglobiti v delo, ker

nima več vere v tisto ljubezen, ki je večja od hrepenenja po življenju. Strupeni dvomi se razpredajo v njem. In ljubica razume njegovo tugo in mu sklene dati vero v tisto ljubezen, hoče se žrtvovati, da bi mogel skloniti svoje veliko delo. Poslovi se v duši od njega, splazi se iz sobe, napiše mu dolgo pismo, polno največje ljubezni in se usmrti.

To je kratka vsebina. V to sem hotel izliti in vklesati vse svoje nazore o ljubezni. Začel sem pisati, ves prevzet in navdušen. Potem pa sem bral in sem raztrgal. Lina, Lina, veliko bi bilo to delo, ali zdi se mi, da je ta vsebina nemogoča. Nikdar se ne more kaj takega zgoditi. In meni manjka tiste globoke vere in ni mi mogoče tega pisati, o čimer sam dvomim.«

Obmolknil je bolešno in zagrnila ga je nočna tema, kakor da bi bila pristopila iz vseh nevidnih daljav, ki so se skrivale v gozdu za ribnikom. Čutil se je samotnega in revnega. Zagledal se je v temo in iz nje so prihajali sivi kolobarji, množili so se z nestrpno naglico in so plesali v divjih krogih, vedno hitreje, dokler niso priplesali prav do njegovih oči in potem ni videl nič več.

»Poslušaj Saša, v meni ni nikakega dvoma. Ta zgodba bo resnična. V sebi čutim veliko jasnost in tiho ljubezen kakor nikdar poprej. Zakaj dvomiš o meni?«

Ali ni predsednik graškega nad-sodišča, ko je bil na inšpekcijskem potovanju v Ljubljani, nanesel govorico na te slučaje, in sicer ob času, ko je nekaj razsodb še viselo? Gospodom z vzklicnega sodišča je napravil »pri-digo« in jih je naravnost apostrofi-ral, kako so se gospodje iz vzklicnega sodišča mogli osmeliti, kazen izpre-meniti in jih znižati? Kako so izgle-dale poznejše kazni, si gospoda moja lahko mislite. Ta nečuveni slučaj vplivanja na sodnike so prinesli naši časopisi, članka niso zaplenili, pa tu-di ne dementirali, kar se vedno pri-peti, ako kaka častniška vest ne odgovarja resnici. Trditve socialnih demokratov o vplivanju na sodnike od zgoraj v gotovih slučajih, ni torej niti »läppische«, niti »Ammennär-chen«, kakor jo je imenoval gospod pravosodni minister. Vplivanja mor-da ni bilo pri razsodbah za lanski 17. september tu na Dunaju, ampak da je pri nas v Avstriji mogoče, vam do-kazuje prej navedeni slučaj.

Dovoljujem si pa predložiti vam še slučaj o »neodvisnosti« sodnikov.

V Rudolfovem so bile pretečeno jesen občinske volitve, pri katerih sta si stali nasproti dve slovenski stran-ki. V občinski svet sta bila kandidi-rana in pozneje tudi izvoljena med drugimi deželne sodnije svetnik in drugi sodni funkcionar. Kmalu sta pa morala oddolžiti mandata, in sicer po navodilu graškega predsednika višjega deželnega sodišča Pitreicha. Predsednik se je čutil prisiljen v graški »Tagespost« priobčiti to - le izjavo (čita):

»Eine Weisung, die Mandate niederzulegen, ist an die in den Gemein-deausschuss von Rudolfs werth ge-wählten Beamten des dortigen Kreis-gerichtes vom Oberlandesgerichts-präsidentium nicht erlassen worden, hät-te auch nicht erlassen werden kön-nen, weil dem Oberlandesgerichts-präsidenten jede gesetzliche Grund-lage dafür fehlt, einem Gerichts-funktionär die Annahme der auf ihn gefallenen Wahl in einen öffentli-chen Vertretungskörper zu untersa-gen oder ihn zum Austritt aus einem solchen zu verhalten. Aus dem glei-chen Grunde besteht auch keine all-gemeine Norm dieses Inhalts für den ganzen Oberlandesgerichtssprengel. Jedem Gerichtsfunktionär, der sich der Worte erinnert, mit denen ich bei meinem Amtsantritt meiner Auf-fassung von der hohen Aufgabe des richterlichen Berufes Ausdruck gab, muss es aber bewusst sein, dass es dieser Auffassung nicht entspricht, wenn er durch den Eintritt in einen Vertretungskörper, in dem er nach den an seinem Amtsitze herrschen-den Verhältnissen genötigt sein kann, für oder gegen eine der sich bekämpfenden politischen Parteien Stellung zu nehmen, das Vertrauen in seine volle Objektivität aufs Spiel setzt. Wie schon früher wiederholt in ähnlichen Fällen habe ich auch den in den Gemeindevausschuss von Ru-dolfs werth gewählten Gerichtsfunk-tionären diese meine Anschauung mit dem ausdrücklichen Beisatze in Erinnerung bringen lassen, dass es ihnen anheimgestellt bleibt, sich die-ser Anschauung anzuschließen oder nicht.«

Torej nikako navodilo, noben ukaz, ampak samo neko »ins« - Erin-nerbringen« njegovega naziranja. (Veselosť.)

No, gospoda moja, kdor avstrij-sko birokracijo le količkaj pozna, ta zna pravilno oceniti tako »ins« -Erinnern bringen«. In vprašam: ako bi ona dva ne bila naziranja gospoda

predsednika, kaj potem? Bi li to osta-lo brez posledic za nju? Dvomim.

In kako mi predsednik graškega nadsodišča pojasni okolnost, da je bil v Ptuj, torej zelo vroča tla, kjer narodnostna nasprotstva mnogo bolj udarjajo druga ob drugo, kakor v Rudolfovem nasprotstva obeh bore-čih se strank, da je bil tu bivši sodni predstojnik dr. Glas dolga leta član občinskega sveta, da sta sedaj v Ptuj-cu celo dva nemška sodnika, med te-ma zopet sodni predstojnik, v občin-skem svetu, da je v Celovcu deželno-sodni svetnik Jantsch član občinskega sveta? Je - li se je tudi te gos-pode spomnilo na naziranje gospoda pred-sednika? Ne verujem. Ako pa se to dejansko ni zgodilo, tedaj moramo v slučaju v Rudolfovem videti zopet slučaj uporabe zloglasne dvojne me-re avstrijske uprave. Prav zategadelj pa moramo ta slučaj kot tak tu javno stigmatizirati. (Pritrjevanje.)

Kako pa stoji z rabo slovenščine pri razpravah in ob rešitvi vlog, s takozvano »vnanjim« uradnim jezi-ko?

V tem pogledu se na Kranjskem precej varuje načelo, da je strankam izdana rešitev v jeziku vloge in da se s strankami razpravlja v njih jeziku, čeprav so tuintam kakke nepohvalne izjeme. Pa tudi na Kranjskem je vlo-žni zaznamek na aktih, register za legalizacijo, lustrum zemljske knji-ge, rešitev sodnikov za notranje obče-vanje, dopisovanje z državnimi ob-lastmi samo nemški, kakor sploh stop-a v polno veljavo abusus zakonito nikjer pripoznane izključne rabe nemškega jezika kot takozvanega no-tranjega uradnega jezika.

Klavrne pa so jezikovne razme-re na Štajerskem, še slabše na Koroš-škem. Na sodiščih se deluje sistema-tično na izključenje slovenščine. Na raznih sodiščih prakticirajo različ-no, kakršna je pač zagrizenost doti-čnega sodnega uradnika nemške na-rodnosti. Vlada prava anarhija, iz katere je spoznati samo eno načelo, rabo slovenščine po možnosti omeji-ti. Vsak sodnik dela v tej smeri po-ljubno, ker si je ravno svest, da mu kaka pritožba pri njegovem napre-do-vanju ne samo da ne bo v oviro, am-pak v korist.

Najslabše je na Koroškem, kjer celo teoretiško zaničujejo pravico, rabiti slovenščino na sodiščih, to ne samo vključbu členu XIX. drž. osnov. zakonov, ki ga celo pravosodni mini-ster hoče pustiti vporabljeni na vna-nji uradni jezik, ampak tudi vključb ministrski naredbi od 29. oktobra 1850 št. 13.533, ki se je z njo v dežel-nem zakoniku za Koroško slovenšči-na izrečno pripoznala kot uradni je-zik. Zapisniki s slovensko govorečim obdolžencem, ki pa razume nekaj nemških besedi, so sestavljeni samo v nemščini, obtožnica je nemška, nemško, torej, v obtožbeni nerazum-ljivem jeziku govori državni pravd-nik, nemško mora pledirati tudi za-govornik, ker mu sicer brez pardona odvzemo besedo (Posl. dr. Rybar: Niti s svojim klientom ne sme govo-riti slovensko!), to hočem še omenja-ti, nemška je tudi razsodba. In to imenujejo pravično pravosodstvo v deželi, kjer celo po uradni statistiki prebiva do 100.000 Slovencev.

Slovenske vloge se rešujejo vse nemško, samo okrajno sodišče v Ze-lezni Kapli dela še izjemo in z izje-mo meničnih plačilnih nalogov dežel-nega kot trgovskega sodišča v Celov-cu, ako ima tožbi priložena menica v izvirniku slovensko besedilo. Slo-venskim odvetnikom, celo ako sta obe stranki zastopni po teh, prepovedu-

jejo s pretnjo, da jim odvzemo bes-e-do, razpravljati slovensko. Še pred nekaj leti jim je bilo to dovoljeno; samo takrat, ako je nasprotnik izja-vil, da slovensko ne razume, oziroma da ne more razumeti - razumejo nam-reč samo slovenske kliente, ki zaide-jo v njihove pisarne - mora tudi slovenski zastopnik govoriti nemško, čeprav niti njegova, niti nasprotna stranka ne razume nemško.

Pri zasebnih deliktitih se zastop-niku tožbe dovoljuje le tedaj sloven-ski govor, ako obdolženec ne razume besedice nemško, v nasprotnem slu-čaju sodnik takoj oprosti obtožbenca, ako zastopnik obtožbe končni predlog stavi v slovenskem jeziku. Ta praksa je pri vseh koroških nemških sodni-kih v navadi kaka tri leta sem, tedaj od Hohenburgerja sem, prej je bilo boljše.

Pri javnih deliktitih je dopuščeno na okrajnih sodiščih govoriti sloven-sko, ako poleg sodnika in zapisnika-ja tudi državnopravniški funkciyo-nar ume slovensko. V takem slučaju pa si sodnik pomaga s tem, da pusti funkcionarju izjaviti, da ne ume slo-vensko. Zadevno pritožbo glede pred-sodiščem v Pliberku se vršivega slučaja je predsednik deželnega sodi-šča v Celovcu rešil tako, da ne sma-tra potrebno, česa ukreniti.

(Dalje priložn.)

Stanje slovenskega šolstva.

Vsakdo, kdor ima količkaj pri-like, priti v ožjo dotiko z maso slo-venskega naroda, recimo s povpreč-nim našim človekom iz naroda, pri-de kaj hitro do prepričanja, da je ves kulturni nivo, na katerem se ogromna množina naroda še danda-ne nahaja, primeroma izredno niz-ke. Toda ne samo to, tudi nikakega napredka v kulturi, niti kakega zelo počasnega, žal skoro nikjer ni mogo-če izslediti. Pijanstvo je razširjeno kakor je bilo, ljudstvo se pobija - večinoma v alkoholiziranem stanju - vse, kakor je bilo pred deset - in stoletji. Morala navadnega kmeč-kega fanta navzle vsemu »izobraže-vanju« v pobožnih družtvih je zlasti, kar se tiče pretepev grozna. Kmeč-kemu fantu nikjer ni v srčemo, ne-go takorekto v nekaj ponos, da je bil en teden ali več pri sodišču za-pti. Morala kulturnega naroda pa to ni in ne more biti! Pri takem kul-turnem stanju mase naroda - posa-mezne izjeme ne pomenijo dovolj - je umljivo, da ne more biti nikjer napredka, ne najdemo nikjer dovolj-no plemenitih in samostojnih ljudi, kar ima vidne posledice v vsem slo-venskem javnem življenju in njega pojavih. Res je, da narod naš ni de-generovan in izmozgan, marveč v korenini prav il in zdrav, njegova kultura in morala pa ste navzle na-šemu srednjeevropskemu položenu še zelo primitivni, popolnoma ne-evropski. In to opazujemo ponekod celo pri naši klerikalni inteligenci, ki črpavši kulturo, družabno oliko in vzgojo najprvo pri trejalskih »di-jaških materah« na vsenčilih v ka-kšnih dvomljivih družbah še dan-es v važnem socialnem položenu nudi sliko pravilo neotesancev in družabnih neolikanec. Če se kaj ta-kega opaža pri klerikalnih akademi-kih, kaj moremo potem pričakovati od nekega ljudstva? Trdimo, da je le neizobrazba poleg pitja žganja in drugih alkoholnih pijač pripravilo narod tako daleč, da je postal slepo orodje v rokah naše hierarhije, ka-tera je z malim naporom zavajevala

vso oblast po slovenskih pokrajinah. Valed nekulturnega stanja je zelo na-ravno, da uživa slovenski narod po svetu deloma najslabši glas. Sodbe naših nemških sosedov sicer za nas ne morejo biti merodajne, kajti Ne-mec, zlasti planinski (glej Zgornje-ga Štajerca) je ponekod še bolj barbarski od nas, pač pa moramo resno upoštevati sodbo Amerikancev, ki nas smatrajo pijanskim, nekul-turnim narodom, sposobnim le za najslabša kuljska dela in staveč nas v isto vrsto s kitajskimi kulji. Med-sebojni pretepi in poboji so med na-rodov tako pogosti, da tega madeža ni mogoče izenačiti z drugimi dobri-mi narodnimi lastnostmi n. pr. marljivostjo in poštenostjo, osebno hrabrostjo itd.

Vzrok zgoraj opisanemu nekul-turnemu stanju tiči izključno le v slabi vzgoji in izobrazbi, ta pa je zo-pet v posledici našega slabega, skrajno zanemarjenega šolstva. S to temno točko se nameravamo nekol-iko pobaviti in bilo bi želeli, da bi slovensko časopisje stalno se briga-lo za ta najodločilnejši kulturni fak-tor in o njem stalno razpravljalo. Zgrabimo zlo pri korenini, izreži-mo in izgizmo, kar je gnjilega in lepši sadovi se nam bodo rodili!

»Narod bez škola jest narod bez budućnosti« je nat'jeno kot bojni klic na vžigalica Ciril - Metodove družbe za Istro. Te pomembne besede, bile naj bi i deviza vsega sloven-skega naprednega življa. In to ne samo iz idealnega stališča, smerečega na narodov gospodarski in duševni dobrobit, marveč istočasno iz emi-nentno praktičnega interesa napred-nega življa. Narod naš je iz drugač-nega lesa, kakor n. pr. trdi, do kosti konservativni rod Tirolcev in Ba-vicev, kateri najbrže nikoli ne bo proizvajal naprednih duhov. Na-sprotno je pri nas, kakor pri Čehih in Hrvatih, odločno opaziti, da se po-vprečno vsakdo, ki je bil delež n le količkaj izobrazbe, prav z lahkoto otrese vseh neličnih in hinavskih idej srednjeveškega papizma in po-stane naprednjak modernega mislje-nja v globini svoje duše. In če pre-iščemo do obisti vsakega posamez-nega slovenskega klerikalnega inte-ligenta, vemo o vsakem popolnoma točno, da je bil že odločen na-prednjak, ki je mogoče v svoji tem-peramentnosti zmerjal krog sebe s »farskimi kozli« itd., pa se je pozne-je iz osebnega egoizma prelevil v pristnega klerikala, kar ostane dok-ler mu bo polno korito. Vsa kleri-kalna inteligenca je koritarska, kar se je že šestkrat dokazalo, pravi konservatizem ni prirojen našemu narodu.

Maso naroda tvori slovenski kmet, ki zna jedva čitati in ga je pri-števati analfabetom po izobrazbi. Ali se moremo čuditi, da je po-polnoma navezan na svojega duhov-nika? Res je sicer, da ga v srcu črti kot svojega izkoriščevalca, kot tro-ta, ki ga mora liki delavnim buče-lam dobro prehranjevati, kateri srd ima izraza v obče znanih narodnih prisoivicah (dominus vobiscum še ni nikoli kruha stradal, itd.), v obraz in v javnosti pa le vleče kmet z njim, baš vsled svoje neizobrazbe, boje se cerkvenih groženj in kazni, hudica, ki ga bo trgal, večnega ognja, ka-plana in župnika, da mu ne odreče tolažbe na zadnjo uro in kar je še ta-kih srednjeveških groženj. Nasprotno se boljši posestnik, obrtnik in trgo-vec podobnega ne boje, pač pa boj-ko, katerega naša hierarhija kon-sekventno izvaja s pomočjo organi-

zovane nezavedne mase naroda. Ta-ko jim dostikrat ne preostane druge-ga, nego ukloniti se in uskočiti v na-sprotni tabor ter lajati z volkovi. Zato pa naračča pridružen srđ v njih srocih, tak prisiljeni pristati ne bo nikdar mnogo koristil stranki, marveč čaka le na prvo priliko, da odpade in se mašuje. V tem czi-ru je zanimivo, poslušati ljudi te vrste, zlasti tudi akademike v na-predni družbi. Govore ti bolj na-predno, nego resnični naprednjaki, le kadar pride do glasovanja, »tuli-jo« radi osebnega dobička »z vol-kov«.

Po zgorajšnjem izvajanju je kot logična konsekvence popolnoma raz-umljivo dejstvo, da ima nazadnja-ška t. j. duhovska stranka med Slo-venci kar največji interes na tem, da se kulturno stanje naroda, ka-kršno je baš sedaj, zadrži kolikor le dolgo mogoče na sedanjih stopin-jah. Dokler je ljudstvo takšno, kakršno je sedaj, je njim dobro, laskajo se ljudstvu rekoč mu: »naše verno, do-bro ljudstvo«, oproščajo mu vsa na-silstva, uboje itd. izvirajoča izključ-no le iz njegove nekulturnosti. Žup-nik moli v cerkvi za - ubijalca, ako je ta ubil naprednjaka itd. Kleri-kalna »izobraževalna« društva vstanavljajo se iz golega strahu do-prave izobrazbe, smatrati jih je prav-im poneumnevalnicam. Boje se, da bi začelo uka in zabave željno ljud-tvo zahajati v napredna društva, torej je treba katoliškega gledišča, in svete igre dvomljive vrednosti iz-dajajo se kakor rastejo gobe po de-žu. Pri takih priredbah hujska se neopazeno proti vsakemu napredu, ljudstvo pa se utrjuje v verskem fa-natizmu in pasji pokornosti do svoj-ih duševnih voditeljev in v sovra-štvu do vseh kulturnih inst'ucij. Kot protiutek krepko se razvitaščemu S-kolstvu in edinole v svrhu, da bi zabranili kmečkemu naraščaju pri-stop v sokolska društva, ki so zaeno velikega kulturnega pomena, usta-novili so Orla, ukrali v svrhu večje popularnosti ponosni sokolski kro-j. Strah pred privlačnostjo Sokola je bil celo tako velik, da so izposlovali pri uslužni vladi v deželnem šol-skem svetu prepoved vsakega nara-ščaja pri vseh telovadnih družtvih, ne oziraje se na dejstvo, da so naše šole na ta način brez telovadnic in je vsled tega vsaka telovadna iz-obrazba mladine onemogočena, kar je iz narodnega, kakor državnega stališča samo obsodbe vredno.

Trdimo, da je vsa klerikalna mogočnost v slovenskih deželah po-stavljena na temelj - splošne neiz-obrazbe. Oglejmo si nekoliko to ne-izobrazbo v srcu slovenskih pokra-jin - na Kranjskem, pri čemer po-zvzamemo podatke iz uradnega poro-čila o stanju ljudskega šolstva na Kranjskem za l. 1910.

V šoloobvezni starosti nahajalo se je 97.416 otrok. Od teh jih je ob-iskovalo javne meščanske šole (ki ste samo dve na Kranjskem: v Krškem in v Postojni) samo 123, razun tega 329 deklic zasebne uršulinske me-ščanske šole, ki pa kot priznane po-neumnevalnice ne pridejo v po-štev. Na 1000 učencev pride tedaj malo več kakor eden do boljše iz-obrazbe. Meščanske šole predstav-ljajo eno izmed najboljših in naj-praktičnejših institucij avstrijskega šolstva, o njih pomenu za državo (najboljši podčastniki) itd. govori dovolj jasno statistika. Med Sloven-ci bile bi posebno potrebne v vsa-kem večjem kraju, ker bi močno dvignile kulturni nivo našega me-

fonij širnih poljan in plapolanja to-plote letne noči.

Ni videl Saša letne noči, s težko, sklonjeno glavo je hitel domov.

Drugi dan je dobil od nje kratko pismo:

»Priatelj, dala ti bom vero. Jaz grem od tod. In ti veruj in spiš svoje delo!«

Ni razumel takoj. Potem pa ga je nekdo udaril s kladivom po glavi, da se mu je sternilo pred oči in da se mu je zdelo, da ga ni več in mrzel pot ga je obli.

Počasi se je zavedel in je bulil in bulil v pismo. Oči so mu izstopile iz jam, lica so mu osinela in splahne-la in tu, nečloveški glas je dejal:

»Spiš svoje delo!«

Vrgel je pismo od sebe in se vse-del k pisalni mizi in je pisal in pisal. In pisal je z velikimi, nečitljivimi črkami tri dni in tri noči, dokler se ni onemogel zgrudil.

Spisal je velik umotvor.

Bilo je delo blaznega človeka.

Casopisi so prinesli novico:

»Zastrupila se je blagajničarka Lina Svenjšek. Vzrok: nesrečna lju-bezen.«

In pozneje:

»Zblaznel je nadebudni mladi pisatelj Saša Pravnik vsled prevle-kega študiranja. Škoda za talent!«

Rienzi, zadnji tribunov.

Zgodovinski roman.

Spisal Edward Lytton - Bulwer.

Četrti del.

(Dalje.)

Celo Urša, ki je bila izza prej-šnjih časov navajena zapravljivega razkošja italijanskih in francoskih knežjih dvorov, je bila presenečena in je strmela stopivši v dvorano, kjer se je gibalo celo krdelo drago-ceno oblečenih služabnikov. Obču-dovala je pozlačene in s cvetlicami ovite mramorne stebre, bogate pre-proge in bandera, v katera so bili vtikani grbi republike in papeža.

Urša ni vedela, do koga naj bi se obrnila. Iz te zadrge jo je rešil uradnik v rdeči z zlatom obšiti obleki, ki jo je vprašal z resno slo-venostjo, katere so se sploh držali vsi navzočni služabniki, kaj da želi.

»Gospo Mino iščem,« je odgo-vorila Urša z nekam zastarelo do-stojanstvenostjo in se vzravnila. Njeno izgovorjanje italijanščine je kazalo, da ni domačinka. Uradnik je to zapazil in je rekel:

»Bojim se, madama, da bo naša gospa danes sprejemala samo rim-ske dame. Jutrišnji dan je določen za sprejemanje tujih odličnih dam.«

Nekoliko nepotrpežljivo je rekla Urša:

»Prihajam s prošnjo, ki je v palačah vsak dan dobro došla. Pri-

hajam, da bi položila gospe pred no-ge neka darila in upam, da bo usli-šala mojo prošnjo ter jih spre-je-la.«

»Povejte pa tudi,« je hitro do-stavil dečko, »da Angelo Villani, ki ga je gospa večeraj počastila s svojo pozornostjo, ni tuje, nego Rimljan ter da prihaja, kakor mu je bilo ukazano, da izrazi gospe svojo uda-nost.«

Resni uradnik ni mogel spričo te dečkove ljubeznive predrznosti zadržati smehljaja.

»Spominjam se, gospod Angelo Villani,« je odgovoril, »da je gospa Mina večeraj z vami govorila na ve-likih stopnicah. Madama, sporečil bom vašo željo. Izvolite mi slediti v sobo, primerno vaši odličnosti.«

S temi besedami je uradnik pe-ljal starko in dečka skozi dvorano do širokih stopnic iz belega mra-morja. Stopnice so bile po sredi po-krite z dragoceno orientalsko pro-stiračo, kakršne so že takrat bile po-trebne za večji luksus v italijan-skih palačah, med tem ko so v istem času v sobah angleških kraljev po-tresali na tla še bičevje. Uradnik je v prvem nadstropju odprl vrata in je peljal Uršo in njenega gojenca v vi-soko s pretkanim baršunastim bla-gom tapcirano sobo. Nad vratmi, skozi katera je uradnik zdaj izginil, sta se blestela grba, ki jih je z vstrajno doslednostjo porabljal tri-bun pri vsaki priliki: ne iz ljubezni

do sijaja, nego iz politične želje, da bi papeževi ključji postali neločljiv del republikanskega grba.

»Filip de Valois ne stannuje tako razkošno, kakor ta mož,« je mrmra-la Urša. »Če se bo to vzdržalo, po-tem bo za mojega gojenca bolje pre-skrbljeno, kakor sem kdaj mislila.«

Uradnik se je vrnil in ju je pe-ljal skozi jako prostorno dvorano. To je bila slavnostna sprejemnica. Stiriindvajset stebrov iz oriental-skega alabastra, izkopanih izpod po-zabljenih razvalin, da bi krasili pa-lačo obnovitelja stare republike, je držalo lahki strop, čigar napol go-tična, napol klasična arhitektura je bila okrašena z zlatim in škrlata-stim mozaikom. Tla so bila pokrita z zlatim brokatom, na stenah so vi-sele tapete iz prelestnega blaga, vmes pa so bila z blestečimi barva-mi slikana vsakovrstna mistična in simbolična znamenja. Na gornjem koncu te kraljevske dvorane sta dve stopnici vodili do tribunovega prestola nad katerim je bil z grbom papeža in republike označeni balda-hin.

Uradnik je šel skozi to dvorano in je odprl vrata v malo sobo, ki je bila polna pačev, oblečenih v bar-žum, pretkan s srebrom. Malo jih je bilo med njimi, ki so bili starejši ka-kor Angelo in sodeč po njih lepoti, so morali biti cvet in ponos celega mesta.

Angelo je mogel le malo časa ogledovati svoje bodoče tovariše:

Cez nekaj minut je s svojo čuvajko stal pred tribunovo soprogo.

Soba ni bila velika, a toliko je bila prostorna, da se je videlo, kako je lepa Rasellijeva hči uresničila svoje sanje o sijaju in krasoti.

Nina se je nekoliko dvignila s svojega sedeža. Na mirnem in tem-nem obličju stare Urše se je neho-te pojavil izraz začudenja nad lepoto tribunove žene in nad krasom, ki jo je obdajal. A starka je hitro zopet dobila oblast nad seboj. Na Minin poziv se je vsedla, deček pa je ostal nem otroškega občudovanja in ka-kor začaran sredi sobe. Nina ga je spoznala in se mu je nasmehnila.

»Ah, moj čedni deček! Tvoje ži-ve oči in tvoj jasni obraz sta ti pri-dobila mojo naklonjenost. Ali si prišel, da bi sprejel mojo ponudbo? Madama, ali je ta čedni deček vaš?«

»S'gnora,« je rekla Urša, »malo imam povedati. Vsled različnih do-godkov, s katerimi vas nečem dol-gočasiti, je ta deček od svojega de-tinstva v moji oskrbi. Moja naloga je bila težka in mi je delala skrb, kajti moje misli so bile onkraj meja našega življenja. Vzgojila sem ga, kakor je primerno za mladeniča plemenite krvi, kajti plemenitega stanu, tako po očetu kakor po mate-ri, čeprav je zdaj sirota.«

»Ubogi deček,« je rekla Nina sočutno.

»Omahujoč pod težo svojih let,« je nadaljevala Urša »in z žljo, se pripraviti za nebo, sem prišla pred

Taga-
na-
vi.
v
ne
ki,
ost,
zi-
te
na-
na-
ki,
ali-
rol-
kot
ra-
ja-
ilo-
m,
ka-
or-
ji.
sno
se
do-
na-
u-
p-
ri-
va-
da
da-
da-
da-
iz-
se-
se
tu
fa-
ro-
a-
oy
bi
ri-
a-
je
je
je
li
ol-
h,
se
in
z-
ar
ra
na
o-
z-
e-
a-
o-
la
lo
i-
te
m
a
o-
a
s-
i-
e-
o-
t-
n
l-
e

žana in večjega posestnika. Ali je kaj bolj razumljivo, kakor to, da so naši klerikalci odločni protivniki meščanskih šol? Baje je njihov prvi duševni vodja dr. Krek izdal parolo: mi smo proti vsaki meščanski šoli. Žal, da naš državni šolski zakon ne zahteva obligatnih meščanskih šol, vendar češar jih mi Slovenci ne bomo tako kmalu ugedali, razun v slučaju, da se v kakem okraju posreči na tla podreti klerikalno strahovladje, in se večina občin dotičnega okraja izreče za meščansko šolo. Pripomniti je, da bodo najbrže v kratkem pridobile meščanske šole še večjo veljavo, ako se jim bo namreč priznala vrednost spodnjih razredov srednje šole. Učinek bo tudi za srednje šolstvo izborni, ker bo isto razbremenjeno vseh v srednje šolo ne spadajočih elementov.

Lažje delo pa ima napredna javnost v ljudskošolskem vprašanju. Tu je državni ljudskošolski zakon, ki je sicer zastarel, vendar še desti napreden, in dokler ni razveljavljen (kar ostane še dolgo samo po božna želja naših duhovnikov), mora se izvrševati. Na Kranjskem ni bilo 1039 dečkov in 1065 deklic, skupaj 2104 otrok l. 1910 sploh nikakega poduka deležno, dasiravno so bili vsi normalno razviti, izobražujejo se tedaj, kakor divjaki v Afriki in predstavljajo nadebudni naraščaj slovenskih analfabetov, kulijev, ki bodo sposobni skrbeti za svoj obstanek edinole z najtežjim hlapčevskim delom. Izmed teh 2104 otrok brez poduka jih 529 sploh ni bilo nikamor vsolanih, celih 1234 pa jih je bilo vsled klimatičnih in terenskih okolišnosti (čujmo) od poduka oproščenih! In vpriči teh razmer si upa »Slovenec« kričati: »Zdaj hočemo že v vsakem kotu ustanoviti šolo!« Kar je še bolj zanimivo, je dejstvo, da 332 otrok ni uživalo poduka radi pomanjkanja prostora (!) v šoli in to v šolskih okrajih: Krško, Litija, Rudolfovo in Kamnik. Tako se izvaja zakon pri nas.

Državni ljudsko - šolski zakon smatra kot najvišje število otrok pri celodnevni pouku = 80, pri pol-dnevni pa = 100, kar je samo na sebi ogromno in poduku škodljivo število, na Kranjskem pa pride povprečno celo 88-90 otrok na 1 razred, v okraju kamniškem 97, litij-skem 107, Krškem 108 otrok! Vsakdo si lahko sam predstavlja, kako izborni morajo biti učni uspehi v takih prenapolnjenih šolah. Poročilo pravi, da so šole na Kranjskem močno prenapolnjene in učiteljstvo silno preobremenjeno. »Prenapolnjenosti razre-
di imeli so v posledici nezadostne učne uspehe, preobremenjen učitelj-
stva mnogobrojne bolezenske slu-
čaj, na dan poročila je bilo 39 učitel-
skih oseb (28 učitelje) vsled bole-
zni na dopustu. Žal, da ne pové po-
ročilo, da je bilo to učiteljstvo še
vrhu tega sramotno slabo plačano
in z lačnim žolcem in skrbjo za
obstanek v srcu ni moglo z veseljem
poučevati.

Javnih ljudskih šol je bilo samo 415 in celo med temi 25 zasilnih šol. Kaj je zasilna šola, more si vsakdo predstavljati, ako pogledamo, kakš-
ni učitelji so »delovali« na teh šolah.
Med 31timi meškimi »pomožnimi
učiteljskimi silami« je bilo 28 du-
hovnikov, drugi so bili organisti,
mežnarji itd. Slava vsem tem 25-
terim kranjskim zasilnim šolam in
njih »Lanovcem kot vzgojiteljem,
njih učenci bodo gotovo več znali,
kakor kako se odpravljajo ovcam

nekaj mesece semkaj z namenom,
da spravim dečka k nekemu moje-
mu sorodniku in da izpolnivi to
dolžnost, stopim v samostan. Toda,
moj sorodnik je mrtev, njegov dedič
pa je baron divjega in nevrednega
mačaja. Ostala sem tu, ker nisem
vedela, kaj bi storila. Ko mi je de-
ček snoči povedal, da ste ga odliko-
vali s svojo pozornostjo, se mi je
zdelo, da slišim glas iz nebes. Kakor
vsi drugi Rimljani je že navdušen
za tribuna in vdan njegovi soprog.
Ali ga hočete res sprejeti v službo?
Vašemu varstvu ne bo delal sramo-
te po svoji krvi in upam, da tudi ne
po svojem vedenju.

»Že njegov obraz bi mi jamčil
za to, tudi če bi ne imel tako odlič-
nega priporočila, kakor je vaše. Ali
je Rimljan? Potem vam mora nje-
govo ime vendar znano biti.

»Oprostite signora,« je rekla,
»deček nosi ime Angelo Villani, a to
ni ime ne njegovega očeta, ne njego-
ve matere. Čast plemenite hiše za-
hteva, da ostane za vedno tajno, iz
kakega rodu da je. Sad je ljubezni,
ki je cerkev ni blagoslovila.

»Tembolj zasluži kot žrtev gre-
ha drugih ljubezen in sočutje,« je
dejala Nina z rosnimi očmi, videvši,
kako globoko je deček zardel. »Z go-
spodstvom tribunom se je za plem-
stvo začela nova doba; dostojanstvo
in viteštvo naj si pridobi vsak sam,
ne da bi to podedoval od svojih
prednikov. Nič se ne bojte, mada-
ma, v moji hiši ne bo zaničevan.«

(Dalje prihajajo.)

garje. »Zasilni učitelji so delevali po-
največ na hribovskih šolah. Njih ve-
čina je pokazala zelo majhno prak-
tično izkušnost in metodično šola-
nje, tako da je pouk radi tega obet-
ljivo trpel.« Komentarja ni treba.

Ako tedaj odštejemo omenjene
zasilne šole (kot kulturni škandal)
in odštejemo 31 javnih nemških šol,
ostane za slovenski narod na Kranj-
skem samo še 359 javnih učilnic —
toda izmed teh je polovica (!) eno-
razredne, četrtina dvorazredne in
le ostala četrtina višjerazredne.
Kakšne učne uspehe je pričakovati
od takih šol, si lahko predstavljamo.
Ne čudimo se potemtakem nič več
kulturni zaostalosti človeka, ki je
užival tako pomanjkljivo vzgojo.

Zgoraj omenjeno poročilo nada-
lje poroča, da se je pojavil »neprije-
ten pojav«, da naglo pada število
učiteljev in nasprotno naglo narašča
število učitelje. Leta 1908 je bilo 17
moških učnih sil več kakor ženskih.
l. 1910 pa že 68 ženskih več kakor
moških. Vsled tega pomanjkanja mo-
ških sil morala so se razna učiteljs-
ka mesta celo na enorazrednicah —
protizakonito — zasesti z učiteljci-
ami. Razun tega ni bilo mogoče za-
sesti 160 (!) definitivno sistemizo-
vanih praznih mest, ker se niso
oglasili nobeni kvalifikovani prosilci.
V očigled temu je zelo zanimivo,
da je c. kr. deželni šolski svet v svo-
ji klerikalni oblastnosti smatral po-
trebno, iz službenih (političnih) ozi-
rov kazensko prestaviti kar osem
učiteljev.

Vse te navedene uradne števil-
ke govore tako jasno obsodbo šolske
uprave, da se prav nič ne čudimo,
odkod in zakaj je naše dobro ljud-
stvo tako surovo, nekulturno in ubo-
go in zaeno pohlevno orodje v fa-
roviških kremlih. Nasprotno se ču-
dimo, da se dobe še vedno tudi na de-
želi odločno napredne občine.

V očigled zgoraj opisanemu
stanju slovenskega šolstva, ki po
drugih slovenskih pokrajinah veči-
noma ni boljše, na Koroškem in na
Štajerskem pa razun tega trpi vsled
germanizacije, smatramo kot nujno
potrebo, da se zavzame vsa sloven-
ska javnost ne samo za slovensko
obmejno šolstvo, marveč za vse slo-
vensko šolstvo sploh. Klerikalci,
podpirani od vlade, zadobili so v
zadnjem času že toliko drznosti, da
bodo polagoma res uničili še to, kar
je preostalo dobrega in zdravega zra-
na v našem šolstvu. Zlasti jih podpi-
rajo na Kranjskem nekateri nemški
okrajni glavarji, ki imajo kot pred-
sedniki okrajnih šolskih svetov ta-
korekoč vso skrb za slovensko (!)
šolstvo v svojih rokah in pri tem pa-
zijo izključno le na to, da se šolstvo
in napredno učiteljstvo zatira, pre-
časti gospodje dekanji pa proti
njim ne puntajo. Značilno je tudi pi-
sanje »Slovenca«, ki hvali na eni
strani koroške pseudo-naprednjake,
ki so proti meščanskim šolam, na
drugi strani pa se je zaletel v svoje
sicer vzorne nižjeavstrijske krščan-
ske socijale, ki so res lepo zvišali
učiteljske plače (začetna plača =
1200 K, najvišja 3600 K), češ, da se
bodo še bridko kesali. Tudi mi sma-
tramo kot najboljše sredstvo v svo-
ho povzdige slovenskega šolstva te-
meljito izboljšanje učiteljskih plač.
kajti pričakovati je, da se bo potem
tako oglašilo ne samo zadostno, am-
pak tudi najboljše kvalifikovanega
učiteljstva. Gotovo bi bilo najbolje
in tudi za državo najkoristnejše, ako
bi v zvezi sama vso zadevo v roke in
skrbela za enotne ugodne plače po
celi državi. Pri obstoječih razmerah
pa tega ni pričakovati. Nasprotno
videli smo celo, da nje vlada na
Kranjskem dopušča in trpi celo
jasne nezakonitosti in ne gane niti z
mazincem, da bi se te nezakonitosti
odpravile, pač pa samo da nastreže
vladajočemu klerikalizmu v vsakem
oziru in mu meče v žrelo napredne-
ga učitelja, da mu politični na-
sprotnik v svoji krščanski ljubez-
ni izpije kri in zaeno uniči nedolž-
no učiteljsko rodbino, kar znači za
modernega ciničnega klerikalca si-
gurno le prijetno šeegetanje zverin-
skega živčevja.

Quousque tan-tem? zaklicati
mora pač vsa napredna javnost kler-
ikalnemu zmaju. Koliko časa boš še
sesal kri naprednemu učiteljstvu,
koliko časa še zabranjeval narodni
napredek in izobrazbo. Na času je,
da napredna javnost stori odločne
korake v svrhu razvika prave kul-
ture med Slovenci. Predlagam sle-
deče:

1. Družba Cirila in Metoda naj
kot vseslovensko šolsko društvo raz-
širi svoj delokrog na vse slovenske
šole, naj postane tedaj narodni šol-
ski svet za vse, za slovensko dečo v
poštev prihajajoče šolstvo. Zlasti
naj pazno zasleduje, da se bo držav-
ni šolski zakon tudi pri nas povsod
resnično izvajal. Vsaka podružnica
imej razun nabiranja denarja za-
eno skrb za njenemu delokrogu pri-
deljene šole, zlasti naj pazi, da se
šole primerno razvijajo, odpravljajo
zasilne šole, zagotovijo dobri učitel-
ji itd. Ustanavlja in vodi naj ljud-

sko knjižnico. Ako je potrebno, naj
se pravila v tem smislu prenaredijo.

2. Družba Cirila in Metoda naj
sezida in vzdržuje v Ljubljani kot
slovenskem kulturnem središču
deški in dekliški internat, zidan in
upravljan pedagogsko in higijenično
vzorno in namenjen v prvi vrsti
otrokem za narod zaslužnih učitel-
jev in kot konvikt nadarjenim učel-
tjiščnikom. Brž ko bo učiteljstvo
dobro plačano, naj ono internata
prevzame v lastno oskrbo. Po mož-
nosti bi se v internatu sprejemala
deca onih staršev, ki so danes vsled
gmočnih razmer prisiljeni pošiljati
otroke v razne redovniške poneum-
njevalnice — proti primerno nizko-
mu plačilu.

Slovenskemu učiteljstvu bilo bi
s tem sigurno mnogo in takoj poma-
gano. Ako premislimo, koliko trpi
učitelj-oče, ki zbog svoje ravne pla-
če ne more oddajati otrok v boljše
šole, ali katerega se zdaj občutno
lahko kajzuje še samo s tem, da se
ga prestavi daleč od ugodnih kra-
jev, mora se vsakomur tak trpin
svojega prepričanja v srce smiliti.
Pokažimo, da smo boljši ljudje, ka-
kor vsi patentovani »kristijani«. Na
ta način postalo bi učitelja popol-
noma veseeno, če ga prestavimo sem
ali tam, saj bo v zvezi preganjanju v
stanu, svoje otroke na narodne stro-
ške v najboljših šolah vzgojiti v
sposobne in podobne ljudi. In do-
ber učitelj je n. pr. v Banji Luki
najmanjše istotako potreben, kakor
v mestu. Klečeplavstvo se bo nehalo
samo ob sebi, napredni učitelj bo ta-
korekoč imunizovan proti kazni pre-
stavljanja, kakor je že imun proti
strupenemu kajemu piku.

Ciril - Metodova družba pa za-
more s tem edinole pridobiti. Sim-
patije, ki jih uživa že sedaj, se bodo
podesotile, novi dobrotniki bodo
vzrastli iz krvavih tal, pomnožila
bo slovensko učiteljstvo, ga lahko
oddajala v Korotan in druge ogrože-
ne kraje, kajti marsikdo, mogoče tu-
di zelo nadarjen človek se bo posvetil
temu idealnemu stanu, ako bo videl,
da je ves narod njegov in njegove
rodbine odločni zaščitnik.

Prosja o teh predlogih se pre-
pušča napredni javnosti in nje ča-
sopisju.

Prosvetoljub.

„Štajercijanstvo v razsulu“.

V Celju, 14. marca.

Izid občinskih volitev na Gori
pri Ptuj in v Makolah nas je zopet
spomnil, da životarjajo v naši deželi
še nekateri posamezniki, ki verujejo
v evangelij »sporazuma z Nemci in
gospodarskega napredka«, kateri se
jim oznanjuje za težek »Südmärkin«
denar iz glasovite spodnještajerske
žganjarske metropole ptujске. A ved-
no manj je teh posameznikov, kjer-
koli se spusti štajercijanstvo v ka-
kšen političen boj, doživlja naravnost
uničujoče poraze. Kot stranka ni ni-
koli eksistirala, kot nekaka politična
skupina, katero je vodil »Štajerec«, je
nastopala, napravilo mnogo zla, a se-
daj je, kakor vse kaže, zdrav naš na-
rodni organizem to bolezen za vedno
prebolel. »Štajercjevi« krušni in du-
ševni očetje se sedaj sami z največ-
jim naporom bore proti opoziciji v
lastnem nemškem taboru in pustili
so svoje somišljenike in kupljene ter
izgubljene duše »štajercijanske« po
deželi popolnoma v nemar. Čutijo go-
tovo tudi oni in drugi, da je štajer-
cijanstvo deigralo svojo vlogo in se
nahaja v popolnem razsulu.

Dvojega orožja se je posluževal
in se še poslužuje »Štajerec« v svojem
nemoralnem, celo od poštenih Nem-
cev najstrožje obsojanemu boju proti
Slovincem: naš narod pravno uni-
čiti in ga spraviti v čim največjo go-
spodarsko odvisnost od Nemcev, to se
pravi pri nas, od nemških mest in tr-
gov. Ali bi naštevati vsa sredstva, s
katerimi je skušal »Štajerec« naše
ljudstvo korumpirati? Njegov boj
proti duhovništvu ni imel nikakega
kulturnega ozadja, nikake izobilj-
nosti; ta boj ni bil niti zdaleka odkrito-
srčen odpor proti enemu prepotent-
nemu stanu v narodu, ki mu ni niti
za narod, niti za državo, temveč sluša
le na povelja inozemskega potentata,
rimskega papeža. Mnogi napredni,
politično samostojnejše misleči kmet-
je, ki jim svoje čase ni ugajala du-
hovniško-advokatska politika zelene
mize in komande med Slovenci, so
šli »Štajercjevim« protiduhovniškim
in proti prvaškim frazam na led, mi-
sleč, da lahko na ta način najprimer-
nejše pokažejo svojo nezadovoljnost
z obstoječimi političnimi razmerami.
Ne da se tajiti, »Štajerec« je imel tiste
čase krog leta 1900 in še dalje mnogo
hvalehvalnih čitateljev. Takrat so bili
tudi njegovi voditelji še previdnejši
in niso javno oznanjevali, da je »Šta-
jerec« »ein windisch geschriebenes
deutschnationales Blatt«, kakor je ta
leta enkrat Linhart neprevidno od-
kritosrčno povedal v »Grazer Tag-
blatt«. Ali pokazalo se je le prehi-
tro, da »Štajercjevo« nasprotovanje

»duhovniški in prvaški« politiki ni
imelo nobenega drugega nagiba, kot
nizkotno sovraštvo do Slovencev in
do vsega, kar je slovenskega. Sedaj,
ko se je pri nas klerikalizem politično
razvil in dosegel visoko stopinjo mo-
či, sedaj, ko je naše duhovništvo za-
pustilo vrste narodnih bojnikov in
se obrnilo k izključni cerkveni poli-
tiki, sedaj ga pušča »Štajerec« pri mi-
ru in lani so se njegovi voditelji pri
državnozbornih volitvah celo vezali
z dr. Korošcem in mariborskimi ško-
fom. Sedaj obdelava »Štajerec« le še
»prvake«, to se pravi, tiste narodne
može, ki ne stojijo v klerikalnem tabo-
ru in se bore po starem taboritskem
geslu: vse za narod, napredek in svo-
bodo! Te smatra »Štajerec« vsled nje-
hove odločnosti in doslednosti za naj-
nevarnejše nasprotnike — nemških
nacionalcev in tistih vsenemških
fantastov, ki grade nemški most do
Adrije. »Štajercjevo« napredništvo
je bilo torej le laž in prevara, katero
so se naučili spoznavati celo najpri-
prostejši kmetje. »Štajerec« je mislil
samo zasejati proti vodilnim možem
slovenskega naroda nezaupanje, sku-
šal je s sumničjem in podtikanjem
jim spodkopati tla in vzeti ugled.
Uspehi so po tem 12letnem »Štajer-
čevem« delu tako majhni, da bi bilo
»Štajercjevim« krušnim očetom nuj-
no svetovati, naj skušajo ta denar po-
rabiti za kako kulturno ali politično
delo med — Nemci. Na Srednjem in
Zgornjem Štajerskem, kjer tiči nem-
ško-kmečko prebivalstvo do vratu v
neumnosti in naravnost nepojmljivi
politični zaostalosti, bi bilo prilike
dovolj. Pod pogojem seveda, da bi
bili nemški nacionalci na Štajer-
skem sploh še zmorni za kako politič-
no ali kulturno poslanstvo. Najmanj
pa ptujski. Saj ni slišati od nikoder
v celi Avstriji o toliki meri politične
in zasebne korupcije kakor iz Ptuj.
Za blagor gotove kliče se delajo zlo-
čini in zapeljujejo odvisni ljudje k
taistinu. Odpirajo se pisma na pošti,
pišejo anonimne dopisnice, jemlje
osebna čast, kruh in zaslužek. Taki
ljudje bi naj bili sposobni za kako
resno, plodonosno politično ali kul-
turno delovanje? Bili so voditelji
štajercijanstva, ali ker sami niso za
javno politično delo poznali nobene-
ga drugega sredstva kot laž in ko-
rupcije, se je njihova umetna politič-
na stavba med Slovenci po kratkih
letih mladane popolnoma podrla in
ostale so le še žalostne, naravnost za
usmiljenjem vpijuče razvaline.

Kaj je s »Štajercjevim« gospo-
darskim programom? Človek se sko-
ro čudi naivnosti nekdanjega socija-
lista Linharta in neumnosti naših
nemških nacionalcev, ki govore o
»skupnem gospodarskem delu Nem-
cev s Slovenci«, ali točneje pove-
dano: o skupnem gospodarskem delo-
vanju kmetov in meščanov, siromaš-
nih delavcev in velekapitalistov. Za
skupno gospodarsko delo med sloven-
skimi kmeti in nemškimi meščani na
Spod. Štajerskem ni prav nobene
podlage. Ne veže jih ničesar drug na
druga, niti eden in isti jezik. Naši
in tudi nekdanji štajercijanski kmetje
nudevajo, da nimajo skupnih intere-
sov z onimi, ki bi seveda radi poceni
kupili od njih vino, žito, živino in les,
ki bi radi izkoristili njihovo delovno
moč do skrajnosti. Naš narodnostni
boj na Spod. Štajerskem je obenem
gospodarski boj: takrat bomo go-
vorili z Nemci po mestih in trgih
zadnjo, odločilno besedo, ko bomo
vse slovenske kmete gospodarsko or-
ganizirali. Nemški meščan na Spod-
njem Štajerskem mora biti odjemalec
naših poljskih in vinskih pridelkov,
mora trgovati z nami. Ne izkazuje
nam s skupnijskimi zvezami nobene
službe, temveč dela le v lastnem živ-
ljenjskem interesu. V tem momentu
tiči vsa skrivnost našega mogočnega
uspeha za končno politično zmago
nad spodnještajerskimi Nemci. In
zadnji čas je, da ta moment in vse
njegove dolžnosti in posledice upošte-
vamo ter z žilavo vstrajnostjo zasle-
dujemo. Ne zaidimo v politiko malen-
kosti in malih dnevnih senzacij, v
politiko malenkostne ravnanja. »Šta-
jerec« je hotel naše ljudstvo zastrupiti
z malodušnostjo in nezaupanjem v
lastno bodočnost. To delo opravljajo
tudi še premnogi drugi nemški listi,
ki hodijo v naše hiše in nas zastrup-
ljajo z bajkami o naši slabosti in sko-
rajšnji narodni smrti. Kmet in dela-
vec sta se otrsela tujsstva, ti slovenski
inteligent pa hlastno srkaš strup iz
nemških časniških cunj in si daješ
mirno deliti moralne zaunsice od za-
kotnih nemško-nacionalnih tinto-
mazov!

Vidi se torej: štajercijanstvo se
je pri nas začelo brez vsakega kulturne-
nega in gospodarskega programa,
skušalo se je celo desetletja vzdržati
z lažjo in najnižjimi sredstvi politič-
ne kupčije; na tak način seve ni mo-
glo uspeti in danes ga vidimo že v
agoniji. V ptujskem okraju se podi-
rajo zadnje štajercijanske trdnjave,
slovenjistiški okraj se čisti in slo-
venstvo trka na vrata same Sloven-
ske Bistrice in Maribora. Kjerkoli se
nemštvo ne posreči doseči trdne,
sklenjene naselbine, tam je njegove-

mu političnemu vplivu odzvonilo.
Med kmeti so že vsepovsod redki tisti
možje, ki so še štajercijanci; preha-
jajo v narodno-napredni tabor, ker so
siti večne nedelavnosti in samega
peovanja. Nekateri gredo tudi h kle-
rikalcem — in kmalu bo prava rari-
teta. A giblje se tudi delavstvo in od-
poveduje pokorščino nemškimi vele-
kapitalistom ter tistim rdečim gra-
škim papežem, ki vedno kriče, da so
internacionalni, na Spod. Štajer-
skem pa pospešujejo raznarodovanje
Slovencev. Resnično, nimamo povi-
da biti malodušni, veselimo se življe-
nja in svojega napredka; dobili bode-
mo več volje in poguma za kulturno
in gospodarsko delo med narodom,
ako si bomo večkrat predočili: Mi
gremo naprej!

Atentat na italijanskega kralja.

Rim, 15. marca.

Manifestacije za kralja in kra-
ljico trajajo še danes naprej. Pred
Kvirinal so prišli šolarji s celega
Rima, vsak z zastavico. Prišli so tu-
di sidarji ter je kralj sprejel njih de-
putacijo. Istotako se je oglašil v kvir-
inalu tudi občinski svet.

Svarila.

Ze jeseni l. l. je opozoril itali-
janski poslanik v Bernu vlado na
anarhistični komplot proti kralju in
januarja t. l. je svaril zopet konzul
v Zenevi pred nevarnostjo, ki preti
kralju iz Švice ter je v zvezi z ma-
lodeturskim komitejem. Vsled tega je
italijanska vlada podvojila svojo po-
zornost na meji ter ostro kontrolirala
izseljevanje italijanskih anar-
histov v Švice. V zadnjih dnevih je
poročal italijanski poslanik v Bero-
linu, da je slišal neki italijanski in-
ženir v zakotni predmetni gostilni
tri mlade italijanske delavce, ki so
se razgovarjali o tem, da je pričako-
vati v kratkem atentata na kralja.

Major Lang.

Zdravstveno stanje ranjenega
majorja Langa je precej dobro.
Röntgenova preiskava je dognala, da
tiči kroglica v tilniku. Kroglica so od-
stranili. Mišice v njegovem obrazu
se deloma otrple vendar upajo
zdravniki, da se jim bo posrečilo to
otrplost premagati. Major Lang je
poklical k sebi narednika Carpo-
meda, da mu je opisal atentat, ker
njemu samemu ni ostalo o atentatu
nič v spominu. Tekom dneva si je
dal prebrati brzojavke, ki so mu do-
šle z vseh strani. Brzojavk je bilo
nad 300.

Atentator.

Kakor smo že poročali, so pre-
pejajali Dalbo iz policijskega zapora v
ječo Regina coeli. Izjavil je jetni-
škemu ravnatelju, da se kesa nad
svojim zločinom in je začel glasno
jokati ter odklanja vsako hrano.
Skoro gotovo je imel skrivno, vsaj
videli so nekega moža z belimi hla-
čami, ki je takoj po atentatu iz-
ginil.

Stavka na Angleškem.

London, 15. marca.

Ker pogajanja med delodajalci
in delavci niso imela doslej nikakrš-
nega uspeha, so bila končno defini-
tivno prekinjena.

Zveza delavskih organizacij je
izvedela, da namerava vlada, ker so
se pogajanja razbila, predložiti pa-
rlamentu zakonsko predlogo, ki ure-
juje razmerje med delavci in deloda-
jalci ter določa minimalno mezdo.

Vsled stavke so vsi poseti an-
gleskega kralja na tujih dvorih, ki
so bili določeni za pomlad, odpove-
dani.

Stavka na Nemškem.

Essen, 15. marca.

Pri večerajšnjih izgredih v Ham-
bournu je bila zadeta desetletna de-
klica od nekega delavca, ki je brez
vsake pozornosti, kakor nor streljal
okrog sebe, v prvi ter bo deklica naj-
brže umrla.

Kljub splošni razburjenosti je
vendar opaziti, da je stavkarsko gi-
banje že močno ponehalo. Dočim je
stavkalo kmalu po izbruhu stavke
70% delavcev in je stavkalo še več-
raj 58-2% rudarjev, stavka danes
samo 56-4, t. j. 177.961 delavcev. Pri
izgredih v Wanne je bilo več dela-
voljnih težko ranjenih, in eden
srmotno ranjen. Pri rovu »Pluto« so
vdrli stavkajoči v skladišče in odne-
li veliko množino dinamita. Pri ro-
vu Erbe je bilo 50 oseb pri spopadu
z orožništvom ranjenih.

Iz Dortmunda poročajo, da je
župan protestiral proti vojaštvu, ki
je bilo mestu vsiljeno. Policija je
podpirala ta protest, češ, da se čuti
dovolj močno vzdržati mir in red.
Večerajšnja pogajanja med deloda-
jalci in delavskimi odbori so bila

bresuspešna. — Kakor poročajo iz Strassburga, se širi stavka tudi v saarskem in moselskem revirju.

Italijansko - turška vojna.

Carigrad, 15. marca. Morbarniško ministertvo je pozvalo francosko premožkopno družbo v Herakleji, naj ima pripravljeno svojo zalogo premoga, ki jo ima na razpolaganje. Menijo, da potrebuje ministertvo premog za mornarico v Dardanelih.

Carigrad, 15. marca. Na inicijativo »Tanina« in »Sabaha« bodo začeli nabirati prispevke za nove zrakoplove.

Carigrad, 15. marca. Finančno ministertvo se je pogodilo z nemško banko kot zastopnice konsorcija nemških in avstrijskih bank, ki so prevzele carinsko posojilo iz l. 1911, za predujem 54 milijonov mark po 6, 5 odstotkov do 14. marca 1913.

Boji.

Carigrad, 15. marca. Poveljnik v Benghasiju poroča vojnemu ministertvu, da je 6. t. m. turški oddelek iz Fojata napadel Italijane, ki so zapustili svoje taborišče. Turki so imeli dva ranjenca. Italijani so imeli precejšnje izgube. Turki so vplenili mnogo konj in velblodov in tudi drugih stvari.

Štajersko.

Shod slovenskih županov in občinskih svetovalec ormoškega okraja. Iz Ormoža nam poročajo: Na vabilo središkega župana gosp. Jos. Šinka se je vršil dne 14. marca v prostorih okrajnega zastopa zelo zanimiv shod slovenskih županov in občinskih svetovalec ormoškega okraja. Pozdravil je došle zastopnike občin gosp. župan Šinko in izrazil posebe svoje veselje nad tem, da so bile zastopane vse občine v okraju, razum mesta Ormoža. Najprej se je vršil pogovor o tem, kako stališče naj zavzame ormoški okrajni zastop v zadevi ormoško - ljutomerske železnice. Poudarjalo se je, da je okrajni zastop itak že sklenil, odkupiti potrebna zemljišča za novo železnico. Sedaj pa zahtevajo graditelji, naj bi prevzel okraj plačevanje obresti od 250 tisoč kron do tiste dobe, ko deželni zbor to vsoto za novo železnico dovoli. Vsi zastopniki občin so odločno izjavili, da okraj tega novega neznesnega bremena ne more prevzeti, saj se za ceste ni dovolj potrebnega denarja. Sklenjenim odkupom zemljišč je okrajni zastop pokazal, da uvažuje potrebo železnice, več pa storiti ne more. Če se ista ne bo gradila, ni njegova krivda, temveč krivda onih, ki v deželnem zboru štajerskem ovirajo redno delovanje. Po zelo živahni debati o tem predmetu, se je prešlo k imenovanju narodnega odpadnika dr. Rupacherja za okrajnega sodnika v Ormožu. Vsi govorniki so naglašali, da postopanje pravosodnega ministertva glede tega imenovanja nikakor ni pravično in še manj upravičeno. Slovenski župani ormoškega okraja morajo najgloblje obžalovati, da sodnijske oblasti, ki bi morale biti vzgled in opora vsestranske pravčnosti, prezirajo vloge občin. Vsi občutijo grenko krivico, ki se je v slem narodnostnem sovraštvu prizadejala 99% prebivalstva ormoškega sodnega okraja. Predlagala in soglasno se je sprejela sledeča resolucija: Zbrani župani in občinski svetovalec slovenskih občin v ormoškem okraju smo prepričani, da more nepristransko soditi le tisti sodnik, ki pozna navade, običaje in svojstva naroda. To je bila vodilna misel naših prošelj in resolucij v zadevi imenovanja slovenskega okrajnega sodnika za okrajno sodišče v Ormožu. Naše prošnje in resolucije pa je justična oblast kratkoma ignorirala in tako pokazala, da našim resničnim in utemeljenim trditvam ne zaupa. Slovensko izjavljamo, da ne moremo imeti v bodoče vodstvo ormoškega okrajnega sodišča tistega zaupanja, katero je za uspešno poslovanje sodišča neobhodno potrebno. Z nameščenjem nemškega okrajnega sodnika v Ormožu se je kršilo posestno stanje slovensko, proti čemur odločno protestiramo in smatramo to imenovanje za težko krivico skoraj izključno slovenskemu prebivalstvu ormoškega okraja. Pod častno besedo izjavljamo, da ako bi bodoči vodja ormoškega okrajnega sodišča skušal strankarsko nastopati in našim postavno zajamčenim pravicam nasprotovati, odklonimo vse delovanje prenešene delokroga, v kolikor nas zakon v izvrševanje ne veže. — Končno se je predlagalo, da so slovenski župani ormoških občin popolnoma solidarni in da bodo vztrajali v svojem boju za pravice slovenskega naroda. Sklenjeno resolucijo se je odposlalo spol. dr. Ravniharju, dr. Korošcu, pravosodnemu ministertvu, graškemu nadsojdišču in okrožnemu sodišču v Mariboru.

Niš dela, niš uspeha! Pod tem naslovom kritizira »Sloga« na uvodnem mestu politiko slovenskih klerikalcev v štajerskem deželnem zboru in primerja »uspehe« dr. Koroševih trabantov z uspehi »starih« deželnih poslancev pred letom 1909. — List pravi: »Slovenski poslanci so v Gradcu tekom zadnjih deset ali petnajst let — pred zadnjo deželnozborsko volitvijo leta 1909. — dosegli najlepše uspehe. Spominjamo na večkratne izdatne denarne podpore po neugodnih prizadetih prebivalcem; spominjamo na obilna brezobrestna posojila vinarjem in gradnikom skozi več let; spominjamo na ustanovitve kmetijske šole v Št. Jurju ob Južni železnici, ki je stala več stotisoč kron; spominjamo posebno na sklenjeno regulacijo Pesnice in Drave, za kateri mora dati dežela dosti milijonov! V letu 1909. je kaplan Korošec srečno splezal do krmila. Imel bi najlepšo priliko, delati za slovensko ljudstvo; pokazati, da zna bolje delati in več doseči, ko prejšnji poslanci. Pa kaj vidimo? Tri leta bo kmalu, kar uganja dr. Korošec pri nas politiko brez nog in glave, ki hoče imeti uspehe brez dela! Minulo leto je uničila povodenj travnike ob Pesnici. Napravila je na stotisoče škodo. Deželni zbor štajerski ne zbuja. Prizadeti niso dobili nobene podpore! Regulacija Pesnice in Drave je popolnoma ustavljena. Vinarji se ne morejo obnavljati, ker ni brezobrestnih posojil! In vse to imajo na vesti kmečki poslanci štajerski pod vodstvom dr. Korošca. Tri leta so za nas popolnoma izgubljena, ker brez dela ni uspeha.« — Pritrjuje mo. Samo nekaj bi pripomnili. Ne zadostuje samo po časniki tožiti o škodah klerikalne politike in o politični brezvestnosti kaplana Korošca; na ta način ne bomo nikoli prišli na zeleno vejo. Treba iti med narod in mu z živimi besedami naslikati vse škodo in posledice kaplanske politike. In ne samo enkrat, treba je iti mnogokrat. To politično izobraževalno delo, brez katerega ni uspehov in zmag pri volitvah. Za »Slogo« stoji mnogo gospodov, ki imajo za tako delo osebnega vpliva, časa in denarja dovolj. Veseli bodo sami uspehov svojega dela, dali pa bodo tudi drugim poguma in moralne opore. Pustiti pa »mladek«, da se sami pretepajo s klerikalci in še tožiti ob priliki o »neslogi« v slovenskih vrstah — na drugi strani pa obtoževati Koroščevo politiko, s tem in takim postopanjem se ne pride nikamor. Korošec ni tako mehkosrčen in naiven, da bi se udal na lepe besede; treba ga premagati in zato je predpogoj praktično politično delo ter sloga med tistimi, ki si žele konca sedanje klerikalne ere.

Iz Celja. Poziv vsem slovenskim trgovcem na štajerskem! Kakor bo de po večini že vsakemu gosp. trgovcu znano, ima »Slov. trg. društvo v Celju« lastno posredovalnico za nastavljanje trgovskih moči. Obračamo se tem potom do vseh gg. trgovcev s prošnjo, da nam blagovolijo nemudoma naznaniti, kakor hitro imajo oddati kako izpraznjeno mesto kontoristov, pomočnikov raznih strok, kontoristinj, blagajničark in prodajalk, za kar jim je naša posredovalnica vsak čas brezplačno na razpolaganje. Gospode trgovske sodruznike pa opozarjamo, da se pridno poslužijo posredovalnice, koja jim za malenkosten znesek drage volje posreduje pri iskanju dobrih služb. Vabimo tem potom vse gg. trgovce, trgovske sodruznike in ravno tako ženske osebe našega stanu, da nemudoma pristopite k društvu, da delate zanj, da se organizirate, da pomagate započeto delo graditi, ne pa razdirati, kakor se je to že v nekaterih slučajih opazilo. — Potrebe po tesnejši organizaciji slovenskega trgovstva na Spod. Štajerskem nain pač ne bo de treba znova obširno utemeljevati: govori za njo toliko narodnih in stanovskih oziror, da se je naravnost čuditi vsakomur, ki še ni spoznal in se zavedel dolžnosti in potrebe pristopiti k naši organizaciji. Vsi na dan, vsi na plan! V združitvi je naša moč in napredek! — »Slovensko trgovsko društvo v Celju.«

Iz Celja. Politično društvo »Naprej« je imelo v sredo zvečer v Narodnem domu svoj občni zbor. Udeležba je bila — celjska. Otvoril in vodil je občni zbor podpredsednik dr. Koderman, ki je skiciral društveno delovanje v zadnjem letu. To delovanje se je omejevalo zadnje čase sploh na agitacijo v deželno in državnozbornih volitvah po trgih in mestih na Spodnjem Štajerskem, na podrobno narodno delo v Celju in okolici ter na različne posredovalne akcije, ki ne spadajo v širšo javnost. Društvena akcija za zasebno ljudsko štetje sicer ni imela popolnega uspeha, vendar pa se je iz večine narodno ogroženih krajev na Spod. Štajerskem dobilo mnogo dragocenega gradiva. Tozadevni aparat se nahaja v posesti dr. Jurja Hrašoveca, ki mu gre sploh za marljivo sodelovanje najprirednejša zahvala in priznanje. Pri volitvah v pridobinsko komisijo je društvo doseglo s pridno agitacijo,

da je ostalo slovensko posestno stanje ohranjeno, glede volitev v osebno-dobrodinsko komisijo pa je zaznamovati napredek, ker se je vzel Nemcem letos tudi II. razred. Večino nekdanjega dela »Naprejevega« pa je danes prevzela ena kakor druga slovenska stranka in bo treba torej misliti na preureditev društva v toliko, da se ga bode spremenilo v narodno-napredno polit. organizacijo za Celje in najbližje okolice. (Pritrjevanje.) Tajniško poročilo je podal I. Prekoršek, blagajniško dr. Šandor Hrašovec. Pri volitvah so bili izvoljeni deželni poslanci dr. V. Kukovec društvenim predsednikom, dr. A. Božič, Iv. Omladič, Fr. Pušnik, dr. Laznik, dr. Janko Sernee, Fr. Voglar, Janko Lešničar in Ignac Založnik društvenim odbornikom. Pri slučajnostih se je sklepalo glede spremembe pravil, določilo članarino na 1 K in sklepalo o bodočem društvenem delovanju. To bo moralo predvsem stremeti za tesnejšo organizacijo naprednjakov v mestu in okolici in skrbeti za prireditev političnih in poučnih shodov. Naprednjaki smo ravno mesto in najbližje okolice v tem oziru precej zanemarili. V vse naše politično, kulturno in gospodarsko delo v mestu in okolici mora priti več enostavnosti in sistema, mora se vedeti, da je to delo »Narodne« stranke in njenih pristašev. Utrjujmo si svojo pozicijo v Celju in okolici to bo nam v narodnem in stankarskem pogledu le koristno.

Iz Celja. Klub slovenskih akademikov vabi k predavanju, ki ga priredi v sredo dne 20. marca ob 8. zvečer v prostorih celjske Čitalnice. Predava gosp. Kadrnika »O zobeh in njih gojitvi.«

Zapostavljena slovenska štajerska. Ministertvo za javna dela je postavilo v proračun za leto 1912. za štajersko postavko 823.100 K. Ta denar se bo porabil za ceste, mostove in regulacijo rek. Na slovenski štajer ne odpade niti en vinar, kajti dravski most v Mariboru je v prvi vrsti potreba nemškega mesta Maribora. To zapostavljanje in preziranje slovenskega Spod. Štajerja je na vsak način dokaz, kak »ugled« uživajo na Dunaju štajerski slovenski poslanci, dokaz pa je tudi njihova brezbrzičnost in zanemarjanja interesov volilstva.

»Benkovičeve« podpore. V »Slovenskem Gospodarju« čitamo notico iz laškega okraja, v kateri očita neki »kmet« iz dr. Benkovičeve pisarne »liberalce«, da so vzeli kljub temu, da so pri zadnjih državnozbornih volitvah volili dr. Kukovca, »dr. Benkovičeve« podpore. Treba ljudem povedati, da je vlada vzela to podporo iz davčne blagajne; ker imajo vsi davkoplačevalci čast, plačevati davke, imajo tudi vsi pravico do podpore iz davčne blagajne. Če bi dal dr. Benkovič podporo iz svojega žepa, bi bila stvar drugačna. Pa na groše, ki jih bo dal dr. Benkovič kmetom, bo do ti dolgo čakali. Koliko ima končno posl. dr. Benkovič zasluge na ti vladni podpori, je težko uganiti. Če je res kaj storil, je bila to njegova prokleta dolžnost, saj dobiva sam najlepšo podporo iz državne blagajne, namreč letno okrog 7000 K dijet, ki jih tudi plačajo vsi davkoplačevalci, in sicer tisti, ki dr. Benkoviča niso volili, še več, ko mali klerikalni kmetje in fajmoštri.

Javni ljudski shod se vrši na Jožefovo ob 3. popoldne na rotovžu v Središču. V slučaju lepega vremena se vrši shod pod milim nebom. O političnem položaju poroča deželni poslanec dr. V. Kukovec. Govorilo se bo med drugim tudi o ormoško - ljutomerski železnici, zato pozivamo somišljenike iz celega ormoškega okraja, da se shoda v velikem številu udeležijo. Naj bo ta shod veličastna manifestacija napredne misli v največjem slovenskem trgu na Spodnjem Štajerskem isti dan, ko zborujejo klerikalci v Celju!

Iz Ljutomer. Ženska podružnica Cirila - Metodove družbe ima na Jožefovo ob 2. popoldne v Franc Jožefovi šoli svoj redni letni občni zbor. Odbor vabi ljutomerske Slovenke k čim najobilnejši udeležbi.

Deželni poslanec Fessler in nemško-nacionalni deželnozborni klub. V Lipnici se je vršil te dni občni zbor vsenemškega političnega društva za državnozborni volilni okraj Ptuj-Lipnica. Predsednik Fessler je povedal, da ga večina v nemško-nacionalnem klubu ni pustila k sejam takrat, ko se je obravnavalo o premirju s slovenskimi obstrukcionisti. Strinja se z Wastianom, da se naj Slovincem v nobenem oziru ne popusti. Ta pohvala Wastianova bo seveda vzbudila nov vihar med graškimi nacionalci. Zanimivo je, da Malika ni bilo na občnem zboru tega društva, ki mu je pripomnilo do mandata in da se tudi niti niti govorilo ni o Maliku. Pač pa je bilo iz Fesslerjevega govora posneti prizadevanje po spravi Vsenemcev z Wastianom, Ornigom in dr. za skupen boj proti — graški nemško-nacionalni skupini. Doživeli bomo za res se interesantne stvari.

Narodnostna neustrpnost graških socialnih demokratov. V Gradcu se je vršila dne 9. marca načelstvena seja deželne zveze štajerskih socialističnih delavskih društev. Predsedoval sta Ausosky in Hollegger. Razpravljalo se je med drugim o naznanilu ljubljanskega sodruka Tokana, da raztegne jegoslovanska socialistična organizacija svoj delokrog čez celo štajersko in Koroško. Osnovati se namerava politična in strokovna organizacija za slovensko delavstvo. Te naznanilo pa je silno neprijetno dirnilo »mednarodne« graške sodruge, ki smatrajo slovenske delavce na štajerskem in Koroškem za svoje politične hlapec. Z izgovorom, da bi nova slovenska socialistična organizacija razvoj socialističnih strokovnih društev na štajerskem in Koroškem le — ovrhala, so sklenili oster protest in pritožbo do državne strokovne komisije na Dunaju. Graški sodruzi ne privoščijo torej slovenskemu delavstvu samoodločbe in samostalnosti, ne privoščijo mu rabe materinske in zborovanih in v društvih, ne privoščijo mu pa tudi gospodarske samostojnosti v strokovnih organizacijah. To, kar so nemški sodruzi delali popreje s češkimi, hočejo še nadalje delati s slovenskimi. A ni dvoma, da bodo doživeli tudi pri teh preje ali kasneje odločen odpor. Z narodnega stališča bi novo slovensko delavsko organizacijo na štajerskem in Koroškem le z veseljem pozdravili, kajti nemške socialistične organizacije nam odtujajo in pomenujejo sto in stokrat več slovenskih ljudi, ko vse šulferajnske šole. Pogledimo v Maribor in kamorkoli! Slovenskemu delavstvu se vsiljuje nemški socialistični tisk in se ga na ta način popolnoma odtuji domači tiskani besedi. Ko bo vse to drugače, bi se še le smelo govoriti o resničnem narodnem napredku na štajerskem in Koroškem.

Drobne novice. Hudo nevihto so imeli v terek po Dravskem polju in bližnjih gričih. Bliskalo in grmelo je, po nekod se je vsula tudi močno toča. Letos se je zelo zgodaj pričelo! — V Pernicah, hribovski občini na štajersko - koroški meji, hočejo zidati Nemci šolo. Schulverein bo dal za njo 20.000 K. — Umrl je v Zgor. Polskavi pri Pragerskem usnar in posestnik Anton Hrašnik, star 62 let.

Koroško.

Spor med celovskim občinskim svetom in deželno vlado. V Celoveu so ondodni Slovenci slovensko pisano vlogo vložili na magistrat, da bi se jim dovolile gledališke predstave v slovenskem jeziku v hotelu »Trabesinger«. Župan dr. Metnitz je to vlogo zavrnil z zahtevo, da mora biti spisana v nemškem jeziku. Proti temu so se Slovenci pritožili na deželno vlado, ki jim je na to dala pravico prirejati slovenske gledališke predstave v hotelu »Trabesinger«. Radi te dovolitve je sedaj nastal spor med koroško deželno vlado in celovskim občinskim svetom, ki stoji na stališču, da ima takšna dovoljenja dajati samo mestni magistrat. Stališče celovškega občinskega sveta je seveda docela neupravičeno. Prvič je slovensčina na Koroškem v deželi navaden jezik, zato je celovski magistrat zakonito primoran sprejemati in reševati vloge v slovenskem jeziku, drugič pa je deželna vlada edino kompetentna izdajati dovoljenja za prirejanje gledaliških predstav, ne pa magistrat, vsaj tako kompetenco ima po naših informacijah vlada v Ljubljani, in najbrže to tudi ne bo drugače v Celoveu.

Družba sv. Cirila in Metoda pred upravnim sodiščem. V Diei vasi pri Beljaku se je ustanovila nova šolska občina. Za zgradbo šole se je potegovala družba sv. Cirila in Metoda in nemški šulferajn. Okrajno glavarstvo v Beljaku je v sporazumu z okrajnim šolskim svetom vzelo zgradbo šolskega poslopja po družbi sv. Cirila in Metoda na znanje ter odobrilo načrte za šolsko stavbo kot odgovarjajoče šolskim zahtevam. Proti tej odločbi se je občina Dica vas pritožila na deželno vlado. Deželna vlada je razsodila, da bi morala v prvi vrsti stavbna oblast uvesti poizvedbo o zgradbi šolskega poslopja. To odločitev je potrdilo ministertvo za javna dela. Proti tej odločbi se je družba sv. Cirila in Metoda pritožila na upravno sodišče. Upravno sodišče je pritožbo deloma ugodilo ter razsodilo, da ima okrajno glavarstvo pravico odobriti stavbne načrte za zgradbo šolskega poslopja, v kolikor le-ti odgovarjajo šolskim potrebam, sicer pa ima v stavbnih zadevah odločevalno pravico občina.

Koroška za Ciril-Metodovo narodno rešitev. Valed prizadevanja gosp. dr. Rud. Ravnikarja se je začelo zadnje čase v Spodnjem Rožu živahno gibanje in zanimanje na našo šolsko družbo. V Borovljah, Glinjah in Šmarjeti so bili podružnični občni zbori, na katerih se je razvilo navdu-

šenje za naše narodne svetinje, kakršno je bilo na Koroškem le v starih idealnih časih složenega dela. Tudi na teh prireditvah je vladala sloga med slovenskimi strankami, nasprotniki pa so se penili v onemogli jezi, posebno v Borovljah. Tudi v Apačah so hoteli zborovati neustrašeni narodni pionirji, a zaslepljeni gostilničar Božič, nekdanj stebel narodne ideje, jim je zadnji trenotek prostor odpovedal. Kako so zborovalci v Celoveu dosegli vrhunec narodne požrtvovalnosti, je bilo že itak poročano. Še ni obupati nad Koroško, ako bi se imeli bojevati le proti enemu sovrazniku. Zato naj bi spregledali voditelji slovenskih organizacij ter se složili z družbo sv. Cirila in Metoda v skupno rešitev akcije.

Težka neugoda. Pri nabiranju lesa v gozdu je strl neki hloh Sletnemu delavskemu sinu Hubertu Maku v Borovljah obe nogi.

Smrtna neugoda. V nedeljo zvečer je padel pri Zgornjem Dravogradu pomožni delavec Anton Peternel v Dravo ter utonil. Našli so ga šele drugi dan.

Požar. 7. marca je nekako okoli 8. zvečer izbruhnil na kozolecu Albina Šajna v Skofičih požar. Kozolec ni bil zavarovan ter ima vsled tega poštelnik kakih 200 K škodo. Doslej še niso mogli dognati vzroka požara.

Nespretno streljanje. V terek je imel ključavničar Pacer na poti v Št. Vid nesrečo, da ga je zadela krogla nepravilno in nespretno streljajočih fantov v desno roko. Vsled tega je moral takoj v bolnico. Nepravilnih strelcev pa doslej še niso mogli izslediti.

Primorsko.

Tržaško porotniško zasedanje. Za letošnje prvo izredno zasedanje tržaškega porotnega sodišča so bili izzrebani kot glavni porotniki gg.: Anton Acquaroli, Adolf Alberti, Ronej Ambrosi, Jak. Bambič, Ignacij Bergmann, Karel Birgmayer, Hugon Bonazza, Alb. Botteri, Henr. Bozzini, Anton Carniel, Viljem Fabiani, Art. Fenderl, Jak. Godina, Iv. Godnik, David Grego, Art. de Quarrini, Vilj. Hausbrandt, Iv. Hermannsdorfer, Anton Jeleršič, Nikolaj Jovanović, Anton Jungl, Rud. Jurinae, Anton Jureca, Fran. Karlavaris, Iv. Kranjc, Albin Legat, Iv. Lemouth, Iv. Mančko, Anton Martelane, Friderik Motka, Ivan Prelog, Anton Razen, Al. Salvador, Ivan pl. Scaramanga, Rudolf Schöffmann, Jak. Stranj. Nadomestni porotniki: Ad. Conighi, Al. Dugulin, Mor. Lieblin, Anton Nagelschmidt, Ad. Roth, Aleksander Sambo, Just Sedmak, Juri Teodorovi in Anton Tiani. Predsedoval bo deželnosodni predsednikov namestnik Milovčič.

Tržaško šolsko vprašanje. Te dni se je državni poslanec dr. Rybač mudil na Dunaju, kjer je imel priliko, razgovarjati se z naučnim ministrom, ki je ponovno opozoril na naše pereče šolsko vprašanje. Posebno je dr. Rybač z ozirom na podraževanje italijanskih občinskih srednjih šol in na predstoječa razpravljanja italijanskega vseučiliškega vprašanja v proračunskem odseku urgiral rešitev našega šolskega vprašanja. Opozarjal je ministra posebno na to, da je dosedanji tempo podržavljenja učiteljev na Ciril - Metodovi šoli prepočasen; to se posebno z ozirom na dejstvo, da število slovenskih otrok narašča v vedno večjem številu. Minister je odgovoril, da se vlada zanimala za vprašanje slovenskega šolstva v Trstu in je obljubil, da bo vlada posvečala pozornost temu vprašanju.

Demonstracije v Verdževem gledališču. Včeraj zvečer je prišlo v Verdževem gledališču v Trstu do velikih demonstracij za Italijo in italijansko vladarsko hišo.

Poneverba. Iz Trsta nam poročajo: Na ovadbo trgovca s čevlji Urbana Pontinija je bil včeraj aretiran 22letni Avgust Tavčar iz Sežane zaradi poneverbe in goljufije. Tavčar je dobil od Pontinija čevljev za 615 kron v komisijsko prodajo. Plačal je pa samo 140 K. Za ostali znesek mu je dal menico, ki je bila podpisana od Tavčarjeve žene. Ko je Pontini izvedel, da je Tavčar ponaredil podpis, je napravil ovadbo.

Nesreča na južnem kolodvoru. Iz Trsta nam poročajo: Včeraj zjutraj ob 3. se je ponesrečil 44letni premikar Anton Petkovšek, stanujoč v Rojanu. Izpodrsnil mu je jeter je padel pod kolesa. En voz je šel čez njega. Ker je klical na pomoč, so ga njegovi tovariši izvlekli izpod voza. Petkovška so odpeljali v bolnišnico. Njegova poškodba je težka.

Zaradi alkohola. Ker je udano pijači, si je prizadejala 49letna žena nekega uradnika vojne mornarice v Pulju, Terezija Ivanetti, z britvice več ran na vratu ter so jo morali težko ranjeno prepeljati v bolnišnico.

Novi občinski statut za Pulj. Kakor poroča organ poslanca Laginje »Omnibus«, hoče vpeljati vlada v ozirom na to, da je Pulj glavno voj-

no pristanišče monarhije, po nemškem in francoskem vzorcu, za mesto poseben občinski statut. Na čelu mesta naj ne bo v prihodnje samostojno izvoljeni župan, marveč zastopnik vojne mornarice kot admiral - župan. Občinski svet naj bi bil sestavljen iz zastopnikov vseh slojev, izvoljenih po proporcijemskem sistemu v štirih volilnih razredih.

Italijanske demonstracije na Reki. Iz Reke poročajo: Med večerajšjo gledališko predstavo je prišlo do velikih demonstracij za italijanskega kralja. Obiskovalci so vpili: »Živel kralj Viktor Emanuel! Živela Italija!« Godba je zaigrala italijansko himno. Pozneje se je vršil demonstracijski obhod po mestu.

Dnevne vesti.

† Klerikalna škodoželjnost. Pri deželni sodišču v Ljubljani se vrše zdaj večkrat obravnave o tožbah, ki so v zvezi s konkurzom Glavne ali Agro Merkurja. Klerikaleci imajo nad tem presrečno veselje, saj je škodoželjnost njih edini čist, resnični, iz njihove duše izvirajoči čut. Pravde so naravna posledica konkurzov. Kakor se zdaj vrše v Ljubljani, tako se vrše zdaj tudi v Celovcu. Tam je namreč prišla, kakor znano duhovniška zadruga zveza v konkurz in posledica so pravde. A razloček je vendar velik. »Glavna« in »Agro Merkur« sta prišla vendar v konkurz zaradi ponesrečenih spekulacij. Nesreča pri spekulacijah se lahko vsakemu pripeti. Saj se ravno zdaj govori o velikanski izgubi, ki jo je imela klerikalna »Ljudska posojilnica« na Stajerskem vsled nesrečne spekulacije. »Glavna« in »Agro Merkur« sta torej čakala polom zaradi ponesrečenih spekulacij, pri klerikalni zadrugi zvezi v Celovcu pa je prišel polom, ker so katoliški prelatti ukradli milijone. Škof Kohn je bil udeležen pri teh sleparijah, a ker v Avstriji še nobenega škofa niso zaprli, so tudi škofa Kohna samo iz službe spodili. Tudi opat samostana Tanzenberg se je izkazal kot jako smrdljiv poštnjak, prelat Kayser sedi na sedem let obsojen v ječi, prelat Weiss pa zapravlja v Ameriki pokradene stotisoče. Prvi cerkveni dostojanstveniki na Koroškem, škof in prelatti so se izkazali kot tatovi in sleparji pri zadrugi zvezi. To je malo drugačen tobak, kakor »Glavna« in »Agro Merkur«. Zakaj pa »Slovenec« nič ne poroča o koroški zadrugi zvezi? Tako molči o njej, kakor je molčal v tistih letih, ko je bila na Kranjskem vsakih 14 dni kaša kazenska obravnava zaradi klerikalnih sleparskih konzumov in so kmete zapirali, »profite« je pa ostal v blagoslovljenih žepih. In zakaj se ne zmeni »Slovenec« nič za govor grofa Barbota v dež. zborni, kjer je bilo povedano, da klerikalna večina ni samo dala vseučiliški fond v prihodnost znesku 790.000 K brezobrestno za »Zadružno zvezo«, oziroma »Gospodarsko zvezo«, ampak da je tudi v »Ljudski posojilnici« in pri »Vzajemnem podporomnem društvu« ogromna vsota deželnega denarja. Zakaj se »Slovenec« nič ne zmeni za očitanje grofa Barbota, da bo te milijone težko nazaj dobili? Pa je že tako pri »Slovencu«, da nič tega ne vidi, kar mu ni po volji. Saj se tudi nič ne zmeni, da je njegov Kregar obtožen zaradi zločinstva. Za podpredsednika trgovske in obrtniške zbornice Kregar sicer ni bil potrjen, je pa še vedno predsednik obrtnega pospeševalnega urada, kar je naravno javen škandal in meče posebno luč na tiste visoke cesarske uradnike, ki sede pod Kregarjevim poveljstvom v vodstvu tega urada. Sprito takih razmer imajo klerikalci pač malo vzrokov, da nosijo svojo s binavščino zadeto škodoželjnost tako očitno na trg. Najraje pometajo pred svojim pragom, kjer je gnolja na kupe!

† Nenavadno pohlevno piše »Slovenec« o belokranjskih volitvah. Iz vseh njegovih besed se vidi, da se klerikalci zavedajo, da je bila bitka, ki so jo izvojevali v Beli Krajini, prava Pirova zmaga, katere ne morejo biti veseli. So si pač svesti, da je dejanska večina belokranjskega ljudstva v tabornu naprednega kandidata Julija Mazelleta in da so si znago izvojevali samo z nepoštenimi sredstvi. Podpore za plemensko teleta, s temi so kupili tistih dvesto glasov, s katerimi je zmagal njihov kandidat. Ako bi ne imeli tega državnega denarja na razpolago, ki so ga delili tik pred volitvami med razne omahljive volilce, bi jim ne pomagal ne duhovniški terorizem ne avtoriteta deželnega glavarja, ne jata duhovniških agitatorjev, da bi ne propadli na vsi črti. Zmago jim je torej kupila vlada, ki je dovolila, da so z njenim denarjem lovili nerazsodne volilce na limanice kakor debelokljuna kaline. Da na tako »zmago« klerikalci ne morejo biti ponosni, je jasno. Kar ni opravil

vladni denar, to so dosegli Judeževi srebreniki Jureta Šterka na Vinici. Šterk je bogataš in vsa Vinica je odvisna od njega, ker so ljudje pri njem zadolženi. Klerikalci so vedeli, da jim je poraz siguran, ako Vinica svobodno voli, zato so skušali Šterka, ki je bil znan kot naprednjak, pridobiti za-se, ker so računali s tem, da jim bo Šterk v tem slučaju ustrašoval viniško občino. Končno se jim je res posrečilo Šterka izvesti na svojo stran, — pravijo, da mu je deželni glavar dr. Šusteršič osebno obljubil 5000 K deželne podpore za njegov avtomobil, ki bo vozil med postajo v Črnomlju in Vinico, kadar steče belokranjska železnica. S Šterkom je bila pridobljena Vinica, ker so se njegovi dolžniki v svoji materijalni odvisnosti morali ukloniti njegovi komandi ter voliti tako, kakor je on veleval. V Beli Krajini torej ni zmagala ljudska volja, ampak denar vlade in Jureta Šterka! Dermastija ni poslanec belokranjskega ljudstva, ampak je poslanec po milosti Jureta Šterka. Zato lahko upravičeno trdimo, da bi ostal pri zadnji deželnozbornski volitvi v Beli Krajini klerikalni kandidat Dermastija za najmanj 500 glasov v manjšini, ako bi pri volitvi ne igral odločilne vloge državni in Šterkov denar!

† Kako sta agitirala deželni glavar in Lončarič v Beli Krajini? Pretekli teden je »Slovenec« objavil, da se je deželni glavar dr. Šusteršič odpejal v družbi s podjetnikom Lončaričem v Belo Krajino. In res Lončarič je tik pred volitvami hodil po belokranjskih občinah ter kot podjetnik, ki je prevzel zgradbo železniške proge v črnomaljskem in metliškem okraju, agitiral za klerikalnega kandidata Dermastija. In kako je agitiral? Hodil je od volilca do volilca ter grozil vsakomur, da ne bo dobil pri zgradbi železnice dela in vožnje, ako ne bo volil Dermastije. Mesariju v Gradcu je rekel, da ne bo jemal pri njem mesa, marveč bo sam klal živino, ako bo leta volil Mazelleta. Na ta način je samo v Gradcu pridobil 23 volilcev Dermastiji. Kolikor je nam znan zakon v varstvo volilne svobode, je takšno postopanje kaznivo, zato vprašamo c. kr. državno pravdnštvo v Novem mestu, če mu je ta agitacija g. Lončariča po Beli Krajini v spremstvu g. deželnega glavarja dr. Šusteršiča znana in kaj misli ukreniti v varstvo zakona in pravične stvari?

† Na kak nezasišano nesramen način so katoliški nunci agitirali proti Mazelletu se vidi iz naslednjega: V Lokvici je delal proti Mazelletu neki kaplan Natlačen, ker pa je uvidel, da pri mozež nič ne opravi, spravljal se je na ženske, ter jih rotil, da naj vplivajo na svoje može, da volijo Dermastijo, ker, ako bo Mazelle izvoljen, bo imel vsak moški po tri ženske, kakor na Turškem in mesto, da se bo gradila belokranjska železnica, bodo vsi tisti inženirji in delavci, ki stanujejo na Mazelletovem gradu cerkve podirali. Pridobil je na ta način skoraj vse ženske, samo ena se mu je moško odrezala: »Gospod jaz poznam Mazelleta in vem kako rad ima svojo ženo in svoje tri otroke in ne bo sedaj, kar na enkrat tri žene pri sebi imel. Tudi cerkve ne bo dal podirati, saj ima sam na svojem gradu cerkev in jaz sem že bila tam pri misi.« Dobil je radi gornjega kaplanovega obrekovanja Mazelle samo 9. mesto 25. Dermastija pa 39. mesto 23 glasov. Tudi v Suhorju so klerikalci prigoljufali čez 40 glasov. V tej vasi popisaval je glasovnice večini volilcem neki mežnar in, ker so kmetje zahtevali, da naj napiše Mazelletovo ime, jim je on to tudi pritrldil, napisal pa je Dermastijo. Ko je potem proti 10. uri prišel naš zaupnik — žalibog prepozno — odkuril jo je takoj mežnarček, pojasnil pa je volilcem, da niso volili Mazelleta, temveč Dermastijo, in so vsi ogorčeni nad tako goljufijo vsklikali: Mi ne maramo Dalmacije, ovog Laha iz Ljubljane itd. — Vidi se iz tega, da niti za ime kandidatovali niso vedeli — »mi hočemo našeg rojaka Mazelleta, koji pozna naše potrebe« — to da kaj je vse to pomagalo, ko so večinoma vsi volilci že glasovnice oddali, kar se je še dalo rešiti, rešil je naš zaupnik. Torej na tak ali podoben način je velesilno zmagal klerikalni »Dremacija, Mastin, Dalmacija, onaj Ljubljanečan, onaj Lah iz Ljubljane«, kakor so ga volilci pač imenovali. Res ljudska volja je odločila!

† Iz Travnika smo dobili to-le brzojavko. Ljubi Julij! V neprimeren boju zrl sem v Tvoj mirni obraz, obdudujoč Tvoj silni duh. Le tak junak je zamogel zadati brezdomovince smrtonosen udarec. Slava brabrim Belokranjcem, Tebi pa za delo in trud čast in hvala. Naprej do popolne zmage!

† Deželna bolnica. Lani je dež. odbor izvršil v deželni bolnici neke prezidave. Načrte je napravil deželni stavbni urad, toda nanj ne pade nobena krivda, kajti stavbni urad

mora storiti, kar mu dež. odbor ukaže in ga ni ne briga, če ukaže dež. odbor tudi največjo neumnost. Zgodilo se je torej to, kar je hotel dež. odbor. Primariji dež. bolnice so se sicer izrekli zoper načrte dež. odbora, češ, da so nepraktični in da bo vse slabo in predrago, a to ni nič pomagalo. Dr. Zajec se je kapriceiral, da se mora vse tako zidati, kakor hoče on, in zgodila se je njegova volja. Dežela je s tem kakih 80 do 100 tisoč kron proć vrgla in primarij dr. Drganc je po pravici hud, češ: meni še 10.000 kron brezobrestnega posojila niso hoteli dati, za ponesrečeno stavbo pa so 100 tisoč kron proć vrgli. To, da je dež. odbor tako nerodno in zapravljivo zidal, je edina zasluga, ki si jo je dr. Zajec doslej pridobil za deželo. Naposled — kaj pa hočemo od njega zahtevati, saj je brezplačen ravnatelj in dobiva le po dve kroni na dan za fijkarja, ker hodi peš v bolnico gledat, kako opravljajo Nebenfürher ravnatelske posle. Sicer pravi vsakemu normalnemu človeku zdrava pamet, da bi morala bolnica vendar imeti svojega zdravniškega vodjo, ki bi bil za bolnico odgovoren in ni dovolj, da Nebenfürher po bolnici šušmari, toda zdi se, da bomo na to še dolgo čakali, zakaj to je ravno dobro, imenitno in pametno. Bolniški ravnatelj dr. Zajec je kot deželni odbornik sam svoj nadzorovalni organ. Kaj takega nimajo nikjer! Da je deželni odbornik dr. Zajec z njemu podrejenim bolniškim ravnateljem dr. Zajcem jako zadovoljen, o tem ne dvomimo, že ker je gotovo, da dež. odbornik dr. Zajec bolniškega ravnatelja dr. Zajca vestno in natančno kontrolira. Upajmo, da bo dr. Zajec srečno nadaljeval svoje delo za bolnico in da bo dežela vsaj vsako drugo leto kakih stotisoč kron proć vrgla, kakor jih je lani za prizidke in nove stavbe v bolnici.

† Klerikalne hijene. Večrajšnji »Slovenec« je priobčil to-le notico: »Vsed opeklin umrla. Dne 11. marca se je opekla 4letna hči enega glavnih liberalcev Petra Janežiča v Tomišlju, pri ognjišču tako, da je na rano umrla. — Menda niso imeli časa paziti nanjo, ker so morali agitirati za volitve.« — Ob nesrečah, ob slučajih smrti med poštenimi in dostojnimi ljudmi miruje sovraštvo, poneha mržnja, klerikalne hijene pa izrabljajo celo smrtno slučaj, da napadajo politične svoje nasprotnike. Tako postopanje je dokaz srčne posurovosti in pomanjkanja vsakih plemenitih čustev. Ljudje, ki postopajo tako, ne zaslužijo drugega, kakor da se pljune prednje in se jim zakliče Greuterjev »fej«! Gosp. Petra Janežiča pa naj klerikalna surovost ne moti in ne vznemirja, saj je lahko prepričan, da ob nesreči, ki ga je zadela, sočustvujejo z njim vsi poštene in dostojni ljudje.

† Šolske nadzornike med staro šaro! Pri vseh stanovah je navada in to povsod, morda po celim svetu, da more soditi o vporabi, delu in zmognosti le strokovnjak dotičnega stanu. Sednika izkušenejši sodnik, zdravnik, učitelja učitelj, oziroma priznan šolnik itd. Ne rečemo, da bi pri tem ne imelo nobene sodbe ljudstvo. Imej jo! In če jo imaš in spoznaš, ta ni za rabo, predloži to pritožbo predpostavljenu uradu ali osebi. Tako je povsod in pri vseh stanovah, le pri učitelstvu na Kranjskem tega ni več. Te dni razpošlje deželni odbor na občine dopis, v katerem povprašuje župane o porabnosti učiteljev, so li vredni, zaslužijo li 25% draginjsko doklado ali ne. Tedaj od poročila župana je odvisno, kateri učitelj ali učiteljica dobi to doklado. Vse seveda še to ne bo. Poleg tega bodo še vprašani razni župniki in kaplani o političnem prepričanju, posebno tam, kjer niso klerikalne občine. Kaj in koliko je vporabna vsaka učiteljska moč, o tem soditi je pristojalo do zdaj postavno le v za to poklicanemu šolskemu strokovnjaku, šolskemu nadzorniku. Odslej tega ni več. To vidimo tudi pri oddaji učiteljskih mest. Kaj zmognost in vporaba? Bodi še tako odlično kvalificiran po nadzorniku, imej cel kup priznanih dekretov, če nisi slomskar, za te ni mesta! Čemu še kvalifikacija po nadzornikih — o ironija! Župani bodo odslej prevzeli ta posel. Naj bo potem pravično ali krivično, kdo se po tem vpraša!! Kako bo zgledal ta opis, o tem smo pa že naprej prepričani: v 90% prirojeno strankarsko, bodi si že potem politično ali osebno. Uverjeni smo, da tam, kjer je klerikalna občina in neklerikalni učitelj ali učiteljica, bo poročilo za slednjega neugodno. Daje je vpoštevati tudi to, da je večina klerikalnih občin nasprotna šoli. Iz sovraštva do šole, vpoštevajoč okolnost, kakor je navada pri nevednih ljudeh, učitelj je vsega kriv, da je treba šole zidati, da so malomarneži kaznovani radi šolskih zamud, ali pa celo kak osebni preprič z županom ali drugim občinskim mogočnejšem, in poročilo se že ve, kakošno bo: ni vporaben, in bodi še tako marljiv, vesten

učitelj. Navedli bi še lahko brezštevilne okolnosti, pod kakršnimi bodo prihajali odgovori. Sploh je izraz: »Vporaba vsake posamezne učiteljske moči« jako raztegljiv. Kaj in koliko je učitelj vporaben, o tem sodbo izreči pristoji le strokovnjaku, na višji stopinji izobrazbe stoječemu možu — šolskemu nadzorniku. Nikakor ni nam tu na mislih, da bi nekake splošne sodbe ne smeli povedati tudi starši. Vesten učitelj, in to je tudi mladane brez izjeme naše učiteljstvo, se take sodbe tudi ne boji, ker se zaveda svojih dolžnosti in svojega dela. Kvalifikacijo zapisati, ki je ugodnega pomena za učiteljevo osebo, to je stvar šolskega nadzornika kot šolskega strokovnjaka. In ta kvalifikacija mora biti povsod in vsikdar meročajna. Tako bi moralo biti in je tudi tam, kjer vladajo zdrave razmere. Tu se deli pravica nepristransko, uvažujejo vse okolnosti, ki pospešujejo in zadržujejo delo učiteljevo v šoli in izven šole na humanem in kulturnem ter gospodarskem polju. Pri nas na Kranjskem seveda ni tako. Kaj delo, kaj sposobnost, z nami moras misliti, z nami voliti, svoje prepričanje zatajiti, lahko si tudi hinavec, to je kvalifikacija, drugače: Uporabnost. In kdo je kriv teh koruptnih razmer? Vlada, pravilneje še deželne vlade ekscelencen baron Schwarz. Ko bi se on zavedal tega, bi bilo hitro drugače. C. kr. deželni in okrajni šolski nadzorniki bi potem res bili to, kar bi postavno morali biti. Tako pa funkcijonirajo le kot nekaj, kar je potreba, da se izpolni mrtvi paragraf, ali pa, da so klerikalni naganjači, tuintam šolski pisarji. Po prej navedenih okolnostih je njih pomen po sedanjih razmerah in po zaslugi deželne centralne vlade enak ničli. Kakor se nam dozdeva, in kakor slišimo, se učiteljstvo tega že tudi zaveda, ko govori: Kaj mi more pomagati nadzornik? Če nisem slomskar, je vse moje delo in trud zastoj. Zato ne dobim nobenega plačila. Mi ne stojimo na tem stališču. Takim razmeram naj se napravi konec. Osebam, kakor so šolski nadzorniki, kajti šola je prevažen kulturni faktor, se naj vrne priznana avtoriteta. Le njih strogo objektivna sodba o šoli in uporabi učiteljevi mora biti meročajna povsod in vsikdar. In toliko moči ima gotovo še deželna vlada, da zopet rehabilitira veljavo in funkcijo nje c. kr. funkcijonarjev, ker drugače so res brez pomena in jih ni več treba ter spadajo med staro šaro, njih posel so itak prevzeli župani in bodi med njimi še tako zaran, on in njegova sodba je meročajna in ne c. kr. šolskega nadzornika.

† Brezobzirnost klerikalnega gerenta v Spodnji Šiški. Odkar se je povsod deželni odbornik in občinski svetovalec dr. Zajec s svojo brezobzirnostjo na najvišji klinček lestvice S. L. S. od tedaj je nalezel bolezen brezobzirnosti tudi klerikalni gerent v Spod. Šiški, ki mu je tudi ime Zajec. Njegov sklep glede ustanovitve fare v Spod. Šiški je brez vsake podlage in se v istem zreali le tista velika samooblast, kakor pri klerikalnih sploh. Na podlagi nekega zagotovila je pametna glava gerenta Zajca izjavila, da občina Spodnja Šiška ne prevzame nikakih novih obveznosti in bremen, in sicer zlasti ne glede zidave nove cerkve in župnišča, niti ne glede vzdrževanja istih, kakor tudi ne glede stroškov za pastirovanje na novo ustanovljene župnije. Sedaj pa vprašamo mi, davkoplačevalci, gospoda gerenta, kakšno zagotovilo ima on, da občina Spodnja Šiška ne bo vzdrževanje fare in pastirovanja nič veljalo? Če ste tako samooblastni, vi, kar je vas pri klerikalnih koritih, nikar ne nadlegujte meni nič tebi nič ljudi, da naj prispevajo za prostovoljnimi prispevki za zgradbo nove cerkve. Kaj bo pa potem, ko bo treba vzdrževati cerkev in dva »gospoda«? Kje imate zagotovilo, da bo vaš sklep veljaven za celo prihodnost? Morebiti pa mislite, da bodeta ta dva »gospoda«, katerima bo naloženo pastirstvo šišenskih pribivalcev, iste preobrnila in uvidite samo v tem znago naprednih kandidatov, ker so bile šišenske ovčice brez pastirovanja. Po vemo vam, da se korenito motite, gospod gerent. Moti se pa še bolj odposlanec za to zadevo, deželni odbornik dr. Pegan. Nadalje ste se izrekli v vašem sklepu, gosp. gerent, da je gerentstvo zadovoljno z ustanovitvijo župnije v Spod. Šiški in da nima nič proti temu, da se Spod. Šiška kot samostojna župnija odklene od matere župnije Marijinega oznanjenja v Ljubljani. Tako nasilstvo in taka brezobzirnost je mogoča danes samo pri klerikalcih. Spodnja Šiška je napredna občina, dokaz temu zadnje volitve. Kako si upate delati tak sklep, gospod gerent, čisto sami, ne da bi vprašali tako ogromno večino, katera bi se gotovo najmanj za to zavzela, da nima samo morda kakšno puhlo ustmeno zagotovilo, temveč da ima črno na belem potrjeno, kdo bo prevzel vsa bremena, ki bodo nastala vsled vašega, rekli bi, nepremišljivega

nega slepa. Če bi se vi potegovali za napravo pokopališča, razsvetljavo, kanalizacijo ali pa električne tirne železnice, vam ne bi nihče zameril. Te naprave so za Šiško potrebne. Da ste se pa odločili podati v imenu vašega gerenta tako izjavo, ki bo stala toliko in toliko tisočev, vam pa zamerimo. Mari ni dosedanja cerkev dosti velika za opravilo službe božje? Premislite malo, pa boste kmalu prišli do zaključka, da so naše zahteve umestne, vaša izjava pa le klerikalna mogočnost in brezobzirnost.

† Iz srednješolske službe. Aprobiran učiteljski kandidat Ludvik Vagaja je imenovan za suplenta na državni gimnaziji v Kranju.

† Iz ljudskošolske službe. Za suplenta na mestni ljudski šoli na Karolinski zemlji in sicer namesto zaradi bolezni na dopust odšlelega nadučitelja Črnogorja je imenovana dosedanja volonterka na mestni slovenski osemrazredni dekliški ljudski šoli pri Sv. Jakobu v Ljubljani B. Kavčičeva. — Suplenta na ljudski šoli v Zalni Marija Kranner je imenovana za provizorično učiteljico na novo ustanovljenem paralelnem oddelku ljudske šole v Iga vas. — Na mesto obolelega nadučitelja Ivana Zupančiča v Ratečah pri Beli peči je imenovana suplenta v Zalni Ernestina Kršičeva.

— Naš listek. Priobčevanje slovečega romana »Bel-Ami« v prevodu Otona Zupančiča smo morali za nekaj dni odložiti iz tehniških ozirov. Tiskarna je namreč naročila nove črke; kadar dospoje, začnemo priobčevati ta velezanimivi roman.

— Blejski grad je prodan. »Slovenec« se je sicer oglašil, češ, da to ni res, a kakor vedno, je tudi tu bil slabo informiran. Grad s posesti vred je kupila posebna družba, ki se oficijelno imenuje »Schlossgut Veldes, Gesellschaft mit beschränkter Haftung« in za katero stoji »Anglobanka«. Čim se vrne prvi ravnatelj te banke s svojega potovanja, se bo stvar končno uredila. In da ho »Slovenec« še nekaj več zvedel, bodi povedano, da dobi sedanji lastnik odkupnine 600.000 K v denarju, ostanek pa v deležih imenovane družbe.

— Srebrni venec ravnatelja Hubada, ki so mu ga podarili v priznanje njegovega požrtvovalnega truda in v dokaz globoke hvalečnosti nemornemu mojstru, člani pevskega zbora »Glasbene Matice« ob priliki zadnjega oratorija, je razstavljen v izložbi gosp. Černetu v Wolfvovi ulici.

— Javno skladišče in hranišče v Ljubljani priobčuje v naši današnji številki po razpisu c. kr. trgovskega ministrstva svoj ministerijalno odobreni skladiščni pravilnik z razsodnim redom in tarifo o ležarini. Imenovano javno skladišče ni samo prva in edina skladiščna naprava te vrste v kronovini Kranjski, nego tudi v južnih planinskih deželah sploh. Ker obe skladišči stojijo pod stalnim nadzorstvom in kontrolo c. kr. trgovskega in finančnega ministrstva, se strankam, ki v njem vkladajo, nudi kar največje jamstvo, zato se ta zavod označuje zlasti za važen faktor aprovizacije kranjske dežele.

— Kar prehlati ne morejo slovenske gospodinjice Kolinske kavne primesi, ki je po njih soglasni sodbi najboljši kavni pridelek. Kava, ki ji je pridejana Kolinska kavna primes, mora ugajati vsakemu, kajti odlikuje se z izbornim okusom, prijetnim vonjem in lepo barvo. Zato je vsak rad pije. Kolinsko kavno primes imajo pa slovenske gospodinjice rade tudi zato, ker je edini res pristni domači kavni pridelek in one vedo, da je dolžnost vsake slovenske gospodinjice kupovati domače blago.

Umrli je v četrtku v Čatežu ob Savi v 54. letu svoje starosti gospod Rajko Namov s, pisarniški poduradnik in posestnik. P. v m.!

Občinski odbor idrijski je imel v sredo svojo drugo sejo v letošnjem letu. Udeležba je bila polnoštevila, manjkali je le en napreden odbornik, ki pa je bil iz Idrije odsoten. Na sporedu so bile važne točke, odobritev računa za leto 1911 in vsled odluka deželnega odbora na novo sestavljeni proračun za leto 1912. Seja je trajala skoraj tri ure in pol. Klerikalni odborniki so tekom razprav posvedočili obudovanja vredno nedoslednost, govorili pa so tudi za poslušalec na galeriji. Dasi so sami pregledovali občinske račune in ako izzvememo eno samo točko, niso našli ničesar, kar bi se bilo po nepotrebnem ali neopravičeno izdalo, so vendar glasovali z malo izjemo proti odobritvi računa. S tem so pustili odprta vrata Oswaldovim rekurzum, ki bo navzile opominu deželnega odbora proti nesmiselnim rekurzum se nadalje mučil občinski pisarno in deželni odbor. Sprejel se je umesten predlog odbornika A. Pegana, da se med aktivnimi zaostanki, izkazani vsled naročila deželnega odbora iz občinskega računa za leto 1908 izločeni znesek 8000 kron za prezidavo hiše številka 509 prišteje vrednosti hiše št. 509. Klerikalni odborniki so po

svojem glavnem govorniku Leopoldu Trohu hudo kritikovali, da se je pri več točkah preokračil proračun. S tem pa so sami sebe udarili po nosu, ker se je ravno vsled njihovih rekurzov znižal proračun, s katerim se nikakor ni moglo izhajati in je bilo prekoračenje neizogibno. Klerikalni odbornik Josip Modrijan bi tudi lahko povedal, da se je velik del tega prekoračenja porabil v izpolnitve želji in prošnji njegovih somišljenikov. Pri novem proračunu se je sklenilo zvišati potrebnost za ceste in pota na 20.000 K. Za ta predlog so glasovali tudi klerikalci. Koliko pa je bilo vpitja v klerikalnem taboru, ko se je v letu za ceste in kanalizacijo več izdalo 15.000 K. Sedaj so sami priznali, da so v tem oziru v Idriji še vedno velike zahteve, katerim se ugoditi mora. Brez popraviljanja poti se je v Idriji pred 30 leti pod klerikalnim režimom lahko izhajalo, danes to ne gre več. Sprejet je bil tudi s klerikalnimi glasovi predlog, da se biha št. 509 prezida za stanovanja in šrambo občinskega gasilnega oddelka. Odbornik notar Pegan je stavil predlog, da se za regulacijo Nikave naloži eventualni prebitek na občinskih dokladah, ker če se občina ne bo pobrigala za to nujno zadevo glasno, se tudi drugi faktorji ne bodo zganičili. Predlog je bil z večino glasov sprejet. Za klavirno je v novem proračunu 15.000 kron. Občinska doklada ostane ista, kakor jo je že v jeseni odobril občinski odbor, namreč 50%, odnosno 80%. Nov proračun je torej znatno boljši od prejšnjega in le želeči je, da postane tudi pravomočen v cellem obsegu. Klerikalci se ne morejo pritoževati, saj se jim boljše ne more goditi, kakor pod sedanjim upravo. Erar pa mora tudi uvideti, da je pošteno in pravično, če odpade od ogromnega dobička državi vsaj drobtinica za razvoj idrijskega mesta.

Davkar Auman pred sodiščem. Zadnjič smo poročali, da je davkar Auman zakrivil uradno žaljenje sodnega slugge Poscha s tem, da mu je očital, da je stal pri neki hišni preiskavi kakor kak »Vorstehehunde«. Dne 9. t. m. se je vršila proti Aumanu kazenska razprava, pri kateri se je dokazalo, da Auman imenovanih besed ni izgovoril, ampak se je le Posch nekje pritoževal, da je moral stati pri omenjenem uradovanju kot kak »Vorstehehunde«. Auman ga je potem v uradu le vprašal, če se je res pritoževal, da je moral stati na straži kakor kak lovski pes. Auman je bil seveda popolnoma oproščen, kar radi konstatujemo, ker nečemo nikomur delati krivice. Toda pri isti priliki pa pribijemo, da ni lepo od Aumana, da je šel o času, ko je mislil, da ga toži Posch kot zasebnik zaradi žaljenja časti, nad Poschovega šefa, da bi izposloval, da bi Posch moral umakniti tožbo. Da je z imenovanjem sodbo bila zadeta tudi objektivna resnica, radi verjamemo, ker se je izkazal Posch kot povsem nezanesljiv.

Si tucissies! Da dr. Ciril Azman, katehet na novomeški gimnaziji ni doktor filozofije, se vidi na prvi pogled iz obrambnega članka, v katerem je šel lomiti kopje za — patra Pavla. Toda dr. Azmanu se je zgodilo, da je hotel prklinjati, pa je blagoslovljal, da je hotel zavracati, pa je potrjeval. Nepobitna resnica je, da je bil vsled odloka šolskih oblasti pater Pavel odstavljen od pouka na ljudski šoli v Novem mestu. S tem je popolnoma diskvalificiran. On ni, da bi poučeval in vzgojeval mladino. Proč torej roke od mladinske vzgoje. Pa ne, da bi odjeval, o ne, zbere si pater Pavel drugo številnejšo armado okoli sebe. To pa ni armada odraslih, samostojno čutečih in mislečih, to je armada nežnih, vsakemu vplivu dostopnih src. Preje ni smel pater Pavel pod nadzorstvom šolskih oblasti poučevati, zdaj ti pa otvori kar nekako aplošno zakonito vzgojevalnico brez vsakega nadzorstva. Ne vemo, kaj poučuje, ali na to lahko prišemo, da naroča svojim marinarjem, naj pazijo, kako žive in kaj delajo nemarinarji in kaj in kako učijo profesorji. Stavimo kar kdo hoče, da imajo marinarji naročilo, sporočati patru Pavlu vsako nerodnost, ki jo zapazijo pri sošolcih in pri — profesorjih. To je navajanje k denuncijanstvu. Marinarji ubogajo, kaj bi ne in dijaki in profesorji so pod policijskim nadzorstvom patra Pavla, ki je seveda v najostriji stiki z dr. Azmanom. Marinarji so »oči in ušesa« katehetova. Vztrajamo pri tem, da marinarji lažje izdelujejo, zato ker čepčajo. Saj dr. Azman sam s potočkom navaja, koliko je odličnejkov. S tem je potrdil, kar smo trdili mi, da se marinarjem boljše rede daje in da lažje in bolje izdelujejo. Potem pa, o sancta simplicitas, ta trditve, da imajo marinarji v pravilih, da se morajo pridno učiti! Ta določba je vendar, če se ne motim, tudi v disciplinarnem redu! Če jo hočejo ubogati, jo tam lahko ubogajo. Sicer pa;

saj vemo. Pravila in pasovodi ostajajo na papirju, so pesek v očeh! Saj je tudi duhovnikom celibat zapovedan in so ga slovesno obljubili, pa koliko se jih drži te obljube? Recimo 10%, denimo 15, naj bo 20%! In to obljubo stori odrasel mož pri slovesni priliki! Zdjaj bi naj se pa na pol otrok držal mrtve tiskane črke! Se vidi, kako slabi poznavalci otroške duše ste. Povejte nam, koliko je dijakov — nemarinarjev, ki dobivajo hrano v dijaški kuhinji. Le povejte, toda enkrat po pravici. Po tem merilu in po tej protekciji bomo merili protekcijo marinarjev v šoli. Toda, tega vi ne boste povedali, ali vsaj ne brez rezervacije. Ubogi marinarji! Povsem diskvalificiran učitelj je vaš voditelj, ki ima še to napako, da je precej strastne in bojevit narave. Že zdaj se kažejo na marinarjih telesne in duševne posledice: kakor sence hodijo okoli ti marinarji, gledajo večinoma v tla. Bledih lic so, vrtlih oči. Večina ima že kako denunciacijo, kako neodkritost na vesti. Tega ta nežna srca ne prenašajo z lahkoto. zato jim je pogled uprt v tla. Zato pa pravimo: Malo sadov je nesla dozdej vzgoja patra Pavla, kar pa jih je, so bili strupeni. Veliko sadov bo še nesla, pa bodo strupeni in otroci in starši se bodo praskali za ušesi — prepozno. Patra Pavla vzgoja je kriva, demoralizuje otroške duhove, pater Pavel je v tem oziru — morda nevede in nehoté, — škodljiv, vendar kdor ga zagovarja, ni boljši. G. dr. Azmanu pa svetujemo, da v prihodnje opušča take članke, ki emajajo vero tudi v njegovo objektivnost in razgalijo njegovo ozko zvezo s patrom Pavlom. — Obisk gimnazije bi pa vsled takih člankov tudi utegnil trpeti, in to ni v korist zavoda, ni v korist mesta.

Kranjski in nižavstrijški deželni odbor. Naši vsegomočni klerikalci so kaj radi hodili v šolo pri nižavstrijškem deželnem odboru in so se od tega tudi marsikaj koristnega naučili. Pred kratkim je sklenil nižavstrijški deželni zbor poselski red v taki obliki, da je dobil najvišjo sankcijo. Deželnemu odboru pa menda to besedilo ni ugajalo, drugačnega bi pa najbrže ne bili predložili v sankcijo. Zato je potvoril deželni odbor — ali hote ali nehoté, o tem naj si nikdo ne beli glave — besedilo te deželne postave in je izdal poselske knjižice s tem potvorjenim besedilom. Vlada pa je brez ozira na avtonomijo, ki jo dež. zbor na Kranjskem tako malo srečno brani, zaplenila vse poselske knjižice s tem potvorjenim besedilom. Ali ne spominja to na dr. Lampetovo poročilo, ki je je podal vladi, da se bo cestni zakon čisto posebno oziral na Ljubljano?

Skrb za Novo mesto. Pred gradnjo železnice so hoteli postaviti nekateri podjetni ljudje barake oz. kantine okrog Novega mesta. Ker na noben način ne gre, da bi tuje žel tistih par let, ko bo žetev izdatna in delal konkurenco domačinu, ki plačuje davke tudi v slabih letih in ker ni prav nobene potrebe, da bi v bližini Novega mesta točil kdo v kantiinah pijačo, ker je v Novem mestu več kakor preveč gostiln, se je zupčan zavzel za to, da se ne dovoli otvarjati kantin v bližini Novega mesta. Pa tudi sicer se čuti delavnost in skrbnost mestnega starešinstva z zupanom Rozmanom na čelu. Proti Lečni se je postavilo tako po stari, kakor tudi po novi cesti par svetilk, uradni posli gredo sproti izpod rok, Florjanski trg dobi dvonajst kostanjevih dreves, cigani ne smejo tako prosto beračiti itd. Z eno besedo: razveseljivo delavnost in energijo je opaziti.

Prezidava okrajnega sodišča v Novem mestu. Spomladi bodo deloma podrli zapore pri okrajni sodnji v Novem mestu. Prebili v steni proti okrajni sodnji nebroj oken in izpremenili vse zapore v veliko, prostorno in svetlo dvorano, v kateri bodo nastanili zemljejnizni urad, ki je zdaj v prvem nadstropju. Pa tudi okna in druge sohe bodo deloma prenamerili in razširili. Zaporu so pa v stari kresiji v Kapiteljski ulici, kjer je nastanjen tudi kazenski oddelk okrajne sodnje.

Kako umirajo v Stemberjevi občini siromaki. Ni še dolgo tega, ko je očital nek list Stemberju, da je moral nek občinski siromak iskati skraj vsak večer prenočišča v hlevu. Zdjaj je pa zopet umrla občinska ubožica Stemberjeve občine v svinjaku. Cecilija Zajec je bila stara komaj dobrih 24 let, pa je morala živeti od javne milošine, ker je bila slaboumna in zganjipitju vdana. Njeno vedenje seveda ni bilo vzorno, kar ji pa ni zamerili, ker ravno ni bila pri pravem brihtu. Menda dne 25. februarja t. l. so našli to revico v svinjaku Alojzija Zupaničeva v Šmihelu, ko je ravno od vsega hudega konec jemala. Poslali so po kaplana, ki je res prišel takoj k revici in ji dal poslednje tolažilo, toda revica

ja imela toliko nši, da se jih je kaplan kar otepal. Cecilija Zajec, ki je bila doma z Broda, je umrla baže vled lakote in mraza, kajti bila je čisto razcapana. Pri pogrebu ji pa menda tudi zvonilo ni.

Grozne posledice ciganskega poboja v Brusnicah. Kakor smo že poročali sta se pred kratkim začela pretepati v Brusnicah cigana Valentin Rak in Rihard Reichert. Reichert je nešteto krat ubodel Raka s kuhinjskim nožem in ga tako zdelal, da je Rak takoj umrl. Takoj v začetku pretepa je sunil Rak Reicherta s pipcem v oko, ki mu je steklo in padlo iz očesne votline, Reichert pa je sunil tudi svojo sestro, Rakovo ženo, z nožem v trebuh in jo nevarno ranil. Orožniki so Reicherta aretirali, pa so ga morali pripeljati k sodnji. Reichert ni več vstal in je umrl dne 8. marca v zaporih. Zdjaj pa se je izvedelo, da se tudi Rakova žena bori s smrtjo.

Sneg na Gorjaneih. V zadnjem tednu je padlo na Gorjaneih dosti nizko proti dolini precej snega, vendar ga ni bilo mnogo ob državni cesti iz Novega mesta v Metliko, pač pa na vzhodnem delu nad Prežekom. Solnce pa ga neusmiljeno preganja in ga kmalu več ne bo videti. Zagonetna poškodba. Zadnjič smo poročali pod tem naslovom, da je prišel Jernej Petrič iz Brunevasi v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandijo z rano na temenu glave in smo tudi povedali, da je dobil šene in dne 23. februarja umrl. Zdjaj smo zvedeli, da je prišel Petrič dne 7. februarja zvečer domov. Za njim sta vstopila v njegovo sobo dva neznana človeka, predno je zažgal luč, in kar padla po njem. Eden ga je vrgel na tla, drugi pa tepel, kamor je padlo. Tudi po sobi semtertja sta ga vlačila, potem pa zopet izginila na tihem in nepoznata, kakor sta prišla. Slučaj je pa hotel, da je prišel slabomni Alojzij Cerk, ki je stanoval pri Petriču, ravno takrat domov, ko sta se tuje ruvala s Petričem. Za hip je prižgal vžgalico, potem pa brez obotavljanja pobežnil, ko je videl ruvanje in tepež. Povedal je to orožnikom in je imenoval kot enega storilca nekega kmečkega fanta iz Brunevasi, ki je pa dokazal, da je bil v odločilnem času čisto drugje. Po dolgem iskanju so našli orožniki prava storilca v osebah dveh kmečkih fantov Jožefa Peterle in Alojzija Redenška, oba iz Brunevasi. Oba nista nič tajila, da sta Petriča res premetavala po tleh, ker ju je preje v pijanosti grdo zmerjal. Petrič je bil namreč hud in nepoboljšljiv pijanček. Zdjaj je le vprašanje, če je Petrič umrl zaradi dobljene rane ali je bil kak drug vzrok smrti.

Brez pardona. Še nikoli se niso »Dolenjske Novice« tako daleč spozabile, kakor zadnji čas. Koliko desetletij niso imeli v uredništvu hišne preiskave, zdaj si jo pa nakopali bojeviti g. kanonik Zlogar. No, pa hišna preiskava jih še ni izučila. V zadnji številki se je nek dopisnik, hvaleč ominožnega patra Pavla, takdaleč spozabil, da grozi nekemu oktetu, ki je baje v Novem mestu zleku podražil, z razodetji. Je to impertinenca prve vrste, ki je mogoča le pod uredništvom katoliškega duhovnika. Toda časi so minuli, ko smo mirno požirali udarce take vrste in smo mislili, da tako podlo ne smemo odgovarjati. Danes je položaj tak, da bomo brez pardona za vsak udarec dali dva udarca nazaj. Evo jih: Objavili bomo slučaj, ko je katoliški duhovnik v okolici Novega mesta podražil mleko, pomnožil ciganski rod in podražil vino, če ne on, pa njegova svakinja, ki je bila za njegov denar. Za danes dovolj, prihodnjič pridemo pa s stvarmi na Jan, da bo par klerikalcev frčalo iz Novega mesta. Bomba pride od severja. Od danes naprej nobenega pardona več. Prizadeti naj se zahvalijo »Dolenjskim Novicam« in Zlogarju.

Iz Mokronoga. Gospa Mara Penca, tovarnarka soproga, je bila na svojem domu popadena od psa na roki ni nogi in sicer tako občutljivo, da je bil poklican zdravnik, ki ji je zašil nevarno rano. Ker je o tem obveščena tudi tukajšnja žandarmerijska postaja, smo uverjeni, da se bode nevarna mrha, čije lastnik je znan, spravila na verigo. Sploh naj bi se število psov v našem trgu omejilo, ker je skoraj več psov nego prebivalcev.

Elektrodiograf »Ideal«. Spored za soboto 16., nedeljo 17. in ponedeljek 18. marca 1912: 1. Slepici. (Krasen posnetek. Samo popoldne.) 2. Uspehi pesnikov. (Komično.) 3. Igra usode. (Lepa drama. Samo popoldne.) 4. Moric sluga. (Velekomično. Igra Prince.) 5. Mirovoz. (Drama iz življenja. Dolgost filma 1000 m. Samo zvečer.) 6. Dame iz Maksima. (Krasna veseliga. — Nordiskfilm Co. Samo zvečer.) — Spored vsekakor zanimiv in poučen.

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske. V času od 3. do 9. t. m. se je rodilo 17 otrok, mrtvorojence je bil 1, umrlo je 17 oseb, med njimi za jetiko 4, od katerih je bil 1 tujec. Izmed umrlih je bilo 5 tujcev in 7 oseb iz zavodov.

Delavsko glavnje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 10 Slovencev, 180 Hrvatov in 27 Macedoncev, iz Amerike je prišlo pa 95 Macedoncev.

Izgubljeno in najdeno. Sluga Jožef Cipot je izgubil 16 K vredno perlerino. — Stražnik Mihael Stante je našel vozno verigo. — Knjigotški vajenec Jožef Modrijan je našel žensko ročno torbico, služkinja Ivana Klanarova pa 60 K denarja.

Narodna obramba.

Družba sv. Cirila in Metoda je izdala lepe, originalne, nove razglednice spomladanske; koncem prihodnjega tedna bodo izgotovljene. Ako ste videli Gasparijevo sliko sv. Jurja, ki je bila te dni postavljena na ogled v izloženem oknu Schwentnerjeve knjigotrnice, videli ste sliko, po kateri so narejene razglednice ene vrste; sv. Jurja nam predstavlja mladenič, ki jaha na težkem konju v deželo, sipajoč na vse strani bogato cvetje in napovedujoč nastopajočo pomlad. Prav lepa ideja izražena na pomenljivi sliki. Pomlad v naravi pa je podobna pomladi v človeškem življenju, mladosti in pomladi v življenju narodov. Druža vrsta razglednic predstavlja procesijo otrok, ki korakajo za zastavo sv. Jurja proti njegovemu svetišču proseč: Sv. Juri, ne daj umreti ne nam, ne prihodnjim! To so učenci zavodov družbe sv. Cirila in Metoda, to so otroci, ki ljubijo očetov dom in besedo materino. Tako prosimo tudi mi, naj stari zavetnik Kranjske dežele ostane na braniku naše domovine, naše dece. Prepričani smo, da bo slovenska javnost z veseljem pozdravila te razglednice in po njih pošiljala pomladanske in velikonočne pozdrave, z nakupovanjem pa že namenoma koristila družbi sv. Cirila in Metoda in njenim gojencem in učencem, da se ohranijo narodu in domovini. Priporočila se za mnoga, mnoga naročila: Pisarna družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, Narodni dom.

Družbi sv. Cirila in Metoda je daroval g. Ivan Čelešnik 4 K, namesto nedobljene vstopnice k oratoriju, da ne vtonemo v tujem morju.

Društvena naznanila.

Napredno politično društvo za kolizejski okraj ima jutri, v nedeljo, ob 10. uri dopoldne v gostilni »Pri Novem svetu« na Marije Terezije cesti svoj redni občni zbor. K temu zboru ponovno vabimo vse člane in somišljenike društva.

Stanovsko društvo uradnikov c. kr. užitnine na Kranjskem, s sedežem v Ljubljani, ima svoj redni letni občni zbor v nedeljo dne 24. marca t. l. v gostilni gosp. Mikuža v Koldvorski ulici ob 2. popoldne.

Slovensko lovsko društvo v Ljubljani ima svoj občni zbor dne 19. t. m. ob 3. popoldne v restavraciji na južnem kolodvoru (Schrey).

Izobraževalno društvo »Bratstvo« priredi v ponedeljek 18. t. m., to je pred praznikom sv. Jožefa, ob 8. zvečer družinski večer na čast Pepčkom in Pepcam v areni Narodnega doma. Spored je zelo zabaven ter je poleg plesa in drugih zabavnih točk na sporedu tudi burka »V civilu« in »Nemški ne znajo«. Vstopnine je le 40 vin. Upamo, da ljubljansko narodno občinstvo v velikem številu poseti pri ljubljene večere »Bratstva«.

Pogrebne bratovščine sv. Jožefa občni zbor vrši se dne 19. t. m. na dan sv. Jožefa ob pol 5. popoldne v mali dvorani Mestnega doma, Cesarja Jožefa trg. Vsi moški in ženski udje se vabijo k polnoštevilni udeležbi.

Telovadno društvo »Sokola« v Šiški priredi v nedeljo 17. t. m. zabavni pešizlet na Šmarno goro. Skupno zbirališče je pred Čitalnico. Odhod točno ob 1. popoldne. Prosi se vse zavedne šiskarje, da se v obilnem številu odzovejo temu vabilu. V slučaju slabega vremena se vrši pešizlet v torek 19. t. m. — Na zdar!

Predsedstvo idrijske sokolske župe naznanja, da priredi v tekočem letu dva sokolska dneva in sicer dne 9. junija v Ilirski Bistrici o priliki otvoritve Sokolskega doma in dne 18. avgusta v Cerknici o priliki razvija prapora ondodnega Sokola. Sporedi se naznanijo pravočasno. Slavnostne otvoritve Sokolskega doma v Ilirski Bistrici se v večjem številu udeležijo hrvatska sokolska društva iz Primorja in vozi poseben vlak iz Reke. Bratsko sokolska društva naj blagovolijo pri določanju svojih letošnjih prireditvah upoštevati naznanjena dneva.

Občni zbor gostilničarske zadruge za Bled in okolico se ne vrši dne 18. t. m. — kakor je bilo prvotno določeno, marveč v sredo dne 27. t. m. popoldne ob pol 3. v prostorih hotela »Triglav« na Bledu. Dnevni red ostane neizpremenjen. Ker se bodo obravnavale razne velevažne zadeve, se gostilničarji tega okraja naprošajo, da se udeležijo zborovanja polnoštevilno.

Klub slovenskih tehnikov v Pragi. Občni zbor bo v petek dne 22. t. m. ob 8. zvečer v Trunečkovi restavraciji na Kralj. Vinogradih. — Gostje dobrodošli!

Prosveta.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Danes, v soboto, se igra prvič E. Kristanova socialna drama »Tovarna« (za par-abonente). — Jutri, v nedeljo popoldne, se ne igra. Zvečer ob 8. se poje opereta »Dijak prosjak« (izven abonenta; za lože nepar). — V torek opereta »Netopir«, začetek ob pol 7. Za 25letnico gosp. A. Česarkevo gostuje gospa operna pevka Irma Polakova in gdčna. baletna plesalka Vojaškova.

Slovensko gledališče. Včeraj je obhajala svojo benefico priljubljena slovenska subreta gdčna. Rezika Talerjeva. Pela in igrala je v Millöckerjevi opereti »Dijak prosjak« Bronislavo in sicer temperamentno in okusno, kakor se je s tega mesta že poudarjalo in hvalilo. Koncem prvega dejanja je prejela cvetje in druge darove in žela že ob prvem nastopu toplo odobravanje in aplavdiranje. Občinstva se je nabralo zelo obilo, kar ji naj dokazuje, da je število njenih čestilk in čestilcev zelo mnogoštevilno. Ona pravično zasluži vso to naklonjenost in ljubezen, ker je zares prav dobra in čila moč slovenskega odra. Želimo, da bi ostala vedno med nami in nas še nadalje zabavala s svojo pevsko in igralsko ljubkobo.

»Matica Slovenska« priredi danes (v soboto) v dvorani Mestnega doma ob 6. uri zvečer predavanje. Predaval bo gosp. dr. Iličič o slovenski moderni. Jutri (v nedeljo) ob 10. dopoldne se vrši v magistratni dvorani glavna skupščina.

Umetnost.

Sattnerjev oratorij se bo četrtič izvajal v sredo dne 20. marca ob pol osmih zvečer. Ker je III. koncert za nedeljo 17. t. m. že razprodan in ker občinstvo iz Ljubljane in dežele v mnogobrojnem številu povprašuje po vstopnicah in ker velik del občinstva pri vseh dosedanjih izvajanjih ni mogel dobiti vstopnic, se bo oratorij izvajal četrtič. Cene so za to izvajanje nekoliko znižane. Dobivajo in naročajo se že od danes naprej v trafikah g. Dolenčevi v Prešernovi ulici, ozioroma v »Unionski« trafikah po 2, 3, 4 in 5 kron, stojišča, kakor pri prejšnjih koncertih.

Književnost.

— Slovenskim ženam. Druga številka »Slovenske Zene« je izšla. Tretja izide v najkrajšem času. Poživljamo slovensko ženstvo, naj se v obilnem številu naroča na ta edini slovenski ženski list. Uredništvo in upravnštvo je v Spod. Šiški št. 208. Naročnina znaša za celo leto 8 K, za učiteljice in dijakinje 6 K.

— Slovenski Trgovski Vestnik« ima v 3. številki sledečo vsebino: 1. Dr. M. Brezigar: Obrestovanje denarja na Angleškem, Francoskem in Avstrijskem. 2. Fr. Stupar: Statistični pregled kranjskega vinstva od leta 1870 dalje. 3. Dr. K. Hinterlechner: Praktiška geologija (grafit). 4. Just Piščanec: Uvod v carinstvo. 5. Val. Žun: Delniške družbe. 6. Slovensko trgovsko društvo v Celju. 7. Slovensko trgovsko in obrtno društvo v Mariboru. 8. Trgovsko obrtno društvo za Gorisko. 9. Raznoterosti. 10. Statistika. 11. Podružnica slovenskega trgovskega društva »Merkura« v Kranju. 12. Društvene vesti.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Kamniško klerikalno volilno spletkarstvo. Danes se je vršila pred ljubljanskim deželnim sodiščem zanimiva obravnava, v kateri je nastopal kot obtoženec znani klerikalni kamniški agitator »politikon zoon«, in znanega klerikalnega okr. šol. nadzornika Majerja v Ljubljani, davčni asistent Anton Majer v Kamniku. Majerja je tožilo državno pravdnštvo zaradi omejitve volilne svobode, ker je Majer povodom zadnjih občinskih volitev v Kamniku, ki so se vršile dne 27. oktobra, pretil kapelniku kamniške godbe Novotnyju, kot predsednik godbenega društva, da društvo razpusti, če voli

Dober tek! Zdrav želodec imamo in nič nas ne tišči želodec, odkar rabimo izborne Fellerjeve kroglice z rabarbaro in znamko »Elzine kroglice«. Povemo Vam po izkušnji, poizkusite! Te tudi uravnavajo telesno odvajanje in pospešujejo prebavo. 6 škatlic poštine prosto samo 4 krone. Izdelovalec samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elizin trg šte. 238 na Hirvaškem

L
N
L.
V
C
O
L
L
T
E
R
I
A

divilnim sodiščem tožila sedanjega
zupnika. K razpravi je prišel toženi
zupnik s svojim odvetnikom, ki je
začetek razprave izjavil, da opo-
zarja vsakogar, da je po papeževem
motu proprio tisti, ki citira kakoga

Dunaj, 16. marca. Uradni ko-
munike, ki ga je izdal bosanski de-
želni svet in ki konstatira, da so se
pojavele v konferenci z Bilinskim
važne difference je napravil na
skupnega finančnega ministra zelo

London, 16. marca. Iz Adena poročajo, da je italijanska vojna ladja »Piemonte« 29. februarja t. l. bombardirala mesto Midi v Rdečem morju ter izkrcala 400 mož, ki so se zve-

Pšenica za oktobar 1912.	za 50 kg	10 84
RZ za april 1912.	za 50 kg	10 04
RZ za oktobar 1912.	za 50 kg	9 13
Oves za april 1912.	za 50 kg	9 93
Oves za oktobar 1912.	za 50 kg	9 41
Koruza za maj 1912.	za 50 kg	8 75
Koruza za julij 1912.	za 50 kg	8 72

Zaradi preselitve
se proda skoraj nov, zelo fin
električni pianino
dalje večja množina vrtnih 991
miz in stolov ter
ruski biljard
Poizve se pri P. Košaku, gost lna, Ljub-
ljana, Marlinova cesta št. 21.

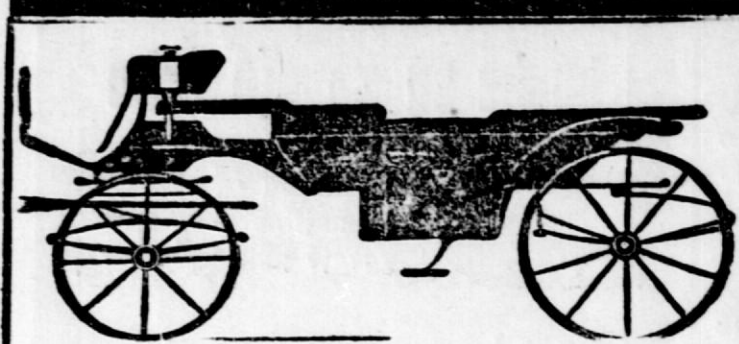
T

✠ ☐ ✠
Cementne cevi
v vseh dimenzi-
jah, barvaste
plošče itd.
✠ ☐ ✠

Kranjska betonska tvornica Tribuč & Komp.

Ljubljana.

✠ ☐ ✠
Stopnice,
balkone, spo-
meniki, stavbni
okraski itd.
✠ ☐ ✠

Izdelovatelj vozov
Franc Visjan
Ljubljana, Kolovrska ulica 25
priporoča svojo bogato zalogo
43 novih in že rabljenih
VOZOV.

Lepi

| dobri |
| ceni |

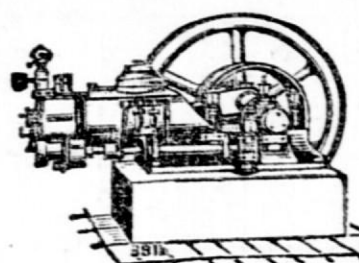
so naši izdelki. 6 velefinih, popolnoma plat-
nenih rjuh 150/200 cm vel. K 15—, iste
150/220 cm vel. K 16/50. Kos Krejcarjeve
tkanine, velefino beljene 20 m K 18— 30 m
sortiranih ostankov K 18—. Vzorci samo
najboljših tkanin za gospodinjstvo in oreme
gratis in franko

Tvornica platnine Bratje Krejcar, Dobruška, Češko.

Velika transitna skladišča

pripravna tudi za delavnice, se takoj oddajo na Martinovi c. 10.
Vprašati je pri Pongratzevi upravi na Franca Jožela cesti št. 7.

Langen & Wolf, Dunaj, Laxenburgerstr. 53 n.
Zastopnik: Gabriel Brinšek, Ljubljana, Bleiweisova cesta 16.
Originalni motorji „OTTO“

za bencin, bencol, petrolin, surovo olje, sesalni plin.
Lokomobile na bencin s streho ali brez nje.
3152 Stroji za obdelovanje lesa.
Popolne opreme žag in mizarstev.
Ledne in hladilne naprave.

:: Obisk inženirja, proračuni, prospekt 526 A. B. Z. brezplačno. ::

?	T	?
T	U	P
?	P	?

Zahtevajte Nutrigen zastonj!

Vsakemu, kdor se skliče na ta list, pošljemo **brezplačno poiz-
kušnjo Nutrigena in zanimivo knjigo**, ki razlaga temeljne
principe pravega preživljanja.

Nutrigen, ki se po pravici imenuje kralj živil, spaja v sebi najžlah-
nejša živila, potrebna za ojačanje organizma, o čemer so na ra-polago
poverljive kemične preizkave. Doslej se je še vsakdo, ki je rabil to živilo
priznalo izrazil o doseženem uspehu.

Zadošča dopisnica, da dobite brezplačno poizkušnjo ter brezplačno knjigo.
„Nutrigen“-Unternehmung Budapešta, Erzsébet-körút 16, Parterre 173.

Brzjavke: Prometna banka Ljubljana.
:: Telefon št. 41. ::

C. kr. priv.

Stanje denarnih vlog na hran. knjižice 29. sv. 1912
:: K 73,530.866.—. ::

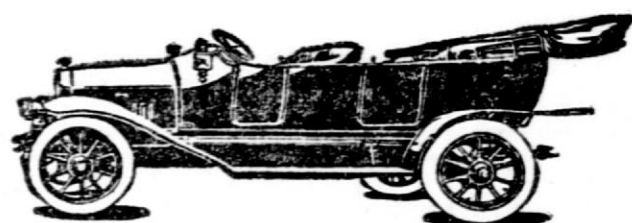
Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vogal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“). Delniški kapital in reserve 52,000.000 kron.

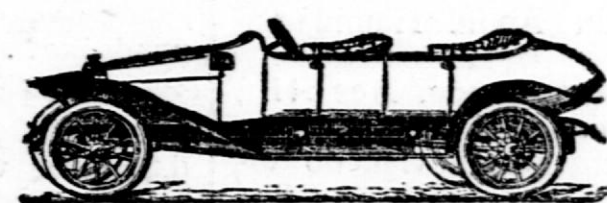
Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje **denarnih vlog** na hranilne
knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter ra-konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obre-
stovanjem — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje **vrednostnih**
papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih
papirjev in posojila nanje.

Najkulantnejše izvrševanje **borznih naročil** na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izpla-
čevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih
novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih pa-
pirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih
papirjev — Promese za vsa žrebanja. **Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.** 1660

Ustmena in pisarna pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vseskar brezplačno.

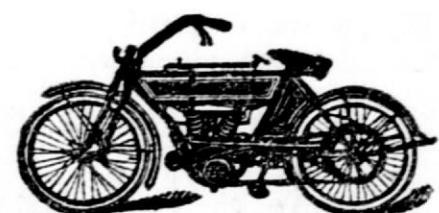
Naznanilo!

Cenjenim športnim krogom, kolesarjem, motoristom, imetnikom avtomobilov, podjetnikom motornih in strojnih obratov,
si dovoljujem vljudno naznanjati, da smo ustanovili iz moje sedaj obstoječe tvrdke Karel Čamernik, javno družbo, katero bomo
vodili odslej pod imenom

KAREL ČAMERNIK & Ko.

:: :: :: LJUBLJANA, Dunajska cesta 9—12. :: :: ::

**Specijalna trgovina s kolesi, motorji, avto-
mobili ter vsemi posameznimi deli, avto-
mobilna garaža in mehanična delavnica.**

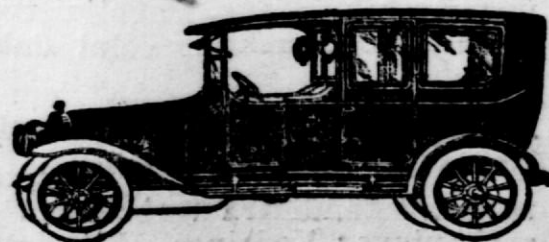
V družbo je stopil gospod Oton Wolf, znani avstrijski avtomobilni dirkač, strokovni učitelj za avtomobilna vozila, dolgo-
letni prvi monter v oddelku za motorje in avtomobile pri tvrdki J. Puch, akcijska družba v Gradcu.

Družba bo razpolagala z vozili in blagom le prvovrstnih tovarov, najboljšimi delavskimi močmi tako, da ji bo mogoče
vsa izročena dela izvršiti strogo solidno, ceno in odgovarjajoče vsem strokovnim predpisom.

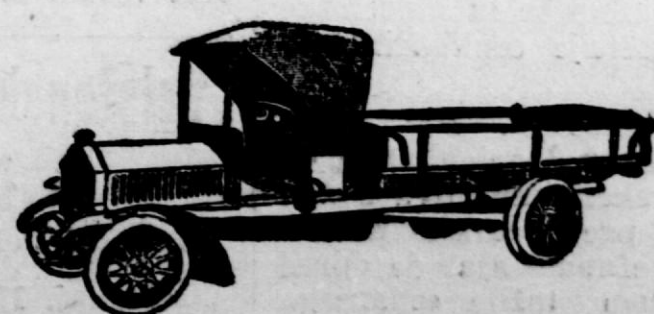
Medtem, ko izrekam najtoplejšo zahvalo za dosedaj in v tako obilni meri izkazano zaupanje, prosim, da p. n. športni
krogi to zaupanje preneso tudi na sedanjo tvrdko.

Biležimo z odličnim
spoštovanjem

Karel Čamernik & Ko.

Slovansko Sokolstvo.

Bratje! Po 50 letih vztrajnega sokolskega dela se vrši letos I. vseslovanski Sokolski zlet v zlati Pragi, ki nam bo podal jasno sliko tihga, velikanskega dela za duševni in telesni razvoj slovanskih narodov. Polnost naša je, da se kolikor mogoče v največjem številu udeležimo te velike manifestacije Sokolstva v Pragi. Pohitimo v kar največjem številu v Prago, ne radi tega, da bi se tam zabavali, veselili, ampak učiti se hočemo, hočemo sodelovati, pripravljati se za težko delo med svojim narodom. Zbirajte za zletne fonde, pripravljajte se že zdaj za I. zlet vseslovanskega Sokolstva v Pragi 1. 1912.

Athene po bitki pri Marathonu.

Na vsesokolskem zletu v Pragi bodo izvajali najboljši češki telovadci stare grške telovadne igre, o čemur smo že tu poročali. Da bodo znali vsakdo ceniti pomen te prireditve, hočemo tu podati kratek pregled grške telovadbe in telesne vzgoje sploh.

Grki niso prepuščali vzgojo svoje mladine volji posameznikov, ampak so imeli stroge zakone, po katerih se je moral vsakdo ravnati in kdor se ni uklonil tem zakonom, ni smel uživati občanske pravice.

Mali grški narod se je moral mnogo borovati za svojo svobodo in domovino in zato se je cenila tu pred vsem moč, velika spretnost v vojni in vztrajnost. Radi tega je bil cilj grške vzgoje predvsem ta, da si so vzgojili močne, vztrajne in bojevitne občane, ki so bili vedno pripravljani iti v boj za svojo domovino in šele v poznejših časih so začeli ceniti veliko vrednost telesne vzgoje, ki je polagoma postala last člega naroda. Bila je torej pred vsem ideja močne, svobodne države, ki je navajala grški narod k telesni vzgoji. Lastna zgodovina in vsakdanji vzgledi so Grke trdo prepričali, da bodo država le takrat močna, ako bodo vsi njeni člani močni in zdravi in to prepričanje združeno z vročo ljubeznijo do domovine je dajalo grški mladini ono občudovanja vredno vztrajnost, s katero je zahajala v telovadnice ter neprestano urila svoje telo, da bi se mogla čvrsta in zdrava postaviti v vrste brambovcev domovine, njene moči, slave in velikosti. Tako je postala telovadba važen faktor v življenju Grka, ozko je spočila vse to njegovo hrepenenje v globokim čutem do lepote, s katerim so zazrli v krasno razvitem telesu stvor božje lepote ter ga v nepresegljivih umetniških delih ovekovečili, spočila je to hrepenenje v vročo ljubeznijo do domovine in v navdušenostjo, s katero so se večkrat — po številu skoraj neznatni — ubranili pred velikansko barbariško silo Azije. Tako ozko je bila spojena telovadba z življenjem grškega naroda, da si niti bogov niso mogli predstavljati brez telovadbe, brez tekm in rokobor in nobena večja slavnost bogovom na čast se ni vršila brez tekm, kajti tudi bogovi so prijatelji telovadnih iger in lepše in dostojnejše se jih ne more častiti. Popolnoma razvito telo so cenili tako visoko, da so po njem sodili o vrednosti in izobrazbi moža. Tudi žene o morale telovaditi — zlasti v Sparti in dostikrat so na telovadskih tekmovale deklice z moškimi in Platon sam priporoča telovadbo ženski, da bi rodile močnejše in zdravejše sinove ter tako pripomogle k zdravju in moči člega naroda.

Kakor je imela cela vzgoja grške mladine velik vpliv na javno življenje, tako je bila i telovadba v ozkem stiku z pravico za javno življenje, za kar je država sama skrbel, bodisi da je imela vodstvo šole v svojih rokah, kakor v Sparti, bodisi da je nadzorovala privatne šole, kakor v Athenah. Način vzgoje ni bil povsod enak, drugačna je bila vzgoja v Athenah in drugačna zopet v Sparti. (Dalje prihodnjič.)

Sokolske godbe ne smejo po sklepu C. O. S. nastopati pri sokolskih prireditvah v kroju. Pri obhodu Sokolstva po Pragi ne bo dovoljena udeležba nobeni godbi, ki bi nastopala v kroju.

Amerikansko Sokolstvo v Prago. O priliki II. vsesokolskega zleta v Pragi se poda slovansko Sokolstvo iz Amerike, zlasti pa češko v velikem številu v svojo staro domovino. Iz Amerike odidejo 11. junija, od Rotterdama se peljejo s posebnim vlakom v Prago. Dan za dnem se pripravljajo novi udeleženci iz vseh krajev Amerike, tudi iz Argentine in Kanade. Izmed Sokolstva se udeležijo tega zleta sledeča društva: Narodni Jednota Sokolská z tekmovalno vrsto, župa Fügner-Tyrš, Slovaški Sokol, delegacija Delavskega ameriškega Sokola, srbskega Sokola, hrvaškega, dalmatinskega in mogoče tudi poljskega. Br. Čermak.

načelnik tekmovalne vrste, je označil namen tega zleta z besedami: »Ne gremo v Prago na zabavo ali mogoče samo kot gledalci. Gremo v Prago opazovati in učiti se.«

Tekmovalna vrsta ameriškega Sokolstva je bila sestavljena pri tekmih v Chicagu 28. decembra. K tej tekmi se je prijavilo 13 tekmovalec in izmed teh je bilo izbrano 8 najboljših. Ti bodo izvajali v Pragi tudi nekatere posebne vaje čisto ameriškega tipa, skoraj gotovo angleški box. Pred odhodom iz Amerike prirede javno telovadbo v New Yorku in sicer 8. junija.

Vlada teme na Ruskem. Uredništvo ruskega časopisa »Sokol« je bilo kaznovano na 300 rubljev kazni, ker je objavilo sliko, ki kaže br. Erbena, češkega telovadca na Ruskem, pred carjem. Žalostna nam najka.

Dr. M. Tyrš v bode postavljen prvi spomenik v Vysokém Mýtu. Spomenik bode 8 m visok in bode stal pred telovadnico.

Slovenskemu Sokolstvu! V kratkem izide v Pragi v slovenskem jeziku »Vodnik po Pragi«, ki je neobhodno potreben za vsakega udeleženika zleta. Natančnejše podatke priobčimo, ko bode delo dovršeno. Priporočamo pa posameznim društvom in župam že zdaj, da nabirajo naročnike.

Slovensko dijaštvo in Sokolstvo. Med slovenskimi akademiki — zlasti na Dunaju in v Pragi — se je vzbudilo veliko zanimanje za Sokolstvo, kar je zelo veselo dejstvo, kajti akademiki ravno v tej organizaciji lahko mnogo stori v korist slovenskega naroda — zlasti se, ako je pravi Sokol in ne samo Sokol v kroju. Na Dunaju telovadi 25—30 akademikov in ravno tako v Pragi, kjer so skoraj vsi člani praškega Sokola. Želeli bi bilo, da bi se zanimanje za telovadbo širilo bolj zlasti med srednješolci. Za slovensko dijaštvo mora veljati: bodi telovadeč. Posnemajmo v tem oziru češke dišake; med letom se pripravljajo in učijo, v počitnicah pa širijo sokolsko idejo med ljudstvom.

MOJA STARA

izkušnja je in ostane, da za preganje peg ter za pridobitev in ohranitev ne ne, mehke polti ni boljega mila nego svetovnoznano **lilijaskomlečno milo s konjičkom**, znamka konjiček tvrdke Bergmann & Co., Decin n. L. — Komad po 80 vinarjev se dobiva po lekarnah, drogerijah, parfumerijah in vseh enakih trgovinah. — I-totako se Bergmanova lilijaska krema, »Mazeca« čudovito obnaša za pridobitev nežnih, mehkih damskih rok. V puščah po 70 vin. se dobiva povsod. : :

Berson GUMI PODPETNIKI

irpežni, lahki in elegantni ter najcenejši.

Proti 18 zobobolu in gnijlobi zob izborna deluje dobro znana antiseptična Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodilom 1 krono. Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Rešljova cesta št. 1 poleg Franc Jozevega jubilejnega mostu. V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin juž. železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda. Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag gospod lekarnar! Prosim vljudno, pošljite mi zopet tri steklenice Vaše izborna delujoče antiseptične melusine-ustne zobne vode, katera je neprekosljivo sredstvo zoper zobobol, utrja dlesno in odstranja neprijetno sapo iz ust. Za ohranjenje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najbolje priporočal. Spoštovanjem

Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

Zakaj so mornarji tako čvrsti.

Ste imeli večkrat priložnost občudovati čvrstost mornarjev in ribičev. Oni žive na morju med viharji in valovi in tako jih vidite vedno z razgaljenimi prsi; toda nihče od njih ne trpi ne na revmatizmu, ne na bronhitis ali katarju. Redkokdaj se sliši koga kašljati in med njimi ne boste našli nikogar tuberkuloznega ali jetničnega.

In to zakaj? Vzrok je znan iz najstarejših časov. Zdravniki so vedno nanašali to na dejstvo, da mornarji dihaajo vedno katran, ki je jako razširjen na ladjah.

Sedaj vsak ve, koliko pomaga katran za brohite in za prsi. Najmanjši zancmarjeni revmatizem lahko povzroči bronhite in ni težjega kot opustiti se zastarelih bronhitov.

Nikdar ne moremo zadosti priporočiti bolnim, naj si pomagajo takoj v začetku; in najnavadnejše, najgotovjše, najbolj priprosto in najcenejše sredstvo je, piti vodo iz katrana med jedjo. Toda ona, ki se navadno izdeluje je malo uspešna, ker se na vadno kečran ne raztopi v vodi.

Danes hvala gospodu Guyotu, lekarnarju v Parizu, ki je iznašel sredstvo, potom katerega, se lahko katran raztopi. V vsch

Mlad mornar.

lekarnah se lahko dobi pod imenom »Goudron-Guyot« katranovo zdravilo, ki je zgoščeno v najvišji meri, ki dovoli vodo zredčiti in ki je jako uspešna.

Zaporedno uživanje zdravila »Goudron-Guyot« v vseh jedilih, v množini kavne žlice na vsak kozarec vode ali kakršne si bodi pijače ki se jo navadno pije, zadostuje, da ozdravi najhujši revmatizem in najbolj zastarele brohite. Večkrat se namerava ustaviti najhujše bolelosti sopil, ker katran ustavi razdelitev tuberkulov v pljučih uničujoč bacile, ki so vrok te razdelitve.

Najmanjši zancmarjeni revmatizem ima lahko za posledico bronhite in zato ne moremo nikoli zadostno priporočiti bolnim, naj si v začetku pomagajo z zdravilom »Goudron-Guyot«.

Ako bi Vam se hotelo prodajati ta ali oni produkt namesto pravega »Goudron-Guyot« ne zaupajte, ker se gre edinele za dobiček. Je brezpopojno potrebno, če hoče kdo ozdraviti od bronhitov, katarjev, starih in zancmarjenih revmatizmov itd., za zahteva pravi »Goudron-Guyot«. Dela se iz katrana, neke posebne obrežne smreke, ki raste na Norveškem in je napravljeno od izumitelja raztopljivega katrana; in to zadostuje v dokaz, da je uspešnejše kot vsaka podobna sredstva. K zaključku, za preprečiti vsake zmešnjave, pazite na znamko. Pravi »Goudron-Guyot« ima ime Guyot natisnato v velikih črkah in svoj podpis v treh barvah: v vijoličasti, zeleni in rdeči poezor kot naslov: Maison Frère, 19, rue Jacob, Pariz.

Zdravljenje stane samo 10 vin. na dan in tudi ozdravi. P. T. — Oni, ki se ne morejo privediti okusu katrana, lahko nadomestijo »Goudron-Guyot« s »Kroglicami Guyot«, iz norveškega katrana obrežne smreke, vzemsi po dve ali tri kroglice pri vsaki jedi. Na ta način si lahko pridobite iste zdravstvene učinke in tudi enako zdravje. Zvezete pred jedjo in tudi vsem, te kroglice so lahko prebavljive skupno z jedmi in delujejo kar najbolje na želodec in telo sploh. Prave »Kroglice Guyot« so bele in podpis Guyot je črno natisnkan na vsaki kroglici.

Glavna zaloga: Maison Frère, 19, rue Jacob, Pariz. Nadalje se še dobiva v lekarnah: Gabriel Piccoli, Sušnik, Ub. pl. Trnkoczy in v vseh boljših lekarnah.

Zoimčen uspeh

ali denar nazaj. Zdravniški izkaz o izvrstnem učinku.

Bujne, lepe prsi dobite ob rabi med.

dr. A. Rixa kreme za prsi

oblastveno preiskano, gar. neškodljivo za vsako starost, zanesljiv uspeh. Rabi se zunanje. Poizkusna pušica K 3, velika pušica, zadostna za uspeh K 8. — Razposiljanje strogo diskretno. 830

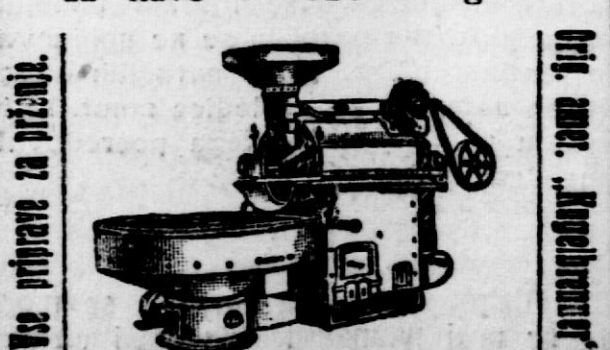
Kos dr. A. Rix, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17/E.

POZOR pred prevaram!

Mi smo edini izdelovalci zboljšanih patentovanih orodij: glavnih ameriških :

žgalnih strojev

za kavo in vse surrogate.

van Gölpen & Co.

gradilnica strojev z. o. z. 714

Dunaj IV/2., Trappelgasse 5/XIV

A. KUNST

Ljubljana

Zidovska ulica št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakišna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovni vzorce poslati. 40

G. F. JURÁSEK

prvi in edini slovenski uglaševalec in trgovec glasovirjev

Ljubljana, Poljanska c. 13. I.

Glasovirje, pianine in harmonije iz prvovrstnih domovnih in komornih tvrdkam v lastni zalogi bogato izbiri po solidnih cenah Jamčim pismeno 10 let! Tudi stare glasovirje imam vedno v zalogi. Vglaševanje vseh sistemov glasovirjev in harmonijev ter vsa popravila izvršujem precizno in ceno. Stare glasovirje ugodno zamenjam! — Glasbeni Matiči in drugim slovenskim zavodom uglašuje glasovirje izključno le

koncesijonirana tvrdka G. F. Jurásek.

Svoji k svojim! Zastonj

dobi vsak 1 ploščo in 200 igel, ako naenkrat naroči 6 plošč. :

: Zastonj :

dobi vsakdo 1 album in 200 igel, ako naenkrat naroči 10 plošč.

Gramofoni že od 21 K naprej

Avtomati že od 80 K naprej

tudi na prav primerno mesečne obroke.

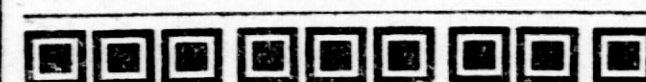
Posebno ugodni nakup za gg. gostilničarje. Vsa popravila gramofonov izvršujem v svoji lastni delavnici točno in solidno. — Glavni zastopnik največjih tvornic, kakor znamke Angel Zonophon, Favorite, Odeon, Jumbo idr.

Preprodajalci dobijo popust.

Zahtevajte cenik, pošljem ga zastonj.

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.

Josip Stupica

jermonar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

krasno opremljene

kočije, druge vozove in najrazličnejšo

vprežno opravo

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potreb-

ščine, že obrabljene vozove in konjske opravne.

Specialna trgovina

finih

ročnih del

TONI JAGER

v Ljubljani,

Zidovska ulica št. 5.

Predtiskarija

Tamburiranje

Montiranje ::

Plisiranje :: ::

Spretni zastopniki

za provizijsko prodajanje šivalnih strojev in zmerna delna odplačila stroje J. Kilmesch, veletrgov na s šivalnimi stroji, Praga-Smichov 595. 719

Za družabnika

želi pristopiti v večjo glavnico k dobro uspevajočem podjetju ali trgovini 35 letni, samski in trgovsko povsem naobrazen Slovenec. Prevzame eventualno tudi službo blagajnika. :

Nastop začetkom maja. Ponudbe na upr. »Slov. Naroda« pod šifro »Inozemstvo«.

Mehka drva

285 za kurjavo,

na kubičen meter, se radi pomanjkanja prostora

prodaja o po zelo znižani ceni.

Odjemalci velikih množin imajo popust.

Parna žaga V. Scagnetti

Cesta na Rudolfovo železnico 16

(za državnim kolodvorom). ::

Superfosfati

mineralni in živalski, najbolj preizkušeni, najzanesljivejši in najcenejši gnojilo s fosforjevo kislino za vse

vrste zemlje

Vsebinsa strogo zanjčena.

Najzanesljivejši in najhitrejši oživiljenje krmnih nasadov, doseženje velikih donosov fosforovih soli polne krme.

Superfosfat

povzroča pri žitu in sočivju najpopolnejšo tvoritev zrn in požaltnenja sadu, tako tudi pri krompirju, repi itd

dalje amonjakove, kalijeve in solitrove

superfosfate

dobavljajo 4323

vse tvornice umetnih gnojil, trgovci, poljedelske zadruge in društva.

Centralna pisarna: Praga, Přkopy 17.

FRANC KOS

Ljubljana, Sodna ulica št. 3.

Specijalna mehanična

pletilna industrija

in trgovina

za površine in spodne

jopice, modrice, te-

lornike, nogavice, re-

kavice, posebne oble-

ke zoper trganje ple-

tilni material i. t. d.

na drobno in debelo

Šivalni stroji od 70 K naprej;

pletilni stroj

patent »Wederman« je edina in naj-

uglednejša prilika za dober zaslužek,

poduk brezplačen, traino delo zago-

tovljeno; ker se ne poslužujejo agentur

so cene veliko nižje. — Stare nogavice

se ceno podpletujejo. 232

Podpirajte domačo industrijo. ::

KASLJAJOCIM

otrokom in odraslim

zapisujejo zdravniki z najboljšim uspehom

THYMOMEL SCILLAE

pomoček, ki razkaja in odločuje slez,

lajša in pomiruje dušljivi kašelj, od-

pravlja težkoče dušljivosti in zmanjšuje

njih število. — Na stotine zdravnikov je

že oddalo mnenja o presenetljivo točnem

učinek Thymomel Scillae pri oslovskem

kašlju in drugih vrstah dušljivega kašlja.

Prosim vprašajte svojega zdravnika.

1 steklenica 2-20 K. Po pošti franco ako

se pošlje naprej 2-30 K. 3 steklenice ako

denar naprej 7.— K. 10 steklenic ako

denar naprej za 30.— K.

Izdelovanje in glavna zaloga

B. Fragnerja lekarna

c. kr. dvorni dobavitelj

Praga III., št. 203.

Pazite na ime izdelka,

izdelovalca in na var-

stveno znamko.

V Ljubljani v lekarnah.

Jos. Mayr, dr. O. Piccoli

in Jos. Glzmar.

Pravilnik

za

javno skladišče in prosto hranišče v Ljubljani

tvrdke

I. ljubljansko skladišče Krisper & Tomažič

družba z o. z.

§ 1.

Javno skladišče in prosto hranišče v Ljubljani opravlja pri c. kr. deželnem sodišču v Ljubljani vpisana tvrdka »I. ljubljansko skladišče Krisper & Tomažič, družba z omejeno zavezo«, na podstavi koncesij, ki jih je podelilo visoko c. kr. trgovinsko ministrstvo dne 13. aprila 1909, št. 4608 iz leta 1909., in dne 5. junija 1910, št. 13.531 iz leta 1910., v zmislu zakona z dne 28. aprila 1889, št. 64 drž. zak.

§ 2.

Uprava javnega skladišča in prostega hranišča v Ljubljani obsega bistveno nastopna opravila:

1. Izkladanje in vkladanje za shranitev določenega blaga v skladiščne prostore in iz njih.

2. Shranitev blaga v skladišče in oskrbovanje vseh potrebnih manipulacij.

3. Izvrševanje pošiljalnih naredb, ki so jih ukazali naročniki.

4. Oskrbovanje javnega prostega hranišča s pravicami, navedenimi v § 2., lit. a do d, zakona z dne 28. aprila 1889, št. 64 drž. zak., ki so:

- a) shranitev neocarinenega inozemskega blaga tako dolgo, dokler se ne dovede svojemu namenu, to je uvoznemu ocarinjenju, nadaljnji odpravi ali pa zopetnemu izvozu;
 - b) shranitev iz carinskega ozemlja izvoženega blaga pod carinskim izjemkom z varovanjem njegove naravnosti, dokler se ne spravi v prost promet ali pa ne prepelje nazaj v carinsko ozemlje;
 - c) shranitev blaga, ki je v mestu Ljubljani užitni podvrženo, dokler se ne obdači ali pa zopet ne izpelje iz mesta;
 - d) shranitev davku podvrženega sladkorja, dokler se ne obdači ali pa ne prepelje v inozemstvo.
5. Zavarovanje v skladišču spravljene blaga zoper požar.
6. Izterjava voznine, carine, davkov, pristojbin, ležnine, stroškov ali drugih plačil, ki se morajo morebiti še poravnati za blago.

§ 3.

Skladišče upravlja za to nameščeni skladiščni oskrbnik, ki mu je dodano potrebno uradniško in služabno osebje. Pritožbe zoper uradniško in služabno osebje je prijaviti oskrbniku, pritožbe zoper tega pa tačasnemu zastopniku družbe v Ljubljani.

Ime tačasnega zastopnika se nabije v skladišču na lahko vidnih mestih.

§ 4.

Za shranitev v skladišče se sprejemajo samo blago in izdelki, ki so nave-

deni v skladiščni tarifi. O izdelkih in o blagu, ki niso v skladiščni tarifi, se je treba s skladiščno upravo posebe pogoditi; vendar pa se s takim dogovorom ne smejo izpremeniti določila o poročtvu in o zastavni in prodajalni pravici skladiščnega podjetja (§§ 15., 18., 19 tega pravilnika).

§ 5.

Za shranitev dospelo blago mora biti vnanje dobro ohranjeno in, če je zamotano, mora biti zavojnina trpežna in primerna.

Predmeti slabe kakovosti v pokvarjeni, netrpežni zavojnini se sprejemajo samo tedaj, ako se ni bati za njihovo vsebino, ali pa če stranka na voznom listu potrdi, da želi shranitev na svojo nevarnost, ne da bi prevzelo skladišče za to poročtvo, določeno v § 14., zakona z dne 28. aprila 1889, št. 64 drž. zak., v tem primeru so na korist skladišča merodajni podpis deponentov.

Če bi bilo treba popraviti pomanjkljivo zavojnino, tedaj morajo deponenti za to zaračunane stroške brez ugovora povrniti. Skladiščna uprava ima pravico, odpreti kose blaga, če je utemeljena sumnja, da so vkladatelji navedli napačno vsebino.

Tobak in sol, prav tako razpočno in zaradi ognja nevarno blago je izključeno od shranitve.

Enako je od shranitve izključeno blago, ki se rado pokvari ali ki je take kakovosti, da bi moglo škodovati drugemu shranjenemu blagu.

Petrolej se sme shraniti samo v za to namenjenih odločenih prostorih, ravnojač se po posebnih predpisih, ki že obstoje, ali ki se bodo še izdali v ta namen.

Prav tako se smejo vse tri za prosto hranišče določene skupine blaga, to je neocarinjeno blago, redni užitniki podvrženo blago in sladkor, ki se ima neobdačeno shraniti, shranjevati samo v takih prostorih, ki so pod finančno-uradnim sozaklepom in ki niso samo od drugih skladiščnih prostorov, temveč tudi med seboj popolnoma ločeni.

§ 6.

Predmeti, ki se imajo shraniti, morajo biti opremljeni z voznom listom ali pa s spremnico. Te listine morajo razen v zakonu predpisanih zahtev zlasti obsegati:

- a) dan in kraj predaje;
- b) natančni naslov (ime in priimek ter stanovišče) deponentovo;
- c) število, vrsto, znamenja in številke kosov;
- d) nečisto teža v kilogramih, vsebino blaga in njegovo zavarovalno vrednost.

Pri nakladkih, označenih z znamenji in s številkami, je navesti teža vsakega posameznega kosa ter o različnih

vrstah blaga razvrščena zavarovalna vrednost.

§ 7.

Blago, ki je podvrženo dohodarstvenouradnemu nadzorstvu, mora biti oskrbljeno z dohodarstvenouradnimi listinami, ki se imajo navesti v voznom listu in nanj pripeti ter z njim vred odprto oddati, če ne, se lahko odreče sprejem blaga.

§ 8.

Za vse škodljive posledice, ki nastanejo sprito napačnih podatkov v voznom listu ali pa spremnicah, ali pa sprito pomanjkljiva potrebni podatkov v njih, je ne glede na poročtvo, za katero je po zakonu obvezano skladiščno podjetje, odgovorna dotična stranka.

§ 9.

Z železnicami ali z drugimi vozili na račun kake stranke neposredno dospelo blago se pravilno prijavi ter prizna prinosniku meničnega železniškega ali ladijskega sprejemnega potrdila pravica razpolagati z blagom.

Menično sprejemno potrdilo ostane do prinosa kake druge veljavne izkaznice v shrambi skladiščne uprave.

§ 10.

Prevzem in predaja vsega shranjenega blaga se brez izjeme vrši po teži, ki se ugotovi vedno v skladišču. Za skladišče je edinole merodajna teža, ki jo samo ugotovi, in se more le ta teža vpisati v dotične skladovne knjige.

V vseh primerih velja za skladišče tačasno obstoječa zakonita teža.

§ 11.

Opravila javnega skladišča so v smislu čl. 271. trgovskega zakonika smatrati kot trgovinska opravila in skladiščno podjetje samo kot trgovec v smislu člena 4. trgovskega zakonika.

§ 12.

Vsa naročila, tičjoča se poslovnega obrata skladišča, se morajo podajati pisмено, ustna naročila se ne upoštevajo ter je pri brzogovornih naročilih odgovoren naročnik za posledice zmot, ki bi morda nastale sprito tega posredovalnega načina.

§ 13.

Blago, ki se ima shraniti, se mora 24 ur prej naznaniti skladiščni upravi. Naročila izvršuje skladiščna uprava po vrsti kakor so došla in po razmerju razpoložnih moči in obstoječih naprav ter se ne more po razmerju prostora nikomur odreči shranitev, ako izpolni pogoje pravilnika.

Ugodnosti (znižana voznina, popusti i. e.) so dovoljene samo ob splošni veljavi ter se smejo uporabljati šele tri dni potem, ko so se objavile v smislu § 41. pravilnika.

Zneski, ki jih je skladiščna uprava plačala za stranke v drugi veljavi, se morajo povrniti po kurzu tistega dne, katerega so se izdali; izvzemši carinske pristojbine, ki se morajo, kolikor se ne plačajo v veljavnem zlatu, poravnati po odstotkih zlate arije, ki jih določi finančna uprava mesečno naprej.

§ 14.

Pogodbena določila po pravilniku ali po posebnem dogovoru, ki so v nasprotju s skladiščni upravi zakonito predpisanimi dolžnostmi, nimajo nobene pravne moči.

§ 15.

Skladiščna uprava je porok za vsako škodo, ki bi nastala pričo zanemarjenja skrbnosti rednega trgovca pri poslovnih opravilih skladiščnega obrata. Skladiščno podjetje ima dokazati, da je uporabljalo to skrbnost.

Skladiščno podjetje je porok za svoje ljudi in za druge osebe, ki se jih poslužuje pri svojih opravilih.

Zaradi izgube, zmanjšave ali poškodbe v skladišču spravljene blaga, ki se pri izročitvi vnanje niso poznale, se more od skladiščnega podjetja le tedaj zahtevati odškodnina, če se je prošlo za določitev izgube, zmanjšave ali poškodbe nemudoma po zasledbi, najkasneje pa štiri tedne po izvoznju blaga iz skladišča v smislu člena 348. splošnega trgovskega zakonika ter dokazalo, da je nastala izguba, zmanjšava ali poškodba v času med sprejemom v skladišče do izročitve iz skladišča.

Zastaranje tožb in ugovorov zoper skladiščno podjetje zaradi izgube, zmanjšave, poškodbe ali zakasnele izročitve blaga, se ravna po določilih za spediterje, navedenih v členu 386. trgovskega zakonika.

§ 16.

Skladiščno podjetje je dolžno, napraviti deponentu na njegovo zahtevo skladovni list o blagu, ki je spravljeno v njenem skladišču; ta skladovni list mora tvoriti izresek jukstne knjige, ki jo ima skladiščno podjetje zaporedoma voditi ter mora obstojati iz dveh zvezanij, vendar od vsakebe ločljivih delov, in sicer:

- 1. iz skladovnega posestnega lista in
- 2. iz meničnega skladovnega lista (t. j. skladovnega zastavnega lista).

§ 17.

Oba dela skladovnega lista se morata glasiti na ukaz ter medsebojno se nanašajoč, zaporedoma obsegati:

1. ime skladišča, datum izdaje in podpis uradnika, ki ga je skladiščno podjetje za to pooblastilo;

2. tekočo številko skladovne knjige;

3. ime in stanovanje deponentovo;

4. natančne navedbe o množini in vrsti in o morebitnih posebnih znamenjih shranjenega blaga;

5. navedbo, kje in za kakšno vrednost se je zavarovalo;

6. morda naprej določen čas shranitve;

7. navedbo, če je za blago plačati še carino ali kak davek ali drugo javno dačo ali pa pristojbine in naprejšnje stroške skladiščnega podjetja.

§ 18.

Skladiščno podjetje ima v času shranitve tudi v slučaju konkurza predvsem drugim pravicam veljavno zastavno pravico do shranjenega blaga:

a) zaradi pravilniku in tarifi ustrezaajočih, za vkladanje, shranitev, ravnanje z blagom, zavarovanje in izročitev blaga pripadajočih lastnih pristojbin in

b) zaradi vseh za plačilo carine, užitnine, prevoznih in vzdrževalnih stroškov ali iz drugih vzrokov na račun deponenta za blago poravnanih naprejšnjih izdatkov ter sploh zaradi teriatov iz tega računa v skladiščnih opravilih.

Če se je izdal skladovni list, tedaj se more ta zastavna pravica nasproti lastniku skladovnega lista ali enega obeh delov tega lista le v toliko uveljaviti, kolikor se je pri izdaji skladovnega lista višina terjatev skladiščnega podjetja pri deponentu poočila v obeh delih skladovnega lista, ali, če gre glede tega blaga za lastne pristojbine skladiščnega podjetja, ki so narastle šele od izdaje skladovnega lista, le v toliko, kolikor pripade pristojbin za skladovno dobo, ki je v skladovnem listu naprej določena, ali pa, če ni navedene nobene skladovne dobe, za čas ne več kot enega leta od dneva izdaje skladovnega lista.

§ 19.

Če se na določen čas shranjeno blago po preteku dogovorjene skladovne dobe ali na nedoločen čas shranjeno blago tekom enega leta od časa shranitve in, če se je izdal skladovni list, od izdaje skladovnega lista ne izvozi, ali če se je bati, da se shranjeno blago pokvari, tedaj je skladiščno podjetje po poprejšnji obvestitvi deponenta upravičeno prodati blago. V zmislu predloženih določil dopustna prodaja shranjenega blaga se brez sodnega postopanja izvrši po določilih člena 311. splošnega trgovskega zakonika.

Blago se izroči kupcu, ko plača kupnino skladiščnemu podjetju.

§ 20.

Deponentu, če pa se je izdal skladovni list, lastniku posestnega lista ter lastniku skladovnega lista, je tekom objavljenih poslovnih ur vsak čas dovoljeno ogledati spravljeno blago. Tudi je deponentu, oziroma lastniku posestnega lista na izvoljo, vzeti od shranjenega blaga, kolikor dopušča svojstvo tega in se s tem ne škoduje vrednosti blaga, primerno množico vzorcev proti pristojbini, ki je določena v tarifi.

V prostem hranišču pa se smejo imeti vzorci le s carinskouradnim dovoljenjem.

§ 21.

Če se je izgubil skladovni list ali eden obeh delov tega lista, tedaj se morajo glede amortizacije zmislu primerno uporabljati določila člena 73. občnega meničnega reda s pogojem, da se mora o dovoljeni vpeljavi amortizacijskega postopanja obvestiti skladiščno podjetje.

Pri posestnih listih se mora začetek amortizacijskega roka, če se ni pretekla skladovna doba, določiti na prvi dan po preteku skladovne dobe. Če gre za amortizacijo posestnega lista ali za amortizacijo obeh delov skladovnega lista, tedaj more sodišče po vpeljavi amortizacijskega postopanja in preden je izšla amortizacijska razsodba, dovoliti prošnjo za amortizacijo, da vzame blago, ko je popolnoma zavaroval morebitne terjatve tretjih oseb. Če se ta pravica ni porabila, tedaj more po izvršeni amortizaciji dotični, na čigar korist se je izrekla, zahtevati od skladiščne podjetja, da mu na njegove stroške izroči nov posestni list, oziroma oboje dela skladovnega lista. Če gre za amortizacijo indosiranega skladovnega lista, tedaj more sodišče po vpeljavi amortizacijskega postopanja, preden je izšla amortizacijska razsodba, prošnjo za amortizacijo, ko je popolnoma zavaroval morebitne terjatve tretjih oseb, podeliti pravico, da prejme zastavno vsoto s postranskimi pristojbinami ter pokrene vse, kar je v zmislu zakona z dne 28. aprila 1889, št. 64 dr. zak., potrebno za varovanje njegovih pravic in za pokritje njegove terjatve.

§ 22.

Ime uradnika, ki mu je poverjeno vodstvo skladiščne urave in dana ge-

neralna oblast, ki ga je skladiščno podjetje pooblastilo, podpisovati skladovne liste in potrjevati vpis prvega meničnega prenosa na njih v skladovno knjigo, se objavi (§ 41. pravilnika).

§ 23.

Vse blago, ki se je prevzelo v shranitev, zavaruje skladiščna uprava zoper požarno škodo.

Kot zavarovalna vrednost se vzame zavarovalni znesek, ki ga je navedel deponent.

Deponent mora plačati odmerjene zavarovalne premije.

Po požarni škodi oškodovanim se povrne kot škoda samo odškodnina, ki so jo plačale zavarovalnice.

Sprejeti zavarovalno vsoto, če se je izdal skladovni list, je upravičeno izključno samo skladiščno podjetje.

§ 24.

Voznine in stroške, ki jih je še plačati za dospelo blago, poravnava navadno skladiščna uprava, če očitno priročno tega za skladiščno podjetje ne nastane nobena izguba.

§ 25.

Spedičijska opravila za shranjeno blago z zopetnim izvažanjem vred oskrbuje izključno podjetje samo ali pa spediter, ki ga naroči skladiščna uprava, ter se morajo za to plačati pristojbine po tarifi.

Manipulacijska in spedičijska opravila se izvršujejo kolikor mogoče hitro, pač pa ob sebi umevno samo po razmerju delovnih moči, ki jih ima podjetje na razpolago, oziroma po razmerju vozil, ki jih da podjetje na razpolago v poštevi prilagajajoči prevozniki zavod, in sicer vobče po vrsti, kakor so došla naročila od strank.

§ 26.

Če se ni izdal noben skladovni list, je skladiščno podjetje obvezano, proti plačilu še neporavnanih carinskih in užitinskih pristojbin ter svojih z zakonito zastavno pravico opremljenih pristojbin in drugih terjatev deponentu blago vsakčas izročiti. Če se je izdal

skladovni list, tedaj je skladiščno podjetje obvezano, proti plačilu še neporavnanih carinskih in užitinskih pristojbin in svojih pristojbin in terjatev po določilu drugega odstavka § 28. zakona z dne 28. aprila 1889, št. 64 dr. zak., lastniku obeh delov skladovnega lista s pogojem sočasne vrnitve tega lista blago vsakčas izročiti.

§ 27.

Ne da bi sočasno vrnil menični skladovni list, sme lastnik posestnega lista zahtevati izročitev blaga samo tedaj, če se zastavna vsota z morebitnimi obrestmi vred, ki se zaračunajo od dne, ko zapade menični skladovni list, založi pri skladiščnem podjetju za izročitev lastniku meničnega skladovnega lista. Da menični skladovni list še ni dospel ali skladovna doba še ni potekla, ne ovira uporabe predstojeljih določil. Če je na meničnem skladovnem listu imenovan poseben domicilant, tedaj ga mora skladiščno podjetje obvestiti o založeni vsoti.

Skladiščno podjetje mora znesek, ki se je založil pri njem za rešitev meničnega skladovnega lista, izročiti lastniku tega lista in list odvzeti. Če pa se ta znesek ni dvignil tekom treh mesecev po dospelosti meničnega skladovnega lista, ga mora skladiščno podjetje založiti pri sodišču.

§ 28.

Partija shranjenega blaga se sme vzeti iz skladišča naenkrat ali pa v partijah; pri blagu pa, ki je shranjeno v zabojih, balah, vrečah, jerbah, ali sodih, se more dovoliti odjem le po kosih. Po prazne zaboje in posodo mora lastnik poslati najkasneje tekom osmih dni, in sicer se prodajo za njegov račun ter se mu skupiček po odbitku stroškov udobri.

§ 29.

Pristojbine, ki se morajo plačati za vkladanje, shranitev, izkladanje in za vsa druga opravila skladišča, določijo, izpremeni in objavi skladiščna uprava po svojem lastnem predurku; pač pa zvišanja tarife ne morejo zadobiti veljave prej, kakor 15. dan po svoji v zmislu § 41. tega pravilnika izvršeni objavi.

§ 30.

Ležnina se zaračuna od dneva shranitve po tednih; če je skladovna doba krajša kakor en teden, tedaj se računa ležnina za poln teden, prav tako se pri izkladanju vsak pričetni teden računa kot poln.

§ 31.

Pristojbine po tarifi se morajo plačati na vsakokratno zahtevo skladiščne uprave najkasneje po osmih tednih, ko se je shranilo blago. Skladiščna uprava pa je tudi upravičena zahtevati, da se plačajo pristojbine naprej.

§ 32.

S hranitvijo blaga in izdelkov se deponent podvrže določilom tega skladiščne pravilnika in vsakokratno veljavne tarife, ki jo objavi skladiščno podjetje.

§ 33.

Vse pravne spore, ki nastanejo med skladiščnim podjetjem in deponentom, razsodi neprizivni pravorek razsodišča, če sta se stranki s pismeno napravljeno poravnavo o tem zedinili.

Način sestave razsodišča za posamezne slučaje kakor tudi postopanje pred njim urejajo posebna določila, ki veljajo kot dodatek in nerazdružni del tega skladiščne pravilnika.

§ 34.

Razen ob nedeljah in praznikih se neprenehoma sprejema in oddaja blago vsak dan, in sicer od 1. marca do 30. septembra od 7. ure zjutraj do 7. ure zvečer in od 1. oktobra do konca februarja od 8. ure zjutraj do 5. ure zvečer, izjemoma opoldneva odmor od 12. ure do pol 2. popoldne.

§ 35.

Tujcem je dovoljen vstop v skladišče le tedaj, če se morejo izkazati z dovoljnim ali pa s skladovnim listom. Posestnik skladovnega lista je upravičen samo za obisk tistega oddelka, kjer je shranjeno dotično blago.

§ 36.

Z dovoljenjem skladiščne uprave se morejo izvrševati manipulacije s shranjenim blagom, kakor mešanje, ad-

justiranje in enake, tudi po drugem kakor po organih skladišča, in sicer ob veljavni poročitvi, ki ga določuje § 14. zakona z dne 28. aprila 1889 št. 64 dr. zakonika.

Glede carini podvrženega blaga se smejo take manipulacije izvršiti samo s carinskouradnim dovoljenjem.

§ 37.

Brez izkaznice je prepovedano iti iz skladišča z zavoji blaga.

§ 38.

V skladiščnih prostorih stranke ne smejo kaditi.

§ 39.

Strogo je prepovedano, dajati skladiščnim uslužbencem in delavcem darila, napitnine ali pa opojne pijače. Tudi morajo stranke opustiti z uslužbenci vsak pogovor, ki se ne tiče opravil, in prav tako ni dovoljeno, proizvedovati o blagu tujih strank, vloženem v skladišče, in o njihovih tamkaj napravljanih kupčijah.

§ 40.

V ukaznem listu za železnice in plovstvo, ki ga urejuje železniško ministrstvo sporazumno s trgovskim ministrom, se z ozirom na ukaze, ki se imajo tozadevno še izdati, objavljajo mesečni izkazi o uvoženem in izvoženem blagu, o množini blaga, ki so ostane, in njegovi zavarovalni vrednosti ter o zapisnem znesku izdanih skladovnih listov.

Najmanj enkrat v letu se morajo v teh izkazih tudi navesti vrste blaga, ki znašajo več kot 5% blagovnega prometa.

§ 41.

Ta pravilnik, tarife in tarifne olajšave ter njihove izpremembe, kakor tudi vse druge v zmislu tega pravilnika potrebne razglasitve se morajo objaviti v nastopnih listih:

1. v ukaznem listu za železnice in plovstvo,
2. v »Slovenskem Narodu«,
3. v »Slovenču«,
4. v listu »Laibacher Zeitung« in končno z nabitjem v skladišču.

Dodatek.

Določila o razsodišču

določenem v § 33. pravilnika za javno skladišče in prosto hranišče v Ljubljani.

Pristojnost.

§ 1.

Vse spore iz skladiščnih opravil, ki nastanejo med podjetjem in upravo skladišča in med strankami, in zlasti spore o odškodninskih zahtevah skladiščnega najemnika, mora razsoditi razsodišče skladišča, če se stranke pismeno izjavijo, da se podvržejo odločbi razsodišča.

Sestava.

§ 2.

Razsodišče se za vsak primer posebej sestavi na ta način, da volita oboje sporna dela kot razsodnike po tri osebe, ki niso v zmislu teh pravil izključene. Zvršeno volitev izjavijo izvoljeni razsodniki o sprejemu izvolitve mora vsaka izmed strank, ki imata volilno pravico, drugi naznaniti.

§ 3.

Če eden izmed spornih delov ne izvrši veljavne volitve ali ne predloži sprejemne izjave razsodnikov, ki jih je izvolil, in se tudi ne odzove tozadevnemu opominu druge stranke, tedaj imenuje na prošnjo nemadne stranke razsodnike zamudljive stranke predstojnik gremija trgovcev v Ljubljani. Če imenovani predstojnik odkloni imenovanje razsodnikov ali če ne izvrši tega imenovanja tekom osmih dni po dostavi zadevne prošnje, tedaj jih na predlog imenuje sodišče. Ta predlog se mora dostaviti pri tistem sodišču, ki bi bilo v slučaju, da bi se ne dosegel sporazum potom razsodišča, v prvi stopnji pristojno za pravni spor.

Oboje dela sta upravičena postaviti tak predlog.

§ 4.

Izključeni od izvolitve v razsodništvo so:

1. Tisti, ki vsled kazenskodolne obsojbe ne uživajo popolno meščanskih pravic, nadalje tisti, zoper katere je zaradi takega kaznivega dejanja vpeljana kazenskodolna preiskava, kakor tudi vsi tisti, ki so v preiskovalnem ali pa v kazenskem zaporu.

2. Tisti, o katerih premoženju se je objavil konkurz, dokler traja konkurzna obravnava.

3. Tisti, ki nimajo v Ljubljani svojega rednega stanovanjskega.

4. Tisti, ki pripadajo podjetju ljubljanskega skladišča ali so v njegovi službi.

5. Če se je kak razsodek razveljavil, tisti, ki so pri prejšnji obravnavi poslovali kot razsodniki.

§ 5.

Načelnik razsodišča se izvoli na sestanku vseh razsodnikov, ki ga v ta namen skliče uprava skladišča. Za to volitev je potrebna navzočnost najmanj treh članov razsodišča.

Volji se po glasovnicah z absolutno večino.

Če se pri prvi volitvi ne doseže absolutna večina, tedaj se vrši ožja volitev, ter se privzamejo k tej volitvi tisti, ki so dobili pri prvi volitvi relativno največ glasov. Pri enakosti glasov odločuje žreb.

Če se je pri katerem izvoljenih načelnikov pokazal v § 4. označeni vzrok izključbe, tedaj je treba namesto njega izvoliti drugega.

§ 6.

Zbor razsodnikov, ki se sestane v svrhu odločbe o kakšni sporni zadevi, obstoji iz osmih članov, in sicer iz načelnika kot predsednika, iz šestih razsodnikov, ki jih volijo stranke, in iz zapisničarja, ki ga imenuje predsednik. Če bi se pa v kakem spornem primeru zaradi izostaje enega ali več razsodnikov sestanke razsodiškega zbora tretjič preprečil, tedaj so na zahtevo ene stranke, če so navzočni vsaj načelnik in še dva razsodnika (ne glede na to, kdo jih je izvolil), obvezani, zadevo obravnati in razsoditi.

Vložba tožbe.

§ 7.

Tožba mora obsegati kratek opis spornega slučaja, označbo dokazil, ki jih je uveljavil, imena in stanovitve strank in pric.

Pisemski pripomočki so pridejati v dvojnem prepisu ali pa v izvorniku a

prepisu. Z izvornikom opremljen izvod tožbe ostane v rokah razsodišča.

Pravne zahteve se morejo prijaviti pred razsodiščem pismeno ali ustno z izjavo na zapisnik pri načelniku razsodišča osebno ali pa s pooblaščenca.

Pooblaščenec se morajo izkazati s pismenim posebnim pooblastilom v smislu § 1008. občnega državlanskega zakonika.

Pismena tožba in vse druge vloge na razsodišče se morajo izročiti načelniku. Morda potrebno dopolnitev tožbe mora načelnik takoj odrediti. Zahteve, nastale iz istega pravnega opravila ali iz istega dejstva, more tudi več tožnikov v isti tožbi uveljaviti.

Tudi se more po izprevidu razsodišča več zahtevkov enega tožnika iz raznih pravnih opravil ali dejstev privzeti skupno v eno in isto obravnavo.

Odklonitev.

§ 8.

Razsodnik ali pa načelnik se more odkloniti:

1. V zadevah, kjer je sam stranka, ali glede katerih je s kako stranko v razmerju soupravičenca, soubezanca ali pa k povračilu obvezanega.

2. V zadevah svoje zakonske žene ali taktih oseb, ki so z njim v ravnam rodu ali pa svaštvu ali s katerimi je v postranskem rodu do četrtega kolena ali do drugega kolena v svaštvu.

3. V zadevah svojih posinoviteljev in krašnih staršev, posinovljenecv ali rejencev, varovancev in oskrbovancev.

4. V zadevah, v katerih je bil imenovan kot zastopnik kake stranke ali če posluje kot tak, ali pri katerih je prej posredoval kot priča, pooblaščenec ali posredovalec.

5. Če je s kako stranko v službenem razmerju.

Stranka se more te odklonilne pravice poslužiti najkasneje tekom treh dni po naznanitvi od nasprotne stranke izvoljenih razsodnikov, in sicer zapade ta odklonilna pravica.

Stranka, ki je imenovala razsodnika, ga je upravičena odkloniti samo tedaj, če je nastal vzrok odklonitve šele po imenovanju ali pa če je stranka izvedela zanj šele potem.

Vsak član razsodišča, tudi če ga stranka ni odklonila, je obvezan, da se vzdrži vsakega sodelovanja v sporih, v katerih bi se mogel po predstojeljih določilih odkloniti.

§ 9.

Če odklonjen član ne prizna odklonilnega vzroka, tedaj odločuje o priglaseni odklonitvi načelnik razsodišča.

§ 10.

Če se kakšni odklonilni zahtevi iz kateregakoli vzroka ugodi, ali pa odpade kak razsodnik vsled smrti, vsled odložitve razsodništva ali vsled nastalega izključevalnega razloga, omenjenega v § 4., tedaj mora dotična stranka ob posledicah § 3. voliti novega razsodnika.

Če se pripeti kateri teh slučajev pri načelniku razsodišča, tedaj se mora po določilih § 5. prirediti nova volitev.

Določitev razprave.

§ 11.

Načelnik razsodišča mora nasprotniku takoj dati dostaviti izvod tožbe ali pa prepis zadevnega zapisnika ter prepise tožbenih prilog, na primeren kratek rok povabiti stranke k ustni razpravi ter sklicati razsodnike.

Razprava.

§ 12.

Razprave razsodišča so z izjemo posvetovanja o razsodku javne.

§ 13.

Razprava se mora do razglasitve sklepa smatrati kot celota. Vse, kar se navede do tega časa, velja kot pravčasno navedeno.

Pri izreku razsodbe se mora upoštevati samo to, kar se je prigodilo v razpravi.

§ 14.

Če se razprava, ki se je že pričela, pred razsodbo preloži, tedaj naj pri zopetni razpravi praviloma poslujejo isti načelnik in isti razsodniki. V tem slučaju mora načelnik v poznejši razpravi z ozirom na tožbo, na spisom priložena

dokazila in zapisniške posvedoče kolikor mogoče pregledno navesti bistvene uspehe prejšnje ustne razprave, ki so mu še v jasnem spominu in mu jih morda v podkrepljenje njegovega spomina potrjujejo lastnorčni zabeleži, ter na podstavi tako določenih uspehov nadaljevati prekinjeno razpravo.

§ 15.

Stranke lahko pridejo pred razsodišče osebno ali s svojimi zastopniki ali pa se dajo zastopati po pooblaščenca.

§ 16.

Če kak sporni del ne glede na to, da je bil dokazano obveščen, brez tehtne poprejšnje opravičbe izostane od razprave, tedaj se lahko prične razprava in po sklepu izreče razsodba.

§ 17.

Predsednik ima skrbeti za red v seji ter more, če se kdo navzočnih nedostojno obnaša, odrediti, da se odstrani. Če bi se taka odredba izvršila proti kakšni stranki, tedaj se ne glede na njeno odstranitev more nadaljevati razprava in izreči razsodba ali pa razprava preloži ter stranki naročiti, da pride k zopetni razpravi z zastopnikom, ker bi se inače smatralo, da ni prišla. Na vsak način mora stranka, ki se je odstranila, povrniti stroške preprečene razprave.

§ 18.

Stranke morajo svoja dokazila, izvorne listine itd., kolikor se niso priložile tožbi, primesti k obravnavi s seboj. Na izvoljo jim je tudi, pripeljati priče, ali ukreniti, da jih povabi razsodišče.

Ako ena izmed strank (spornih delov) noče razpravljati pred razsodniki, tedaj se razpravlja samo z drugo. Razsodniki smejo stranke (sporne dele) ter priče in izvedence, ki pridejo prostovoljno k obravnavi, samo nezapršene zaslišati. Zaradi zaprisege, zaradi zasluge priči in izvedencev, ki se ne odzovejo vabilu, ter zaradi vseh drugih sodniških opravil, ki jih razsodniki ne smejo opravljati, se naj obrnejo na pristojno državno sodišče.

Ko so se poizvedeli dokazi, se mora razpisati nova razprava in strankam naznaniti, ki jim je na izvoljo, priti k razpravi ali pa ne. Pri novi razpravi se razsodi, četudi izostaneta oba dela.

Razsodba.

§ 19.

Razsodba se izreče z absolutno večino glasov. Samo pri enako razdeljenih glasovih glasuje tudi predsednik ter obvelja ono mnenje, za katerega je glasoval sam.

§ 20.

Po izreku razsodke se mora razsodišču ravnati po določilih civilnega prava in tačasno veljavnega skladiščnega pravilnika ter odloči po lastnem prepričanju, upoštevajoč uspehe vse razprave in dokazovanja.

§ 21.

Razsodba ne sme presegati zahteve strank in mora, če se je ukazalo plačilo ali druga storitev, vselej določiti tudi rok izpolnitve. Izmera tega roka se prepušča razsodišču. Pač pa ne sme biti rok po navadi daljši kakor 14 dni in ne krajši kakor tri dni.

§ 22.

Objava razsodbe, ki se vpiše v zapisnik, se mora izvršiti neposredno po sklepu ustne razprave. Razsodbi se morajo pridejati razsodni razlogi, ki naj obsegajo kratek opis stvarnega položaja. Strankam se morajo izpiski razsodišča, in sicer če jih ne sprejmejo osebno pri razsodišču, dostaviti po pošti, ali pa

po kakem notarju. Na izpiskih in na prvotnem spisu razsodbe mora biti naveden dan, ko se je napravila razsodba, ter morajo biti podpisani od vseh razsodnikov, ker bi sicer razsodba ne bila veljavna.

§ 23.

Pred razsodiščem se morejo sklopiti tudi poravnave, ki imajo izvršilno moč.

§ 24.

Razsodišče odločuje tudi o vmesnih sporih, zlasti o prošnjah za opravičilo izostanja.

Pisanje zapisnika.

§ 25.

O ustni razpravi se mora napraviti zapisnik; ta zapisnik mora obsegati imena članov razsodišča, strank in njihovih zastopnikov, bistvene dogodke v seji, dokazila, uspeh dokazovanja, objavo razsodbe in morda o tem podane izjave strank.

Zapisnik o razpravi in posvetovanju ter sploh vsi razpisi razsodišča morajo biti podpisani od načelnika in od zapisničarja.

Razsodniki imajo pravico, vse te listine sopsodpisati.

Stroški.

§ 26.

V razsodbi se morajo stroški razsodiščnega postopanja ter zastopniški stroški, ki so morda narasli enemu spornemu delu, in ki jih odmeri razsodišče, popolnoma naložiti dotičnemu, ki je pravdo izgubil, v slučaju pa, da vsak

sporni del le deloma zmaga, primerno razdeliti.

Stroške stvarnega izvida ali kake poizvedbe dokazov sploh mora založiti stranka, ki jih je povzročila.

§ 27.

Razsodniške razsodbe in pred razsodiščem napravljene poravnave so podvržene kolkom in pristojbinam, predpisanim v pristojbinskem zakonu.

Pravni lek.

§ 28.

Zoper odločbe razsodišča ni pritožbe.

Neveljavnost razsodbe.

§ 29.

Razsodba je neveljavna:

1. ako razsodiške pogodbe sploh ni bilo ali pa, ako je bila neveljavna, ako je pred izrekom razsodbe izgubila veljavo ali pa za posamezen slučaj postala neveljavna;

2. ako se stranki, ki trdi, da je razsodba neveljavna, v postopanju pred razsodniki ni dovolilo pravnega poslušanja, ali če zakonitega zastopnika, ki ga v tem postopanju rabi, ni imela, ako se glede poslednjega primera pravdni postopek ni naknadno pravilno odobril;

3. ako se je glede namestitve razsodništva ali glede sklepanja prelomila kaka zakonita ali pogodbeno določba ali pa prvotnega spisa in izpiskov niso podpisali vsi razsodniki;

4. ako je razsodišče odklonitev kakega sodnika neupravičeno zavrnilo;

5. ako je razsodišče prekoračilo meje svoje naloge;

6. ako se je z razsodbo zagrešilo zoper nujne pravne predpise;

7. ako je razsodba obsodila kako stranko k zakonito nedopustnemu ali nedovoljenemu dejanju;

8. ako obstoje pogoji, spričo katerih se v smislu § 530, št. 1 do 7, civilno - pravnega reda sodna razsodba z obnovitvijo tožbe more izpodbijati.¹⁾

Tožba za ovržbo razsodbe se mora vložiti pri tistem sodišču, ki bi bilo v pomanjkanju pogodbe v prvi stopnji pristojno za odločitev v pravem sporu. Tožba se mora podati tekom neodložnega roka osmih dni, ker bi bila sicer izključena.

Ta rok se prične z dnem, katerega se je tožecemu delu dostavila razsodba, če pa se je izpodbijalni razlog izvedel šele kasneje, pa z dnem, katerega je bil tožeci del obveščen o izpodbijalnem razlogu.

Izvršba.

§ 30.

Za izvršitev razsodbe ali pred razsodbo sklenjene poravnave se mora naprositi pristojno sodišče.

¹⁾ Navedeni § 530. civilnopravnega reda določa:

S sodbo končano postopanje se sme po predlogu stranke obnoviti:

1. ako je listina, na katero je oprta sodba, narejena krivo ali prenarejena;

2. ako se je priča ali izvedenec zagrešil s krivo izpovedbo ali nasprotje pri zaslusbi s krivo prisego in je sodba oprta na tako izpovedbo;

Sklepna določba.

Razsodišče mora o poravnavi in razsodbah voditi knjigo, ki ostane v hrambi županskega urada v Ljubljani.

3. ako se je dosegla sodba po takem goljufivem dejanju strankinega zastopnika, njenega nasprotnika ali nasprotnikovega zastopnika, katero mora sodišče preganjati s kazenskim postopanjem;

4. ako je sodnik, izdajaje sodbo ali kako prejšnje odločilo, ki je sodbi v podstavo, zakrivil glede pravnega spora na škodo stranki tak prelom svojih uradnih dolžnosti, katerega je kaznovati po kazenskem zakonu;

5. ako se razsodilo kazenskega sodišča, na katero je oprta sodba, razveljavi z drugo sodbo, ki je zadobila pravno moč;

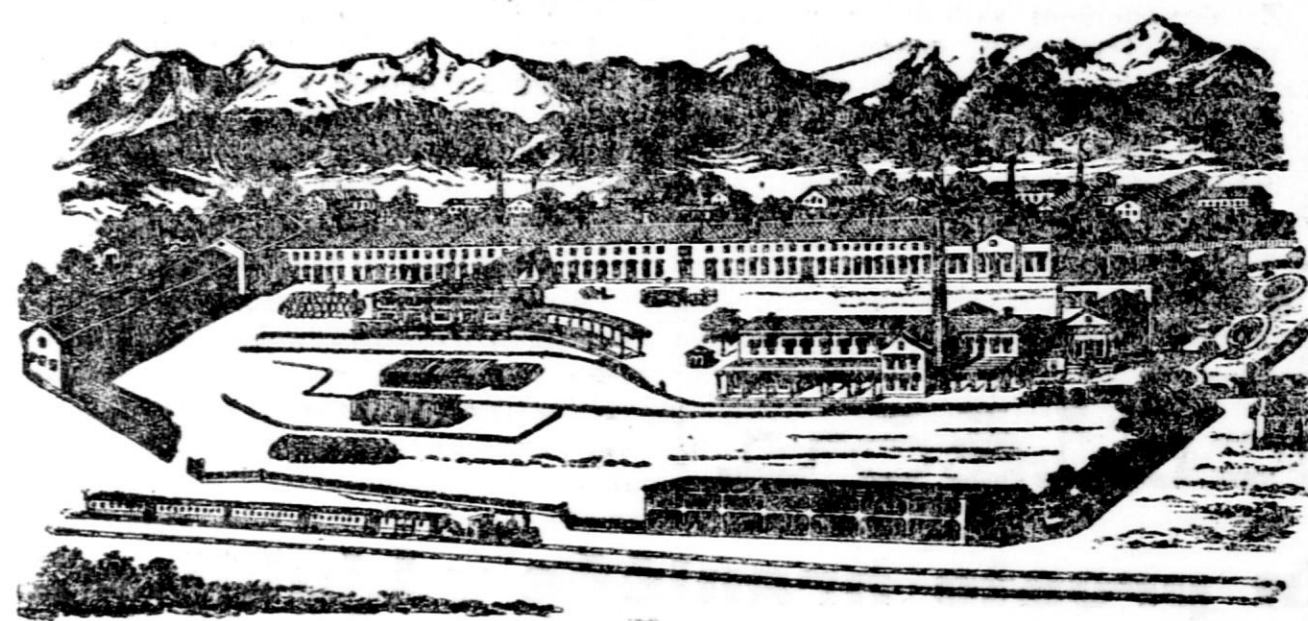
6. ako stranka najde ali ji je odslej mogoče rabiti sodbo, katere se je o isti zahtevi ali istem pravnem razmerju izdala poprej ter je že zadobila pravno moč, in stori ta sodba pravico med strankami v postopanju, katero je obnoviti;

7. ako izve stranka za nova dejanstva ali najde ali ji je odslej mogoče rabiti dokazila, s katerih navedbo in rabo bi bila dosegla v prejšnjem postopanju sebi ugodnejšo razsodbo glavne stvari.

Zavoljo okolnosti, navedenih v št. 6 in 7, je obnova dopustna samo tedaj, kadar se stranka brez svoje krivde ni mogla oprati na pravno moč sodbe ali na nova dejanstva ali dokazila pred koncem ustne razprave, po kateri se je izdala sodba prve stopnje.

Po visokem c. kr. trgovinskem in c. kr. finančnem ministrstvu s pravico javnosti koncesionirano **Prvo ljubljansko skladišče Krisper-Tomažič, d. z o. z.**

Pristojbinska tarifa za Prvo ljubljansko javno skladišče.

Tirna zveza s o. kr. priv. južno železnico.

Prostori: Skladišča, klai, prosta skladišča za les, železo, premog i. t. d., okoli 20.000 m².

Carine prosto skladišče za neocarinjeno blago ter **davka prosto skladišče** za sladkor, redni užitni podvrženo blago ter izvozne bonifikacije.

Pravica za izdajanje meničnih skladovnih listov, na katere posojujejo vsi denarni zavodi.

Ugodnost zopetnega izvažanja (reekspekcija)

za žito, sočivje, mlevno blago, oljnata semena, oljčine tropine in moko oljčnih tropin v južnozahodni avstro-ogrski železniški zvezi in v avstro-ogrsko-švicarski železniški zvezi: nadalje za

žito, sočivje, mlevno blago, slad, riž, oljčna semena, posušeno sadje (slive) in sladkor v severno-južno-avstrijski železniški zvezi; nadalje za

žito, sočivje, mlevno blago, oljnata semena, oljčine tropine, moko oljčnih tropin, semenje in sladkor v avstrijsko-jadranski železniški zvezi z **Reko** in s **Trstom**.

Velike, vzorne, visokoobokane, zračne kleti. Avtomatična tirna tehnična mostovnica. Vozna, tarfna in revizijska pisarna. Prekmorski prevozi. Javno tehtališče.

Splošna določila.

1. Ležnina se računi po tednih od dneva, ko se blago spravi v skladišče.

2. Vsak pričetni teden se računi kot ves teden in vsak pričetni metriski stot kot poln stot.

3. Pri skladovnih postavkih pod 100 kilogramov se računi ležnina brez razlike vrste blaga na teden po 10 vin.

4. Vsi stroški za kolke, poštnino itd. se računijo posebej.

5. Voznine, carine in drugi stroški za blago, ki se ima spraviti v skladišče, se morajo poravnati takoj ko se je oddalo naročilo, in sicer po 8 dnevih računijo obresti, in sicer 2% več kakor znaša tačasna bančna obrestna mera Avstro-ogrske banke.

6. Dodatne terjatve, nastale spriču napačnega preračuna voznine, carine in pristojbin, je najemnik skladišča zavezan poravnati skladišču tudi še po prejemu blaga.

7. Za blago, ki v zasnemku ni imenoma navedeno, nadalje za obsežno, izredno težko blago ali pa za posebno majhne naklade ter s tem spojeno manipulacijo si pridržuje skladiščna uprava posebne dogovore.

8. Za blago, ki leži nepokrito, ne prevzame skladiščna uprava nobene odgovornosti.

9. Vsakokratna zavarovalna vrednost blaga se mora naznaniti vselej, predno se spravi blago v skladišče, in sicer po določbi brez poročila za inorebitno nižjo cenitev.

10. Naloženi vagoni, ki so določeni za tranzito-transport brez prekladanja in izkladanja, se morajo skladišču na vsak način pravočasno poprej naznaniti.

11. Naročniki se podvržejo določnim pogojem skladiščnega reda.

I. Ležnina za 100 kg in teden.

a) Specialna tarifa za žito, sočivje, mlevno blago itd. (pri 10.000 kg).

1. V vrečah shranjeno blago . . . K —02
2. Rinfuzna shranitev . . . » —03
pri najmanj 90 cm visokem nasipu.

b) Za v skladiščih shranjeno različno blago.

Po 2 vinarja: Asfalt (zemeljska smola); beton; cement; prsti; riž (pri 10.000 kilogramih); rude; sladkor v zabojih, grudah in vrečah (pri hranitvi najmanj 10.000 kg); strešna lepenka; zemeljski vosek; železna kolesa; železo, sirovo, v palicah, kladah in pločah.

Po 3 vinarje: Asbest; kositer (cin); melasa v sodih; oljčne tropine; papir in lepenka; pepel (lugasta sol); riž (pod 5000 kg); skrob (pri 10.000 kg); slad; soda; spodji; vreče, prazne, v prešanih balah.

Po 4 vinarje: Baker; cerasin; cunj, ne omaščene; češplje; dekstrin; jesih v sodih; ježice; kava (pri najmanj 5000 kilogr.); krompir v vrečah; lepivo; ličje, prešano; lončenina, navadna, nezamotana; morska trava v balah; olje, različno (izvzemši jedilno olje); orehi; paprika; pločevina; predivo v balah; rogovi in rožene ostine; rudninska voda v zabojih; rumena med (mesing); sladkor (pod 5000 kg); slanina in mast vseh vrst v sodih in v zabojih; stroji, težki, ne obsežni; valonec; vino v sodih; vosek in voščene sveče; železo in železnina, zamotana; železna steklena posoda, nezamotana; žica.

Po 5 vinarjev: Barve, navadne; Crin d'Afrique; klej; žganje v sodih.

Po 6 vinarjev: Blagajne (železne); bombaž v balah; bombaževina in kotenina (nezamotana ali samo v papir zavita); čreva; degra (iz kož prešano olje); dišave; drože; firmoz (pokost); ingver; janež; janež, sladki; jantar; jedilno olje; južno sadje (pri 10.000 kilogram. 4 vin.); kava (pod 500 kg); kolonijalno blago; konopina; krompir in čebula, nezamotana; kumin; lak; leseno blago; med; mlo; preja; slaniki in ribe vsake vrste (nasoljene, prekajene in posušene) (pri 10.000 kg 4 vin.); ščetine; šelak; specerijsko blago; vlakno vsake vrste; voščila; vrvarsko blago.

Po 7 vinarjev: Kože vseh vrst; ovčja volna; sir; usnje; vino v zabojih in v košarah.

Po 8 vinarjev: Gobe; kanditi; konzerve; manufakturno blago, zamotano; stekleno in lončeno blago, zamotano; vata, v bale prešana; žganje, fino, v zabojih.

Po 10 vinarjev: Čaj; čopiči; drobno blago: hmelj; krtače; likerji v zabojih in demisonih; petrolej; pohištvo (v posebnih shrambah za pohištvo po velikosti na mesec 8 do 15 K); posteljno perje; ribe kosti; stroji, poljedelski in obsežni; nadalje šivalni, pletilni in pisalni stroji i. e.; spirit; vžigalice v zabojih (pri 10.000 kg 4 vin).

c) Na prostem ležeče blago.

Po 1 vinar: za blago, ki leži nepokrito na prostem.

Po 2 vinarja: za blago v napol pokritih prostorih (kakor v kolnicah in klančinah).

Po 3 vinarje: za petrolej in vseh vrst rudninsko olje, ležeče na prostem.

d) Carine prosto skladišče.

Ležnina:

1. za kolonijalno blago, zmotano . . . K —06
2. za obsežno blago, stroje itd. . . » —10
3. za naklade v vagonih po najmanj 5000 kg . . . » —05
4. za kavo: pri najmanj 5000 kg 4 vin., 10.000 kg 3 1/2 vinarja.

Pristojbine za carinsko odpravno pomoč:

za navadno pismeno izjavo . . . K —36
za navadno veliko izjavo . . . » 1-50
za nadrobno izjavo več kot 5 tarifičnih postavkov . . . » 2-50
vsak nadaljnji vložni list . . . » 1-50
statistični list brez kolka . . . » —50

II. Zavarovalne pristojbine.

Zavarovanje proti ognju za vsakih K 100— zavarovane vrednosti za mesec in manj 5 vinarjev.

Zavarovanje proti ognju za les in ognja nevarno blago, kolikor se sploh sme

spraviti v skladišču, 6 vinarjev za K 100— in mesec.

Zavarovanje prevoza za čas vožnje v tuzemstvu po železnici za vsakih K 100— 10 vinarjev.

Ko se spravi blago v skladišče, se za pričetni mesec takoj vračuni zavarovanje.

III. Manipulacijske pristojbine.

Vkladanje in izkladanje ter tehtanje za 100 kg in manj.

Izkladanje iz vagona . . . K —04
Navoz in zlaganje . . . » —04
Vkladanje nezamotanega blaga . . . » —16
Izkladanje zamotanega blaga . . . » —04
Izkladanje nezamotanega blaga . . . » —12

Vkladanje in izkladanje sladkorja, v zabojih in vrečah zamotano blago . . . » —08

Vkladanje in izkladanje sladkorja v grudah in zavojih . . . » —11

Pesamezno tehtanje sladkorja, za 100 kg . . . » —06

Pesamezno tehtanje sladkorja, za vagon . . . » 2—

Tehtanje vsakršnega drugega blaga, za 100 kg . . . » —04

Za tehtanje vagona na mostovnici . . . » 2—

Vkladanje in izkladanje obsežnih naklad, kakor: strojev, orodja, pletenine, pohištva itd., se računi po porabi delavnih moči in časa.

Egaliziranje teže za vreče . . . K —02

Zaviljanje brez zavojnine po velikosti naklade K —30 do . . . » 1—

Odpravnina za en kos blaga, najmanj . . . » —40

Odpravnina pri nakladi vagona po vrsti blaga in naklada za vagon . . . K 4— do . . . » 6—

Druga manipulacijska dela.

Za moža in uro . . . K —60

Za moža na dan . . . » 4—
Odprava praznih vreč za 100 kg . . . » —60

IV. Posebne pristojbine.

Pisnina za obvestilo o shranitvi blaga s poštnino . . . K —60

Pisnina za skladovni list . . . » 1—

Pisnina za vknjiženje drugega meničnega prepisa in za vse zabeleške na skladovnih listih . . . » —60

Prepis enega skladovnega postavka od enega vkladatelja na drugega brez tehtanja, za postavke . . . » 1—

Naprava internega voznega lista s kolkom . . . » —40

Naprava mednarodnega voznega lista s kolkom, statistično in s carinskimi spremni-mi listi . . . » 1-50

Naprava ogrske statistike s kolkom . . . » —40

Naprava vzorca, brez poštnine . . . K —20 do . . . » —80

Statistična pristojbina za eno iz Ogrskega dospelo pošiljatev: za kos . . . » —20

za vagon . . . » —50

Provizija za inkasiranje in izplačila do K 1000— K —50, nad K 1000— 1/2 zunan.

Oddaja obvestila zunanjim strankam v skladiščnem prometu za vsako došlo pošiljatev, brez poštnine . . . » —60

V. Pristojbine za zopetno izvažanje in odpravnine.

Če se pošilja naravnost naprej, za vagon . . . K 3—

Priskrba vagona . . . » 4—

Pristojbina zopetnega izvažanja za pošiljatev, ki se pošilja naravnost ali pa iz skladišča naprej, za 100 kg . . . » —04

Pavšalno skladišče.

Na željo p. n. strank se z zelo ugodnimi pogoji oddajajo tudi posamezna skladišča in prostori, in sicer na leto po kvadratnem metru.

Veljavno od dneva otvoritve.

Izpremembe se pridržujejo.

Slovenski dijaki!

Kupujte šolske in druge knjige ter vse šolske potrebščine

Narodni knjigarni.

Dijaški vestnik.

Občni štrajk srednješolskega dijaštva na Hrvaškem.

Velikansko gibanje med hrvaškim dijaštvom je simptom globokega notranjega razburjenja, v katerem živi hrvaški narod in katero je obseglo vse sloje ljudstva. V dijaštvu odseva sedaj nezavestno ta skrajni odpor proti nezaljšanim vladnim krivicam in terorizmu in vodi dijaštvo na pota, o katerih se mu pred nedavnim ni niti sanjalo.

Za občni štrajk srednješolskega dijaštva je dalo neposredni povod povod postopanje šolskih oblasti proti onim dijakom, ki so sodelovali v poslednjem času pri narodnih in dijaških manifestacijah, ki so pa postale jačje, ko se je začelo za oni napad sarajevske policije na gimnazista Sahinagića v Sarajevu.

Šolske oblasti so pričele najprej postopati proti dijakom v Karlovcu. K temu se je pridružilo še postopanje šolskih oblasti proti sušaškimi dijakom radi znanih nedeljskih demonstracij. Okrajni predstojnik Zmajčić in okrajni pristav Mažuranić sta aretirala deveterico dijakov in jih takoj prijavila vladi v Zagrebu. Vlada je poslala tja k obravnavi srednješolskega nadzornika.

Vendar dijaštvo ni čakalo razsode vladnih kretnosti — kajti efekt je vsakemu že v naprej jaseu — in sklenilo v prepričanju, da aretovana deveterica ni zakrivila niti več, niti manj, ko ostali, da tako dolgo ne grede v šolo, da se ta afera povoljno ne reši in dokler ne dobe garancij, da ona deveterica ne bo kaznovana.

S sušaškim dijaštvom se je izjavilo solidarno vse ostalo hrvaško srednješolsko dijaštvo in stopilo v štrajk.

Dijaški štrajk na Sušaku.

Povodom štrajka sušaškega dijaštva izjavila se je z njim popolnoma solidarna vsa sušaško-reška srednješolska mladina in se odločila, da jih boče v njihovem koraku izdatno podpirati. Poziva meščanstvo, ki simpatično zasleduje dijaško gibanje, da dijaštvu pomaga z materijalno podporo.

Ravnateljstvo kr. velike gimnazije in višje trgovske šole na Sušaku je javilo roditeljem in odgovornim namestnikom, da je pouk v razredih od IV.—VIII. gimnazije in v II. razrodu višje trgovske šole do nadalje odredbe ustavljen. Obenem so obveščeni roditelji, da se njihovi sinovi smatrajo še učenec onega zavoda in da se kljub ustavljenemu pouku v lastnem interesu morajo ravnati po disciplinarnih predpisih.

Štrajk bakarskih navtičarjev.

Dijaki kr. navtične šole bakarske, solidarni z dijaški sosednje sušaške gimnazije in drugih srednjih zavodov, so stopili v edinstveni štrajk. Okrog 9. dopoldne so vsi navtičarji iz petih višjih letnikov odšli iz šolskega poslopja in z njimi tudi ostali mladi sodruzi iz pripravljalnih razredov. Zapeli so pred šolsko zgradbo »Ljepa naša domovina«, a za tem so se napoili po mestu, pevajoči narodne hrvaške pesmi. Mestno redarstvo je naskočilo dijake s šibami v roki in veleč, da ne smejo niti manifestirati, niti se v velikem številu sestajati. Dijaki so jim klicali: »Doli šibe, mi nismo psi! Kljub naporu policije se je manifestacija ob velikem odobravanju meščanstva, posebno gospa in gospodičen završila. Pred »Narodnim domom« se je dijaštvo med klici: »Živila djačka sloboda i sloga! Živio naš mučenik djak Sahinagić!« mirno razšlo. Upravitelj navtičnega zavoda Kavić je sporočil dijakom, da se šola zapre, če se ne vrnejo v šolo, a dijaški odgovor se je glasil: »Mi se ne vračamo vse dotle, dok ne stupe u

školu sušaški gimnazijalci, s kojima smo solidarni!«

Dijaške manifestacije v Senju. V torek, 5. t. m. je med šolskim premorom med 9. in 10. uro šla velika skupina dijakov po ulici pevajoča »Ljepu našu...« in kličoč proti Cuvalu in »Živio Sahinagić«. Nato so šli zopet v šolo. Zvečer so se manifestacije ponovile in zaeno z ostalim občinstvom so dijaki hodili v sprevodu po ulicah. Ker se mir drugače ni rušil, ni policija posredovala.

Zagrebska srednješolska omladina. 7. t. m. popoldne so zastopniki zagrebske srednješolske mladine na poziv sušaških vinkovačkih in karlovčkih kolegov imeli posvetovanje o štrajku. Najprej se je pozivu srednješolskega odbora na Sušaku in v Bakru, da celokupna srednješolska omladina Hrvaške in Slavonije stopi v štrajk v znak protesta, da se dijaki zaradi uličnih demonstracij preganjajo v šoli, odzvala v Zagrebu trgovska akademija.

P. t. n. ob 10. dopoldne so vsi slušatelji trg. akademije brez vsakega dogodka zapustili šolsko zgradbo, šli pomnoženi z nekoliko sto drugimi srednješolci kličoč proti inkviziciji v šoli, za svobodo vede, a posebno proti današnji vladi in banu, na Sveučilišni trg, kjer se je improvizirala dijaška skupščina. Med tem, ko so ti dijaki zborovali na trgu, so dijaki obrtne šole, ki stoji istotam stali ob oknih in burno pozdravljali štrajkujoče dijake. Na skupščini strajkujočih dijakov, ki jo je policija s silo razgnala, sejesklenilsplošni štrajk srednješolcev; ki se je končal 11. t. m. s popolno zmago dijaštva.

9. t. m. je okrog 500 srednješolcev zborovalo v »Kolu«. Tu je prišlo poročilo, da je vlada razglasila, da so vse vesti o relegacijah in drugih drakoničnih kaznih neosnovane. Izvoljen je bil tedaj dijaški odsek, ki naj se posvetuje še isto noč o nadaljnjem postopanju; ki bo obvezno za vse zagrebske šole. Po telefonskem dogovoru s sušaškimi dijaki so se vladine izjave vzeli kot povoljne na znanje in se je odborov predlog, da se šole zopet obiskujejo sprejel kot resolucija na velikanski nedeljski dijaški manifestaciji, ki se je 10. t. m. vršila na Sveučiliščnem trgu ob prisotnosti 1500 dijakov in 300 dijakinj.

Velika dobrodelna prireditev za dijaštvo. Akademično ferijalno društvo »Sava« v Ljubljani je sklenilo prirediti 13. aprila t. l. v Ljubljanskem Narodnem domu veliko dobrodelno prireditev za naša dijaška podporni društva, pred vsem pa za vzgojevalno in izobraževalno društvo »Domovina« v Ljubljani. Akadem. fer. društvo »Sava« bo s sodelovanjem narodnega ženstva in bratskih akademskih društev aranžiralo v veliki dvorani Narodnega doma velik ples, v stranskih prostorih velikonočni semenj, pri katerem se bo oziralo na vse narodne navade in v Sokolski telovadnici zabavni večer à la Ronacher z raznovrstnim zanimivim programom. Spodaj bodo namočeni razni paviljoni in ostalo, kar je potrebno za prijetno zabavo in vesel večer.

S pripravami se prične že tokom tega tedna. Visokošolske kolege opozarjamo na to prireditev in želimo, da se množestveno prijavijo v pomoč in obiščejo polnoštevilno veselico.

Listnica uredništva: Ponovno moramo naglašati, da morajo priti poročila vsako sredo v Ljubljano, če hočejo priti tozadevne novice v D. V. Zakašnele vesti izgube mnogokrat svojo vrednost. Poročati je treba torej takoj. Uredništvo se nahaja v Hriški ulici 25., od maja dalje pa v Subičevi ulici 3. pritrilje, desno.

Slovenski dijaki!
Kupujte šolske in druge knjige
ter vse šolske potrebščine
v Narodni knjigarni.

Prporočamo
manufakturno trgovino
J. Ciuha
Stari trg št. 1
Pod Trančo.

Hiša

901

novi zidani, in sicer 4 sobe, dve kuhinji, 1 shramba za jedila, 3 kleti, gospodarsko poslopje, vrt za zelenjad, 5 minut oddaljena od kolodvora ob progi. Z danimost-Zagreb, kjer je tudi večja občina, županijski in poštni urad itd. pripravna za vino- in lesotrzca. peka, sploh za vsako trgovino, v lepem zdravem kraju poleg savskih kopeli, za vpokojenca (penzionista) pripravno.

se da v najem,
tudi se pod ugodnimi pogoji
Več pove uprav. „Slovenskega Naroda“.

SUNLIGHT
MILO!

Poglejte, kako lepo!

Najfiniši kos perila se z milom Sunlight takoj pere z MILON SUNLIGHT, ker je najučinkovitejši ter najčistejši vseh milov pranje. Kakor hitro, tako dosti in v srečo je vas z MILON SUNLIGHT opravo perila. — Ako va ordinarna mila ali ostre kemikalije poškodovale vašo perilo in mu je ostanec hruve in blešč, opazujte od takrat becode

„SUNLIGHT“

Kazensko-pravdni red

z dne 23. maja 1873 št. 119 državnega zakonika z dodanim

zvršitvenim propisom

in drugimi zakoni in ukazi kazenski postopek zadevajočimi.

Trdo vezan 5 K 60 v., po pošti 5 K 80 v.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

„SLOVENSKI NAROD“

se prodaja v posameznih izvodih po 10 vinarjev v sledečih trafikah:

Ljubljana:
Bžjak J., trafika, Bohoričeva ulica 10.
Blaznik L., trafika, Stari trg 12.
Blaž N., trafika, Dunajska cesta 14.
Dolenc Jer., trafika, Prešernova ul. 52.
Eisner M., trafika, Kopitarjeva ul. 1.
Fuchs H., trafika, Marija Terezija c. 14.
Jezeršek Ant., trafika, Novi Vodmat.
Klanjšek Marija, trafika, Tržaška c. 21.
Kleinmayr, prodajalna, Južni kolodvor.
Kleinstejn J., trafika, Jurčičev trg 3.
Košir Jul., trafika, Hlišerjeva ulica 12.
Kuštrín A., trafika, Breg 6.
Kušar J., trafika, Sv. Petra cesta 52.
Mrzlikar A., trafika, Sodnijska ulica 4.
Müller-Kanz, trafika, Sv. Petra cesta 14.
Ojstrls M., trafika, Poljanska cesta 38.
Pichler J., trafika, Kongresni trg 3.
Pirnat J., trafika, Kolodvorska ul. 18.
Podboj J., trafika, Sv. Petra cesta 97.
Sever Mar., trafika, Krakovski nasip 4.
Sitar J., trafika, Florijanska ulica 22.
Strkovič F., trafika, Dunajska cesta 7.
Strauss M., trafika, Skofičska ulica 15.
Stienne Ivan, trafika, Valvazorjev trg 4.
Sušnik J., trafika, Rimska cesta 18.
Svatek J., trafika, Mestni trg 25.
Svetek Lucija, trafika, Novi Vodmat 57.
Šenk Ivana, trafika, Resljeva cesta 24.
Sežark F., trafika, Šelenburgova ul. 1.
Subic A., trafika, hotel »Union«.
Tenente Rudolf, trafika, Gradaška ul. 10.
Trafika Latermanov drevored.
Treo Julija, trafika, Sv. Petra cesta 36.
Ušeničnik F., trafika, Židovska ulica 1.
Velkovich A., trafika, Sv. Jakoba trg 8.
Vizjak J., trafika, Turjaški trg 3.
Zupancič Iv., trafika, Kolodvorska ul. 8.

Kamnik:
Ažman Marija, trafika.

Skofja Loka:
Zigon Marija, trafika, Glavni trg 34.

Kranj:
Adamič Anton, trgovec.
Radovljica:
Homan Oton, trgovec.
Lesce:
Legat Ivan, trgovec.
Bled:
Repe Dragotin, trgovec.
Pretnar Ivan, trgovec.
Drischel, knjigarna (samo v sezoni).
Zirovnik J., prodajalna novin (samo v sezoni).

Javornik:
Šinkar M.
Bohinjska Bistrica:
Grobotek Mijo, trgovec.
Jesenice:
Mesar J., posestnik in gostilničar.
Schwarz Jul., kolodvor.

Ribnica:
Lovšin Ivan, trgovec.
Novo mesto:
Kos Josip, knjigovez.
Boštanj pri Radni:
Dermelj Alojzij, posestnik.

Krško:
Stanzer Henrik, trgovec.
Raka:
Varšek Ivan.
Vrhnika:
Dolenc Fran, gostilničar.
Logatec:
Rus Josip, trgovec.

Zagorje ob Savi:
Korbar Karel, trgovec.
Cerknica:
Kravanja Anton, trafika.
Pogačnik Alojzij, trgovina.
Werli Karel, trafikant.
Begunje pri Cerknici:
Strgulec Ivan.

Lož:
Lah Franjo.
Stari trg pri Ložu:
Benčina Ivan, trgovina.
Postojna:
Šeber Makso, tiskarna.
Sodražica:
Fajdiga Fran, trgovina.
Št. Peter na Krasu:
Na kolodvoru.
Senožeče:
Zelen Anton.

Komen pri Nabrežini:
Komej Alojzij, gostilna.
Zidani most:
Petermann Mary, kolodvor.
Rakek:
Domicej A.
Tržič:
Siebler M., brivec.
Maribor:
Weixl Vinko, trgovina.
Celje:
Mlavc M., Narodni dom.
Zvezna trgovina.
Hausmann, Graška cesta.

Celovec:
Sowa Josip, časopisni biro.
Gorica:
Gabršek A., knjigotržec.
Kvebelj Peter, Kapucinska ulica 1.
Leban Terezija, Corso G. Verdi 4.
Likar M., trafika.
Pleško A., Campo Santo 37.
Vecchiet Lucija, Via del Corso 22.
Sardagna J., Gosposka ulica 9.
Kolodvor, knjigotrnica.

Nabrežina:
Na kolodvoru.
Divča:
Na kolodvoru.
Trst:
Gramaticopulo, Aristide, Piazza Barriera vecchia.
Lavrenčič Miha, Piazza Caserma 1.
Može Karolina, Via Miramare 1.
Hreščak Blaž, Campo Belvedere 1.
Šekovar Mar., Piazza Caserma 6.
Stančič St., Molin piccolo 8.
Državni kolodvor.
Južni kolodvor.

Opatija:
Tomašič Anton, trafika.
Milc Ivana, trgovka.
Hartmann L., trafika.
Knjigarna Mandria (sezona).

Voloska:
Spendov Anton, prodajalna novin.
Lovrana:
Knjigarna Schmied (sezona).
Knjigarna Mandria (sezona).

Pulj:
Feit Antonija, Via Barbakani 1.
Reka:
Globus, časopisni biro.
Trbojevič Gjura, Via del Moło.

Dunaj:
Hočevan Helena, VIII. Alserstrasse 9.
Gradec:
Kienreich Jos. A., knjigotržec.
Južni kolodvor.

Sarajevo:
Vukas Peter, Čumalasa 137.
Glince:
Likar Marija, trafika.

Spodnja Šiška:
Kotnik J., trgovec.
Franzot M., pri kolodvoru.

Moderna ročna dela in materijal.

M. Drenik

Ljubljana, Kongresni trg 7.

Volna za športne obleke, čepice itd. Zgotovljene, pričeite in predtiskane vezene v največji izbori. Predtiskarija. Vezanje na roko. Tamburiranje. Plisiranje itd. Popolna zaloga telovadnih oblek. — Zunanja naročila :: se izvršujejo točno in vestno. ::

Sirolin „Roche“

in njegovo

člslanje

Sirotišče Büdingen, p. Maxstadt, 2. XI. 1911.

Z veseljem Vam lahko naznanjam, da nam je Sirolin »Roche« prav dobro služil, zlasti se je obnesel pri influenci in pri podobnih oboletostih ne poznam zanosljivejšega sredstva nego je Sirolin »Roche«. Vsem, ki smo ga jim dali, je pomagal.

Sestra Marija Frančiška, bolniška postrežnica.

Marienhause Basel, 1. oktobra 1911.

Ze dalj časa mi Vaš Sirolin pri kataru, obolenem vratu in influenci izbornu služi. Rada bi Vaš izdelek naklonila tudi ubogim bolnikom, ki jim kot bolniška postrežnica stremem, da bi jim z Vašim krepkim zdravilnim sredstvom zopet pripomogla do zdravlja.

Usmiljena sestra G. iz kongregacije sv. Križa.

Brno, v septembru 1910.

Ob sklepu letošnje počitniške kolonije si usoja v dano podpisano društveno vodstvo z izrazom najtoplejšje zahvale vljudno javljati, da je tudi to leto Vaš Sirolin najugodnejše vplival na gojenje, ki so ga uživali na zdravniško odredbo.

Brnska počitniška kolonija Gross-Willersdorf.

pianino se ceno prodaja.

Radeckega cesta št. 2, I. nadst.

Proda se pod Rožnikom

vila št. 264

za 13.000 K. — Več ravnotam.

in modno blago za go-
spode in gospe pripo-
roča izvorna hiša.

SUKNA **ZEFIRE**

To briga vsakega!

Najboljše in najfiniješe 569

svilnatogumaste specialitete
3 vzorci K 1—, 6 vzorcev K 180, 12 vzor-
cev K 340 — tudi v pisanih znamkah —
poučna, ilustrovanja z zdravniškimi nasveti
opremljena brošura gratis in franko (zaorto
20 v.) Higijska namiznata I. Singer,
Dunaj 1, Wiesingerstr. 8 F.

Išče se

strojnik

za bencinov motor in betonske stroje.

Ponudbe na betonsko podjetje

Zajec & Horn, Ljubljana, Dunajska cesta 73.

Dve inteligentni

gospici sestri

v starosti 24—26 let, s premoženjem
40—50.000 K, iščeta tem potom znanja
z dvema gospodoma uradnikoma ali
trgovcema. Priložiti je sliko, katera se
vrne. Stroga tajnost. Ponudbe do 22.
t. m. pod „Sreča v maju“ Ljub-
ljana, pošto ležeče, gl. pošta.

Uradno dovoljena, že 20 let obsto-
ječa najstarejša ljubljanska
posredovalnica stanovanj in služeb

G. Flux

Poljanska cesta št. 6, pritličje

2 minuti od tržnega prostora

(preje Gosposka ulica šte. 6),

išče nujno:

dobro kuharice poleg sluge ali kukinjske
dekle za Ljubljano in zunaj, hišne za Go-
rico (gospodski hiša) Budapešto in okolico
Ljubljane, predstaviti se je tukaj, navadno
bono k 3 letnemu otroku za Mali Lošinj, 2
deklici k otrokom za Ljubljano, hotelska in
penzionarska posebna služkinja, kuharico
za močnate jedi, več hišen za zdraviliški
hotel, kopališka slugi, zakonska, za zdra-
vilišče, brhko plačilno natakarijo, kuhinjsko
blagajničarko, likarico za velik zavod, lič-
nega kočijaža h gospodi, kavarniškega ku-
harja za Reko, več natakarijev (donašalcev
vina) za veliko železniško restavracijo, pla-
čilno natakarijo za hotel v Gorici itd. itd.
Pri vseh vprašanjih se prosim za odgovor.

Klobuke **cilindre** **in čepice**
v najnovejših fasadah in v veliki izbiri
priporoča
IVAN SOKLIČ.
24
Pod Trnovo št. 2. Postaja električne železnice.

Veliko stavbišče

v Grijanu na prodaj.

Meri 98 arov 63 metrov, krasen pogled na
morje, trdno zidane terase, oddaljeno 5 min.
od postaje. Stavbišče in zemljišče seže do
morja, majhna vila z 10 pisanih in vsem
pohištvom. Cena vse skupaj 100.000 kron.
Kupec lahko napravi dobiček, ker stane
zemljišče pri morju po 40 K kvadrat. seženj.
Ponudbe na uprav. »Slov. Narod«. 984

Pozor! Pozor!

Najlepša prilika za nakup
majhnih hiš z gostilnami

in s koncesijami

je sedaj. Več pove Peter Matelič,
konces. pisarna v Ljubljani,
Skofijska ul. 10. 959

Išče se

strojnik

k večjemu parnemu stroju, kateri bi
tudi opravljal ključavničarska dela. —
Plača po dogovoru. Ponudbe je nasla-
viti na Anton Kaffel, parna žaga
in vinska trgovina Kočevje. 912

!! 500 kron !!

Vam plačam, ako vaša kurja očesa, brada-
vice, trda koža ne izgine brez bolečin v 3
dneh z mojim uničevalcem vrastih korenin,
mašilom Rix. Lonček z garancijskim pis-
mom vred 1 K. — Komény, Košice, L.
poštni predal 12/64, Ogrsko. 967

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštinem povzetju

Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron. 273

Krasne novosti za spomladansko sezijo

in po že znane najnižjih cenah dobite

v modni trgovini Peter Sterk

Ljubljana, Starl trg št. 18.

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek, I^a kako-
vosti; moško, žensko in otroško perilo, velika izbira najmodernejših
moških klobukov in čepic, dalje čepic za dame, deklice itd. .

Išče se

krojaški pomočnik

za fino veliko delo.

Ponudbe pod „A. B.“ upravnistvu „Slov. Narod“.

Trgovec, 29 let star, oženjen, želi radi

opustitve trgovine dobiti mesto :

trgovskega potnika

za kolonijal. in manufakt. stroke.

Vešč je hrvaškega, slov. in nem. jezika.

Naslov v upravnistvu »Slov. Narod«.

Skušnjave Tomaža Krmežljavčka

so ravno izšle v dveh zvezkih, ki obsegata skupaj 456 strani.
Oba zvezka veljata broširana 2 K 40 v, vezana 3 K 20 v pošto
20 v več. Pošilja se samo po povzetju ali če se donar naprej pošlje.

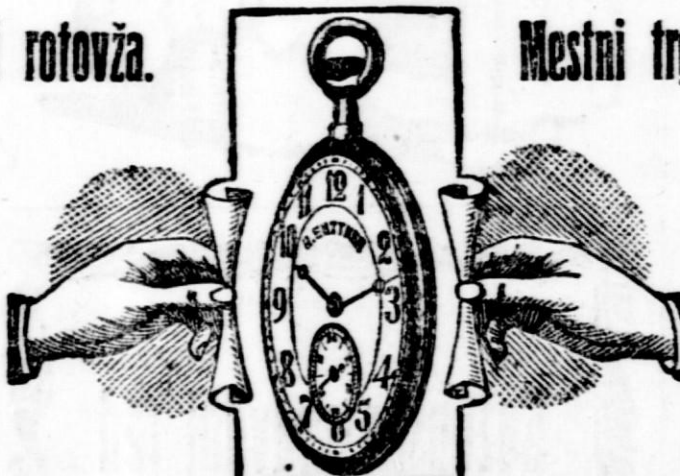
Narodna knjigarna, Ljubljana.

Prva največja eksportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine

H. Suttner, Ljubljana

Mestni trg št. 25, nasproti rotovža.

Nudim svojo veliko
izbiro draguljev,
zlatnine, srebrnine
in vseh v stroko spa-
dajočih predmetov.

Mestni trg št. 25, nasproti rotovža.

Cene brez konku-
rence. P. n. odje-
malcem se priporo-
čam za vsa zadevna
naročila.

NARODNA TISKARNA

V LJUBLJANI

se priporoča v izvršitev vseh tiskarskih del, kakor:
časopisov, knjig, tiskovin za urade, hranilnice in
posojilnice, cenikov, okrožnic, računov, jedilnih
listov, mrtvaških listov, kuvert, vizitnic itd.

Istotam izhaja dnevnik „Slovenski Narod“, tednik
„Slovenski Dom“ in mesečnik „Ljubljanski Zvon“.

Telefon šte. 85

Telefon šte. 85.

Stalni krajevni agenti

zmožni nemščine se sprejemajo ali pa na-
stavijo s stalno plačo za prodajanje dovo-
ljenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod
„Merkur“, Brno, Neugasse 20. 971

Hiša

tik ceste, železniške postaje in
velike tovarne, novo zidana,
na švicarski način stavljena, v
kateri se nahaja že več let
dobro idoča trgovina,

se prodaja.

Obstoje iz 3 sob, 1 kuhinjo, 3 kleti, poleg
hiše so 3 svinjski hlevi in kuhinja s kotlom,
vrt za zelenjavo, okrog 3 orolov gozda, ki
daje potrebna drva in stelo. Cena 11000 K,
6000 K lahko ostane vključeni. Več se izve
pri Vincenc Pešernu v Poljčanah, Sta-
jarsko. 699

Ze čez 15 let dobro vpeljana

trgovina

v Celju, se takoj da v najem

z vso opravo za specerijsko blago in
perilo, velike kleti in drugi prostori,
blizu kolodvora in pošte, pripravno za
vsako večje podjetje. Natančneje pri
lastniku Dolinarju v Celju. 937

S 1. majem t. l. odda se elegantno

stanovanje

4 sobe, kopalnica, obilna priti-
klina v hiši št. 2 Slovenski trg.

Pozvedbe v odvetniški pisarni dr.
Krisper, istotam. 902

Nova vila

blizu mestnega parka pri Celju ležeča,
v mirni solčni, praha prosti legi, z lepim
vrtom in lastno kopalno utico ob Savinji,
pripravna posebno za letovišče ali umirov-
ljene uradnike, 963

se pod zelo ugodnimi pogoji cenó prodaja.

Ravnotam je napredaj tudi

majhna hiša

z vrtom ali pa s par orali dobre njive.

Več pri lastniku: Dolinarju v Celju.

Sprejme se

za večjo, zelo dobro vpeljano trgo-
vino na Gorenjskem zanesljiv

potnik ::

proti visoki proviziji. — Vstop lahko
takoj. — Po zmožnosti reflektira lahko
pozneje na stalno plačo. 972
Pismene ponudbe naj se pošiljajo pod
šifro „S. K. 100“, pošto ležeče Kranj.

Krasno posestvo.

oddaljeno 20 minut od mesta Slov. Bistrica,
katero obsega 14 orolov zelo rodovitnih in
dobro gnojnih njiv, travnika in sečnega
gozda, z krasnim sadonosnikom raznovrst-
nega sadnega drevja, enonadstropno hišo,
dve kleti, hlev za 5 glav živine, škedenj, 4
svinjski hlevi, nova preša i. t. d., vse močno
zidano in z opeko krito, se z vsem poljskim
in gospodarskim orodjem vred zaradi bolezní

takoj prodaja

za 13.000 kron, od katerih bi bila samo
polovica za izplačati. 962

Posestvo je posebno pripravno za večjo
družino, ker se živeža, pijače in sploh vsega
v obilnosti pridelava ali za kakega rokodelca
kateri bi imel v mestu in okolici vedno
dovolj zaslужka. — Naslov lastnika se izve
v upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

Razglednice

umetniške:

in
pokrajinske

se dobe vedno
v veliki izbiri v

„Narodni knjigarni“
Prešernova ulica 7.

Za kratek čas.

Evropejec: Ni ga lepšega pogleda, kakor če lovec pode leva!
Zamorec: Oh, še veliko lepše je, kadar lev lovec podi.

Fajmošter Jaka: Ti France, ali že veš, da je naš uradni list prinesel pornografsko prilogo, kakor poroča »Slovenec« z dne 8. t. m. v svoji 58. številki.

Fajmošter France: Pa ja ni imel priložene Tonetove rdeče brošure?

Olga: Kdaj bo pa tvoja poroka?

Ema: Hm — no to se ne mudi! Olga: Ti se bš torej poročila, kadar se bo že mudilo?

Učitelj: Veste, gospod gozdar, z vašim sinom sem prav zadovoljen, samo to napako ima, da nesramno laže.

Gozdar: Hm, hm. Čudno. A laže? Hm! Kje se je pa naučil? Moja žena se nikdar ne zlaže, no, mene pa tako ves dan doma.

Fajmošter Jaka, grdoč sladko ginjen iz gostilne se podere na tla in se pobira ter govori svojo spremljevalcu Janezu:

Danes imam pa tri šarže: sem opotekar, padar in fajmošter. [Resnična dogodba — ime na razpolaganje.]

— Snoči je neki tat poskusil da bi mi izpraznil žep, pa moja žena je to preprečila.

— Ali je tatn prišla ali kričala ...

— Saj je še zraven ni bilo.

— Kako je torej tatvino zabranila?

— S tem, da mi je ona že zjutraj doma izpraznila žep.

— Vaš sin studira? Kaj pa hoče iz njega napraviti?

— Advokat bo! Veste, fant ima nepremagljivo strast se vtikati v tuje zadeve — naj mu to vsaj kaj nese.

— Črn trak na rokavu in na klobuku, črne rokavice — kaj pa to pomeni?

— Moja žena je ponesrečila — že pred tremi tedni — pa so mi šele danes pisali.

— Šele danes?

— Veš, ker je danes moj god!

Škof: ... In, moji dragi novo posvečenci, tudi kot dušobrižniki na deželi ne pozabljajte svojega prostega časa primerno uporabljati. Kdor pa se neče pečati z znanostjo ali s kako drugo tako oslarijo, naj pa tudi v prostem času molí ...

— Kako pravite: da s svojim možem ne marate več živeti in da se hočete od njega ločiti?

— Na vsak način! Toliko bom se počakala, da bova v naglici praznovala srebrno poroko potem pa se dam ločiti.

Služkinja: Gospod profesor, ravno kar sta se vam porodila dvojčka.

Profesor: Tako? Povejte to moji ženi — to spada v gospodinj-sko področje.

— Za Boga — otroci — kaj pa mislite, da tako strašansko razgrajate in se zmerjate in razbijate — Igramo se: papa in mama.

Gost: Slišite — krčmarica — v tej juhi plava muha!

Krčmarica: No, torej se je vender enkrat začela spomlad!

Policijski uradnik: Vi ste tega gospoda včeraj s pestjo po obrazu udarili, da je ves otekel.

Čuk: Ne, to ni mogoče, jaz že osem dni nisem nikogar pobil.

Oče in mati se pripravljata na veselico. Ko sta oblečena se poslavljata od otrok:

Anica: Oh, mamica, kako si lepa ... izgledaš kakor kaka kraljica ...

Pepček: Ja, papa pa izgleda kakor kelnar.

Gospod: Kaj je pa to-le? Kmetovalec: To je umetno gnojilo.

Gospod: Kaj — zdaj torej ne ponarejajo več samo denarja, ampak celo gnojil!

Razkazovalec v menzariji. Prosim, vaša milost, izvolite sem stopiti. Tukaj, vaša milost.

Fajmošter Jaka: Nikar mi ne recite vaša milost ... jaz sem skromen človek ...

Razkazovalec: Oh, prosim, vaša milost, pri nas je že tako, da pravimo vsaki kravi vaša milost.

Kmečka pisarna narodno-napredne stranke

Vodstvo narodno-napredne stranke je ustanovilo v svojem tajništvu posebno kmečko pisarno, ki je na razpolago vsakemu naprednemu kmetovalcu za popolnoma brezplačni pouk v vseh političnih, upravnih, davčnih, pristojbinskih in vojaških zadevah. Izključene pa so zasebne pravne zadeve. — Pisarna bo poslovala za sedaj le pisme in vsak napreden kmetovalec, ki je potreben kakršnegakoli pouka v zgoraj navedenih strokah, naj se obrne zaupno s posebnim pismom, kateremu je priložiti 10 vinarško znamko za odgovor ako se želi odgovor v priporočenem pismu pa 35 vinarško znamko na: Kmečko pisarno narodno-napredne stranke v Ljubljani, Wolfova ulica 10. Ob sebi umevno je da je pisarna na razpolago tudi naprednim kmetiskim županstvom.

Ustna voda KALODON

Življenje nam zagreni mučen kašelj, ki slabi telo ter otežkoči vsako delo. Točno olajšanje in hitro odstranjenje omogoči blagoslovni Thymomel Scillae iz lekarne B. Fragner v Pragi. Steklenica po 2 K 20 v se dobivajo skoro po vseh lekarnah, vendar pa strogo pazite na ime izdelka in izdelovalca. V. b.

Vsakemu je znano, da ranjenih mest ne moremo dovolj zavarovati pred onesčičenjem in da se z zastrupljenjem prav lahko izemimo iz njih prav nevarne rane. Zato je priporočati, da se tudi majhne ranitve pokrijejo s pravimi sredstvi in tako varujejo vnetja. Pripravno je za to v prvi vrsti zanesljivo antiseptično delujoče sredstvo. Tako sredstvo pa je praško domače zdravilo iz lekarne B. Fragnerja, c. in kr. dvornega dobavitelja v Pragi. Ker pod bladočim, bolečine tolažečim učinkom tega mazila se zacelijo ranitve prav lahko. V. b.

Za nekaj vinarjev si napravite v prav kratkem času okusno, zdravo večerjo, ako nalupite krompirja, ga razrežete, v slani vodi skuhate in na okoli 2 kg pridenete tablico raztopljenega Vértessovega guljaževga pri-datka. Na podoben način se dajo iz zelja, fižola, riža, močnatih žilčnikov, tarhonya, makaron, polente, sploh skoro vsega sočivja lahko, hitro in ceno pripravljati najfinejša in najdelikatnejša jedila. Ako na kilogram mesa denete eno tablico, dobite v najkrajšem času najslastnejši, najdelikatnejši guljaž. Napravi se pa tako tudi piščanec v papriki, riba v papriki, guljaž z zeljem itd. Ena tablica ki zadošča za kilogram mesa, 2 kg krompirja, zelja, fižola itd., stane 20 vinarjev. Dobiva se po vseh boljših trgovinah. Pristen samo »Vértess«.

Ze stoletja znani MATTONIJEV GIESSHÜBLER

korovna alkalična kislina kot podpirajoče sredstvo pri zdravljenju v Karlovih varih, Marijinih lazni, Franciškovi lazni vedno sijajno preizkušena.

Optični zavod Jos. Ph. Goldstein Ljubljana. Pod trančo 1 priporoča svoje bogate zalogo naočnikov, očal, daljnogledov in vse v to stroko spadajoče predmete. Prospekti zasloni in pošilnice prosti. Prespekti zasloni in pošilnice prosti. Moderno pohištvo za pisarne in sobe za gospode. Glogovski & Co. c. in kr. dvorni dobavitelji Gradec. Joanneumstrasse. Telefon 384. Prevezoma izdelovanje vseopširnega pohištva. Preračune izvršujejo lastni arhitekti.

SALVATOR gumijevi podpetniki

Nedosegljive trdnosti. Glavna zaloga: Anton Krisper, Ljubljana. Dobiva se povsod.

Zbirka avstrijskih zakonov v slovenskem jeziku.

I. zvezek: Kazenski zakon o hudodelstvih, pregreških in prestopkih z dne 27. maja 1862 št. 117 dr. zak. z dodatnim tiskovnim zakonom z dne 17. dec. 1862 št. d. z. ex 1863 in drugimi novejšimi zakoni kazensko-pravnega obsega.

V platno vezan 6 K, po pošti 6 K 20 v. Narodna knjigarna v Ljubljani.

100.000 931 štiriletnih šolanih smrek 1000 komadov K 9 — in 100.000 triletnih nešolanih smrek 1000 komadov K 5 — se dobijo v graščini Sonneg. p. Ig-Studenec.

Nadležne kocine na obrazu ali na rokah odstrani v 5 minutah Dr. A. Rixa odstranjevalec kocin. Zaj. neškodljivo, gotov uspeh. Pušica za 4 K zadostuje. Raz- pošiljanje strogo diskretno. Kos. dr. A. Rix, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17 E.

Igličevje. Pričelo se je razpo- šiljanje. Smreke 30 — 185 cm vis. kom. 30—120 vin. amer. borovec 20 — 200 cm vis. kom. 20—250 vin. črni in beli borovec 30 — 200 cm vis. kom. 70—200 vin, macesen 0—300 cm visok kom. 70 30 vin. Bankov borovec 30—80 cm visok kom. 70—100 vin. Ekscelčno (inozemsko) igličevje, 70 najlepših vrst kom. 1—5 K. Zbirka: 100 kom. tuz. in inozem igličevja 50—300 cm vis. K 100 —, 50 kom. K 55 — 25 kom. K 30 —, 20 mil. gozdnihi sadik smreke, črni in beli bor, hrast itd. 1—4 l. sadike 1600 kom. po K 3—20. — Dalje: sadno, letno, drevedno in žalno drevje, pasmena perutnina in nje jajca za valjenje, lovski in letni lažani in njih jajca za valjenje. Glavni katalog na zahtevo zastoni. Grofa žige Batthyányja Grašćinska uprava Csendak pri Radgoni. 88.

Narodna knjigarna

v Ljubljani priporoča naslednja dela: Adrejev Lavstih Rdeči smeh . K 140, 240 Adrejev Izlet v Carigrad . . . —80 » Pročernov album . . . 240 Bog Ustoličene koroških vojvod » Slovensko nemška meja na Koroškem . . . 140, 240 » Narodni kataster Koroške . . . —60 Boser-Sumarsky Brodovski odvtnik . . . 150, 250 Boyan Doktor Holman . . . —50 Burnett Mali lord . . . 160, 260 Cankar Aleš iz Razora . . . 150, 250 » Časnikarstvo in naši časniki . . . —80 Lech Seatonplek Med knjigami in ljudmi . . . —50 Ervace-Sarovec V naravi . . . 120, 170 Halecy Dnevnik . . . —60 Jurine Zbrani spisi I.—XL . . . 120, 2— Jelinek Ukrajinske dume . . . —30 Leh Vaška kronika . . . 170, 270 Lepic Strahovalci dveh kronl. II. a » Ljubezen in junaštva strah-petnega praprostaka . . . —30, 160 Murzik Najhuji sovražniki . . . —60 Oblak Stara devica . . . —60, 160 » Razne povesti . . . —80 Remec Ljubezen Končanove Klare » Premaganci . . . —60, 160 » V študentskih ulicah . . . 150, 250 » Zadnji redovine Benaija . . . 150, 250 Rušic Mina . . . 120, 2— Sencar Čez trnje do sreče . . . 120, 220 Šepetovec Zaljubljeni kapucin . . . 1—, 180 » Stiri ruske slike . . . —60, 160 Theuriet Undina . . . —90 Trstenjak Slovensko gledališče Vesel. Libera nos a malo . . . 140, 220 Zarnik Zbrani spisi . . . 1— Žun. Osnovni nauki o narodnem gospodarstvu . . . 3—

Kupi se rabljen pianino.

Vpraša se v Dalmatinovi ul. 10, pri hišniku. Čevljarskega pomočnika za nova dela, sprejme takoj Andrej Klavara, Bovec, Goriško. Plača od kosa ali na teden.

Ze 25 let dobro idoča trgovina

se odda takoj, eventuelno se proda tudi dotična hiša. Naslov pri uprav. »Slov Naroda« 890 Stara dobro znana 925

kleparska delavnica

se da z vsemi stroji in orodjem s l. aprilom t. l. po ugodni ceni v najem. Vpraša se v Žalcu št. 31. Se dobro ohranjen 958

parni kotel

na 5 Atm. (Cornwall) s 70 m² kur-javne ploščine se ceno proda v »Tovarni za klet, Ljubljana«. Samokres K 550, 6, 750, 850 Pošiljanje po povzetju. Brez rizika. Zamenj dovoljena ali denar nazaj.

Samokresi

skrbno zastreljeni, z državnim kolekom o tem, najboljši kakovosti in najlepše izvršitve z jamstvom za brezhibno funkcioniranje dobavlja c in kr dvor dobavitelj Jan Konrad, Most šte. 1162, Češko. Glavni katalog z 4000 slikami na zahtevo gratis in franko.

Dobre idoča trgovina

z meš. blagom se poceni odda. Odda se tudi okrog 100 dobrih sodov za žganje, rabljenih in novih 15—700 l po 08 h 954 liter in 4 velike svetnike (2 svetnika in 2 svetnici) pripravi za cerkev. ima napredaj Franc Cvek v Kamniku. Pooblastila za občinske volitve po sestavi izvrševalnega odbora nar. napredne stranke se dobe v Narodni knjigarni v Ljubljani. Cena za 100 komadov 4 K.

3818

Herbabinjov podfosforokisti

apneno železnati sirup

Ze 42 let zdravniško preizkušen in priporočan prni sirup. Razkroja slez, blaži kašelj, pospešuje tek. Povzdiguje slast in reditev trupla in je izboren za tvoritev krvi in kosti. Steklenica 2 K 50 h, po pošti 40 h več za zavoj.

Edino izdelovališče in glavno razpečevališče: Dr. Hellmanna lekarnica „Zur Barmherzigkeit“ na Dunaju VII/1, Kaiserstrasse 73—75.

Pristen samo s spodnjo varovano znamko.

Pred ponudbami se sveti.

Herbabinjova

aromatiška esenca

Ze 43 let uvedeno in vrlo preizkušeno bolečine tolažeče sredstvo za vdrgnjenje. Lajša in odstranja bolečine v sklepih in mišicah ter živčne bolečine. Steklenica stane 2 K, po pošti 40 h več za zavoj.

na Dunaju VII/1, Kaiserstrasse 73—75.

Zaloga pri gg lekarnarjih v Ljubljani in Novem mestu.

Kavarna vso noč odprta. Kavarna „Central“ — Danes in vsak dan —

koncert
dunajskega damskega elitnega orkestra.
Z velespoštovanjem **Stefan Miholič**, kavarnar.

Oklic.

Proda se v konkurzno maso Fr. Verstovika v Cerknici, spadajoče špecerijsko, drobno manufakturno blago, železnina, obuvala, steklenine, klobuki i. dr.

Ponudbe je staviti do 26. t. m. pri podpisnem upravitelju konkurzne mase. — Kdor si želi blago ogledati naj se zgasi pri podpisnem upravitelju konkurzne mase, ki daje vsa potrebna pojasnila.

V Cerknici, dne 11. marca 1912.

Ivan Lavrič,
upravitelj konkurzne mase

Potnik iz stroke živil

Velika trdka gorenje stroke išče nekaj reprezentativnih, energičnih potnikov, v vsakem oziru dobrih trgovcev. Pogoji: popolno znanje nemščine v govoru in pisavi, razen tega mora dobro znati govoriti slovensko in italijansko. Inteligentni, krščanski gospodje, sredi dvajsetih let, ki poznajo zadevne odjemalce naj svoje ponudbe s priklopnimi prepisi izprijemajo in slike pod: „Reisender Nahrungsmittelbranche 5765“ pošljejo na anonimno ekspedicijo Rudolf Mosse, Dunaj L. Seilerstätte 2. 975

Ne I 199/12-6.

Prostovoljna

sodna dražba nepremičnin!

Pri C. kr. okrajnem sodišču v Kr. gori odd. I. se po prošnji lastnika Melhiora Bremca, posestnika na Jesenicah št. 134 prodaja na javni dražbi zemljišče vl. št. 482 k. o. Jesenice obstoječe iz parcel št. 265 travnik, 267/2 njiva in 267/3 hiša. — Izključna cena za nje ugotovi se s 53.000 K. Dražba se bo vršila dne 28. marca 1912 ob 10^h uri dopoldne pri podpisnem sodišču.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmo. Na posetov zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno. Zdražitelj mora položiti varščino v znesku 10%, izključne cene. Skupilo splatati je tekom meseca dni prodajalcu. Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri podpisnem sodišču v sobi št. 1 in dne 28. marca 1912 pred začetkom dražbe.

C. kr. okrajna sodnija v Kr. gori, oddelek I.,
dne 10. marca 1912.

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar
nabavljajo si, p. a. obiskujejo, da se nekaj njegov

cvetlični salon
Pod Trančo. 48

Velika zalo a suhih vencev.
izdelovanje topkov, vencev, travkov itd.
Okusno delo in zmerne cene
Zunanja naročila točno.

Vrtarija na Tržaški cesti št. 34.

Spomladni kostumi

za dame in deklice

so v ogromni izbi v vseh najnovejših barvah, kroju in vzbujačnega čica po priznanih nizkih cenah. — Velika zaloga narejenih oblek za gospode in dečke ter konfekcije za dame in deklice.

„Angieško skladišče oblek“
O. Bernatovič
Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Perje

za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah

EMIL KRAJEC

preje F. Hiti

Pred Skofijo št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.

Kot prvi edini slovenski oblastveno koncesion. optik in strokovnjak priporoča svo

optični zavod

kakor vsakovrstna očala in ščipalniki, topilne razkornice, hygrometre, daljnogled vseh vrst kakor „Zeiss, Bausch, Goerz“ itd., ter vse v to stroke spadajoče predmete. Vsa popravila izvršujemo točno in solidno v svoji z električnim obratom urejeni delavnici.

Zahtevajte cenik, pošljemo ga zastonj.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.

Apretura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

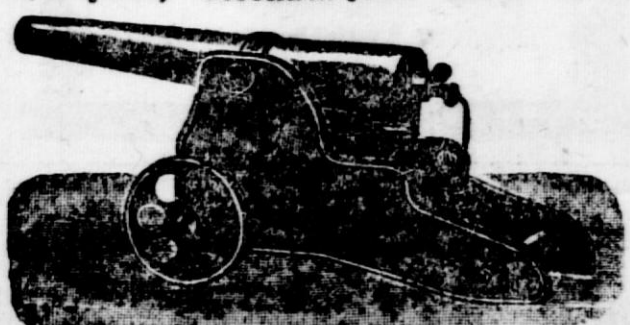

Avgust Agnola

Ljubljana,
Dunajska cesta 13
Izborna zaloga
namiznih in
nastropnih
svetilk
najnovejše
vrste
po nizkih cenah

F.K. Kaiser, puškar

Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6

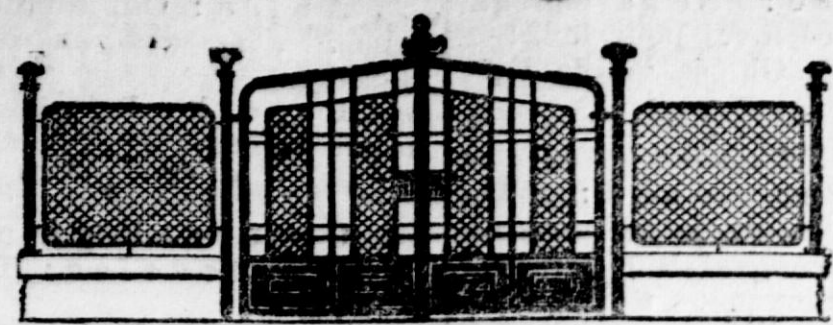
priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih
pušk in samokresov
lovskih potrebščin, vseh del koles (biciklov)
kakor tudi

umetnični ogenj po najnižjih cenah.

Popravila pušk, samokresov in biciklov
točno in solidno.
Cenovnik zastonj in poštnine prosto

Praktične in cené ograje

za predvrtovce,
parke itd. itd.

985—I.

iz železnih mrež in kovanega železa preprosto ali tudi najkrasnejše opremljene, vrtno ograje iz kovanega železa, stensko ograje, okenske mreže, ograje za grobove, grobnice, balkone in pročelja, večkrat sukane šesterokotne, v ogradu pocikane ter štirikotne strojne žicaste plotenice za ograjevanje gozdov, travnikov in vrtov, za varstvo proti žalcem, pasjake, fazanerie, voliere, igrališča za lawn-tenisa, Rabbitzove stene in monirne gradbe, dalje mreže za pesek in gramoz, jeklena bodeča žica za plotove, ves ograjevalni material in vse zadržne izdelke dobavljajo po najnižjih cenah

Hutter & Schrantz d.d., Dunaj, VI., Windmühlg. 23

tvornica sitarskega in klobučevinastega blaga.

Vzorčne knjige, preračuni in pojasnila vsake vrste gratis in fr.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. oktobra 1911.

Postaja: Ljubljana tujni kolodvor.

Odhod.

6-48 zjutraj. Osebn. vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Gorice, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.

7-25 zjutraj. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice

9-09 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]

11-30 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Gorice, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

1-32 popoldne. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.

3-30 popoldne. Osebn. vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Gorice, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.

6-35 zvečer. Osebn. vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Trbiž, Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Viislingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.

7-39 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.

10-10 po noči. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, Gorice, Trst, Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

Prihod.

7-16 zjutraj. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Ber-

lina, Draždane, Prage, Linca, (Londona) Viislingen, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka, Trzica, Kranja.

8-52 zjutraj. Osebn. vlak iz Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

9-42 dopoldne. Osebn. vlak iz Trzica, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Dunaja, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka.

11-13 dopoldne. Osebn. vlak iz Gorice, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Trzica, Kranja.

2-59 popoldne. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

4-13 popoldne. Osebn. vlak od Trsta, Gorice, Trzica, Jesenic, Linca, Celovca, Solnograda, Franzensfeste, Beljaka, Trzica, Kranja.

6-53 zvečer. Osebn. vlak iz Jesenic z zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždane, Prage, Dunaja, Linca, Celovca, Kölna, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Franzensfeste, Beljaka, (direktni voz Solnograd-Opatija-Reka).

8-15 zvečer. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trzica, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Trzica, Kranja.

9-27 po noči. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

11-23 po noči. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trzica, Jesenic, Celovca, Beljaka, Kranja.

Postaja: Ljubljana drž. kolodvor.

Odhod na Kamnik: 7-28, 11-50, 3-15, 7-10.

Prihod iz Kamnika: 6-41, 10-59, 2-40, 6-10. 327

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Narodna knjigarna

v Ljubljani, Prešernova ulica št. 7

priporoča sledeče knjige:

Aleksandrov (Murn), Pesmi in romane
broš. K 3-50 vez. K 5.—

Aškerc A., Balade in romane
broš. K 2-60 vez. K 4.—

» Lirske in epske poezije
broš. K 2-60 vez. K 4.—

» Četrti zbornik poezij
broš. K 3-50 vez. K 4-50

» Mučeniki (Slike iz protireformacije)
broš. K 3.— vez. K 4-50

» Jadranski biseri. Balade in romane slov. ribičev.
broš. K 3.— vez. K 4-50

» Pesnitve. Peti zbornik
broš. K 4.— vez. K 5-50

Jerajeva Vida, Pesmi
broš. K 1-60 vez. K 2-60

Kette Dragotin, Poezije. Ilustrovan izdaja
broš. K 4.— vez. K 5-50

» Poezije. Ljudska izdaja
broš. K 1-80 vez. K 2-50

Maister - Vojanov Rudolf, Poezije
broš. K 2.— vez. K 3.—

Medved A., Poezije I. zvezek
broš. K 3-80 vez. K 5.—

» Poezije II. zvezek
broš. K 4.— vez. K 5-40

Poljanec Ljudmila, (Nataša), Poezije
broš. K 2.— vez. K 3.—

Prešeren Fr. dr., Poezije. Ilustr. izd.
broš. K 5.— vez. K 6-40

» Poezije. Ljud. izd.
broš. K 1.— vez. K 1-40

Prešernov album
broš. K 2-40

Zupančič Oton, Časa opojnosti
broš. K 2.— vez. K 3.—

» Čez plan
broš. K 2.— vez. K 3.—

Jurčič Josip, Zbrani spisi I.—XI. zv.
broš. K 13-20 vez. K 22.—

Kersnik Jan., Zbrani spisi I.—V. zv.
broš. K 25.— vez. K 30.—

Levstik Fr., Zbrani spisi I.—V. zv.
broš. K 21.— vez. K 27.—

Stritar J., Zbrani spisi, II.—VII. zv.

(I. zv. razprodan) vez. K 38-60

Tavčar dr. Ivan, Povesti, I.—V. zv.

broš. K 13-50 vez. K 16-50

Sienkiewicz Henrik, Z ognjem in mečem, Zgod. roman broš. K 4-50

Sienkiewicz Henrik, Potop, Zgod. roman, broš. K 6-40 vez. K 8-40

Sienkiewicz H., Mali vitez, (Pan Volodijevski), Zgod. roman s slikami broš. K 7.— vez. K 9-50

Sienkiewicz Henrik, Križarji, Zgod. roman broš. K 5-20 vez. K 7.—

Sienkiewicz Henrik, Quo vadis (Roman iz Neronove dobe) vez. K 5-50

Sienkiewicz Henrik, Brez dogme, roman, broš. K 3.— vez. K 4-50

Sienkiewicz Henrik, Rodbina Polanski, roman s slikami broš. K 10.— vez. K 13.—

Dumas A., Grof Monte Christo, I. in II. knjiga. Roman. broš. K 8.— vez. K 12.—

» Trije mušketirji. Roman. broš. K 5.— vez. K 6-80

» Dvajset let pozneje. (Nadaljevanje romana Trije mušketirji) broš. K 6.— vez. K 8.—

Dumas A. (sin), Dama s kameljami. Roman, broš. K 2.— vez. K 3-20

Dostojevski F. M. Ponižani in razžaljeni, broš. K 3.— vez. K 4-20

Dostojevski F. M., Zločin in kazen. Roman, br. K 10-50 vez. K 13.—

Dickens Charles, Oliver Twist, broš. K 5.— vez. K 6-20

Monteil Edgar, Velika vas, broš. K 2-40 vez. K 3-40

Tolstoj grof Lev, Ana Karenina, roman, broš. K 6-40 vez. K 8-40

Wallace L., Ben Hur, roman iz časov Kristusovih, vez. K 4-50

Zeyer Juli, Daria, broš. K 2-80 vez. K 3-80

Zola, Polom. Zgodov. roman iz dobe nemško-francoske vojske broš. K 5-60 vez. K 6-80

Proda se popolnoma nova amerikanska kontrolna blagajna

najnovjši sistem z ročnim in elektr
gonilom. — Kje, pove upravništvo
Slovenskega Naroda. 892

Preizkušeno zanesljive ure. Samo K 7.50.

Nr. 4010 ni-
klasna remon-
toarska »Fau-
staske, so-
fiden okrov,
z dobrih,
izvratno re-
guliranim ni-
klasnim kole-
sjem s ka-
me K 7.50
Nr. 4158.
Kavotata s
pravno sre-
brnim elek-
trom s posla-
ženim kole-
sjem skleni
K 11.—
Nr. 4159. S
srebrnim no-
casnim opla-
čem K 13.—
Niklji rzi-
ko i zamena
dovojen.
Dobro nana-
je.

Raspislija po povzetju zmeda smolna svetovna trdka
Jan Konrad, c. in kr. dyorni dobavitelj
Most št. 1144, Češko.
Glavni katalog z 4000 slikami dobi vsak na zahtevu
gratis in franco.

Kdor je siv, izgleda star!

Izborno, zajamčeno, zdravju neškod-
ljivo barvilo za lase in brado je
1. Vitekov „Odoline“, ki barva takoj
in trajno, plavo (blond), rjavo in
črno. 1 karton z navodilom K 4.—
2. Vitekov „Nucin“, dvojnata, cenejša
vrsta. 1 karton K 2.—
3. Vitekov „Nucin“, enostavno bar-
vilo. 1 steklenica K 1.—

Ta barvila so se v
tisočih in tisočih
slučajih izkazala
najboljša. Edino
pravo (vse drugo
zavračajte) iz tvor-
nice kosmet. in diet.
izdelkov trdke
Fran Vitek & drug, Praga.
Glavna Drogerija Adrija
Ljubljana, Sebnburg. ul. 5, nasproti glav. pošti.
Anton Manc, drogerija, Zidovska ulica št. 1.

Namesto za K 106— za K 56—

dobavljam franco na vsako
postajo za reklamo nove vrste
šivalne stroje „Singer“
ki se gonijo z nogo z eleg.
omarico in 10 letno garancijo.
Odpošljem ko dobim 15 K zadatja, ostanek
po povzetju. Vse vrste šivalnih strojev po
cenah na debelo.

A. Weissberg, Dunaj II. Untere Donaustrasse 23/III.
Slovensko in hrvaško korespondenca. — Časiti gnuti in franko

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Fer-
lach) na Koroškem.
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušk za lovec in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, sprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
vibršuje. Vse puške so na c. kr. preskušo-
sainici in od mene preiskušene. — Ilustro-
vani oeniki zaštenj. 31

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIZEVNOST IN PROSVETO
Letnik XXXII. (1912).
Izda se po 4 pole občasno v veliki omarci
po eden pot na mesec v avstrijski tar stoji
vse leto s K 20 h, pol leta 4 K 60 h, šetr-
leta s K 90 h.
Za vse avstrijske dežele s K 20 h na leto
Posamezni zvezki se dobivajo po 30 h.
„Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.

„OTTOMAN“

CIGARETNI PAPIR

PRISTEN SAMO S TOLE

PODOBO!

Zaradi družinskih razmer se proda:
pripravna za vsako obrt,
ali se daje v najem ali na račun
gostilniški prostori.
Več pove zaloga menške pive.
Ljubljana, Metelkova ulica št. 12.

Solčna, opremljena in popol-
noma separirana 868

mesečna soba
se takoj odda,
Cojzova cesta 9, I. nadstropje, vrata 6.

Vinko Majdič
valični mlin v Kranju
(Kranjsko).

Največja proizvodnja priznana naj
boljših pšeničnih mok in krmi izdelkov
ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih
vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode
v se in dajo kvantitativno nedoegljiv
pridelek, kar je zlasti za gospode po-
kovske mojstre neprecenljive vrednosti.
Zastopstva in zaloga: 34
V Ljubljani, Gerkmel, Trnovem,
Podgradu, Trstu, Pulju, Reki, Za-
dru, Spiljetu, Ercegnovem, Kotoru
Sv. Luciji ob Soči, Beljaku, Celovcu,
Inomestu, Bolcanu in Tridentu.
Brzojavi: Valični mlin, Kranj.

Pristno brnsko blago.

Spomladanska in poletna sezija 1912.
En kupon 3'10 m dolg za 1 kupon 7 kron
kompletne moške obleke 1 kupon 10 kron
(suknja, hlače, in 1 kupon 15 kron
telovnik) stane samo 1 kupon 17 kron
1 kupon 20 kron
Kupon za črno salonski sukno 20 K, dalje blago
za povzračne turistovski lode, svilnate kamgarne
id. raspislija po tvojih slikah cenah za solidno in
redno dobro maso tvojih salonskih sukna
Siegel-Imhof v Brnu.
Vseeno gratis in franco. 541
Prednosti, ki jih imajo privatni odjemalci, ako
blago naročajo naravnost pri firmi Siegel-Imhof
na kraju tovarne, so velike. Stane najnižje cene.
Velika izbira. Tudi najmanjša naročila se izvrše s
popolnoma svežim blagom natančno po vzorcu.

Narodna knjigarna.

Kralj Matjaž. Zgodovinska povest; spisal Fr. Remec. Cena 2 K, s pošto K 2.20. Pravkar je izšla v drugi izdaji pre- krasna zgodovinska povest »Kralj Matjaž«, ki spada med najbolj čitane knjige in po kateri občinstvo vedno znova vprašuje.	Brodkovski odvetnik. Spisal V. Beneš-Sumavsky. Cena broš. K 1.50, vez. 2.50, s pošto 20 v več. Ta odlični roman podaja zanimivo in pretresljivo sliko iz narodnega življenja in priča, kako nemška žena uničevalno vpliva na slovanskega moža.	Libera nos a malo. Zgodovinski roman; spisal Vladimir Vesel. Cena K 1.40, vez. K 2.20, s pošto 20 v več. Konec 18. stoletja se je pripravljaj na Slovenskem kmetih pant. Kmetiko ljudstvo je takrat strahovito trpelo in vrh tega so duhovske in posvetne oblasti trpinčile ljudstvo zaradi domnevanega čarovništva. Ponekod so požgali vse pre- bivalce kačje vasi, ker so bili osumljeni čarovništva. Vse to nam popisuje pisatelj v tem veleznimivem romanu.	Strahovalci dveh kron. Spisal Fr. Lipič. Cena broš. K 2.—, vez. K 4.—, s pošto 40 v več. Veleznimiv roman iz časa velikih bojev med pomorskimi razbojniki, turškim ce- sarstvom in beneško republiko.	Mali lord. Spisal F. H. Burnett. Cena broš. K 1.60, vez. 2.80, s pošto 20 v več. To knjigo veselja, kakor je kritika imo- novala to presrečno povest, so po izgledu mestnega šolskega nadzornika sprejeli v šolske knjižnice vsi šolski voditelji, ki jim je res mar, da mladina kaj dobrega čita.
Čez trnje do sreče. Spisal Senčar. Cena broš. K 1.20, vez. K 2.20, s pošto 20 v več. Zelo zanimiv roman, poln interesantnega dejanja.	Undina. Spisal André Theuriot. Cena 90 v, s pošto 10 v več. Eden najljubeznivejših francoskih pis- atelj je v tej knjigi podal dražestno povest, ki jo je svetovna kritika uvrstila med nesmrtna dela.	Zadnji rodovine Benalja. Spisal Fr. Remec. Cena K 1.50, s pošto K 1.70. Veleznimiv zgodovinski roman iz časa rokovnjaškega gibanja na Kranjskem.	Aleš iz Razora. Spisal Ivan Cankar. Cena broš. K 1.50, vez. K 2.50, s pošto 20 v več. Najbolj ljudska in ena najlepših povesti, ker jih je spisal Cankar.	Osnovni nauki o narodnem gospodarstvu. Spisal Valentin Zun. Cena K 3.—, s pošto K 3.20. To je najpopolnejše in najtemeljitejše delo o narodnem gospodarstvu v sloven- skem jeziku. Ta knjiga je absolutno po- trebna za vsakega, kdor deluje na na- rodnogospodarskem polju, zlasti za vsa- kega posojilničarja.
Rdeči smeh. Spisal Leonid Andrejev. Preložil Vladimir Levstik. Cena broš. K 1.40, vez. K 2.40, s pošto 20 v več. V tem »odlomku najdenega rokopisa« so popisane strahote vojne in iz nje porajajoče se pijanosti krvi in blaznosti.	V Študentovskih ulicah. Roman; spisal Fr. Remec. Cena broš. K 1.50, vez. K 2.50, s pošto 20 v več. To je gniljiv roman iz ljubljanske preteklosti, slika življenje iz tedanjih malomeščanskih in gospodskih krogov, tragedija dekleta, ki je vzraslo v Štu- dentovskih ulicah, a je pogledalo v aristokratske kroge Gospodskih ulic in to poplačalo s svojo življenjsko srečo.	Ljubezen in junaštva strahopetnega praporčaka. Cena —80 v, vez. K 1.40, s pošto 20 v več. Ta mična ljubezenska povest se je ob- činstvu prav posebno prikupila. Dejanje se vrši za časa zadnje avstrijsko-turške vojke, ki jo je vodil princ Evgen. V povesti je popisano, kako izvrši straho- peten človek občudovanja vredna junaštva, samo da bi se opral pred tisto, ki jo ljubi.	Ljubezen Končanove Klare. Roman; spisal Fr. Remec. Cena broš. K 1.50, vez. K 2.50, s pošto 20 v več. Ozadje tega romana je zgodovinsko. Dejanje se vrši v Ljubljani in njeni okolici v časih Napoleonove Mirije, v krogih francoskih in domačih aristo- kratov, med katere je stopilo slovensko deklet, ki v svetosti svoje ljubezni do- prinese plemenite žrtve, dokler se na- posled tudi njej ne nasmeje sreča.	Zaljubljeni kapucin. Vesela povest iz ljubljanske preteklosti. Cena broš. K 1.—, vez. K 1.80, s pošto 10 v več. Kdor se hoče prav od srca na- smejati, naj čita to knjigo, ki je polna drastične komike in prečnega hu- morja.

Ljubljana Prešernova ulica 7 Ljubljana

901 Išče se hišnik

na malo in lepo posestvo ležeče tik „Laškega trga“, Stajersko, proti prostemu stanovanju z njivo in velikim vrtom, da lahko redi kravo in prašiča. Pripravno za kakoga penzionista. Pismono se je obrniti do 20. marca t. l. na naslov:

M. Knaflitsch, Ljubljana, Nova ul. 7

Več sto meterskih stotov
sena in otave
se prodaja.

V najem se da tudi 6 oralov
dobro pogojenega

travnika.

Več pove 950
Anton Jeranič, Karlovska cesta št. 8.

Dobiva se pristen:

Nit voč izpadanja las!
Nit voč prhljaja!
Lasni-Petrolin

Učinkovito razrešuje prhljaj, izpadanje las in prhljaj, pospešuje rast las in brade in je uspešen za celotno nego las. Obilno prečišča in odpravlja prhljaj. Na tisoče sprical od zdravnikov in ljubiteljev. Steklenica 8 - in 16 - in 30 - in 60 - in 120 - in 240 - in 480 - in 960 - in 1920 - in 3840 - in 7680 - in 15360 - in 30720 - in 61440 - in 122880 - in 245760 - in 491520 - in 983040 - in 1966080 - in 3932160 - in 7864320 - in 15728640 - in 31457280 - in 62914560 - in 125829120 - in 251658240 - in 503316480 - in 1006632960 - in 2013265920 - in 4026531840 - in 8053063680 - in 16106127360 - in 32212254720 - in 64424509440 - in 128849018880 - in 257698037760 - in 515396075520 - in 1030792151040 - in 2061584302080 - in 4123168604160 - in 8246337208320 - in 16492674416640 - in 32985348833280 - in 65970697666560 - in 131941395333120 - in 263882790666240 - in 527765581332480 - in 1055531162664960 - in 2111062325329920 - in 4222124650659840 - in 8444249301319680 - in 16888498602639360 - in 33776997205278720 - in 67553994410557440 - in 135107988821114880 - in 270215977642229760 - in 540431955284459520 - in 1080863910568919040 - in 2161727821137838080 - in 4323455642275676160 - in 8646911284551352320 - in 17293822569102704640 - in 34587645138205409280 - in 69175290276410818560 - in 138350580552821637120 - in 276701161105643274240 - in 553402322211286548480 - in 1106804644422573096960 - in 2213609288845146193920 - in 4427218577690292387840 - in 8854437155380584775680 - in 17708874310761169551360 - in 35417748621522339102720 - in 70835497243044678205440 - in 141670994486089356410880 - in 283341988972178712821760 - in 566683977944357425643520 - in 1133367955888714851287040 - in 2266735911777429702574080 - in 4533471823554859405148160 - in 9066943647109718810296320 - in 18133887294219437620592640 - in 36267774588438875241185280 - in 72535549176877750482370560 - in 145071098353755500964741120 - in 290142196707511001929482240 - in 580284393415022003858964480 - in 1160568786830044007717928960 - in 2321137573660088015435857920 - in 4642275147320176030871715840 - in 9284550294640352061743431680 - in 18569100589280704124886863360 - in 37138201178561408249773726720 - in 74276402357122816499547453440 - in 148552804714245632999094906880 - in 297105609428491265998189813760 - in 594211218856982531996379627520 - in 1188422437713965063992759255040 - in 2376844875427930127985518510080 - in 4753689750855860255971037020160 - in 9507379501711720511942074040320 - in 19014759003423441023884148080640 - in 38029518006846882047768296161280 - in 76059036013693764095536592322560 - in 152118072027387528191073184645120 - in 304236144054775056382146369290240 - in 608472288109550112764292738580480 - in 1216944576219100225528585477160960 - in 2433889152438200451057170954321920 - in 4867778304876400902114341908643840 - in 9735556609752801804228683817287680 - in 19471113219505603608457367634575360 - in 38942226439011207216914735269150720 - in 77884452878022414433829470538301440 - in 155768905756044828867658941076602880 - in 311537811512089657735317882153205760 - in 623075623024179315470635764306411520 - in 1246151246048358630941271528612823040 - in 2492302492096717261882543057225646080 - in 4984604984193434523765086114451292160 - in 9969209968386869047530172228902584320 - in 19938419936773738095060344457805168640 - in 39876839873547476190120688915610337280 - in 79753679747094952380241377831220674560 - in 159507359494189904760482755662441349120 - in 319014718988379809520965511324882698240 - in 638029437976759619041931022649765396480 - in 1276058875953519238083862045299530792960 - in 2552117751907038476167724090599061585920 - in 5104235503814076952335448181198123171840 - in 10208471007628153904670896362396246343680 - in 20416942015256307809341792724792492687360 - in 40833884030512615618683585449584985374720 - in 81667768061025231237367170899169970749440 - in 163335536122050462474734341798339941498880 - in 32667107224410092494946868359667988299760 - in 65334214448820184989893736719335976599520 - in 130668428897640369979787473438671953199040 - in 261336857795280739959574946877343906398080 - in 522673715590561479919149893754687812796160 - in 1045347431181122959838299787509375625592320 - in 2090694862362245919676599575018751251184640 - in 4181389724724491839353199150037502502369280 - in 8362779449448983678706398300075005004738560 - in 16725558898897967357412796600150010009477120 - in 33451117797795934714825593200300020018954240 - in 66902235595591869429651186400600040037908480 - in 133804471191183738859302372801200080075816960 - in 267608942382367477718604745602400160151633920 - in 535217884764734955437209491204800320303267840 - in 107043576952946991087441898240960640606535680 - in 214087153905893982174883796481921281211111360 - in 428174307811787964349767592963842562422222720 - in 856348615623575928699535185927685124844445440 - in 1712697231247151857399070371855370249688890880 - in 3425394462494303714798140743710740499377781760 - in 6850788924988607429596281487421480998755563520 - in 13701577849977214859192562974842961997511127040 - in 27403155699954429718385125949685923995022254080 - in 54806311399908859436770251899371847990044508160 - in 109612622799817718873540503798743759980089016320 - in 219225245599635437747081007597487519960178032640 - in 438450491199270875494162015194975039920356065280 - in 876900982398541750988324030389950079840712130560 - in 1753801964797083501976648060779900159681424261120 - in 3507603929594167003953296121559800319362848522240 - in 7015207859188334007906592243119600638725697044480 - in 14030415718376668015813184486239201277451394088960 - in 28060831436753336031626368972478402554902788177920 - in 56121662873506672063252737944956805109805576355840 - in 112243325747013344126505475889913610219611152711680 - in 224486651494026688253010951779827220439222305423360 - in 448973302988053376506021903559654440878444610846720 - in 897946605976106753012043807119308881756889221693440 - in 1795893211952213506024087614238617763513778443386880 - in 3591786423904427012048175228477235527027556886773760 - in 7183572847808854024096350456954471054055113773547520 - in 14367145695617708048192700913908942108110227547095040 - in 28734291391235416096385401827817884216220455094190080 - in 57468582782470832192770803655635768432440910188380160 - in 114937165564941664385541607311271536864881820376760320 - in 229874331129883328771083214622543073729763640753520640 - in 459748662259766657542166429245086147459527281507041280 - in 919497324519533315084332858490172294919054563014082560 - in 1838994649039066630168665616980344589838109126028165120 - in 3677989298078133260337331233960689179676218252056330240 - in 7355978596156266520674662467921378359352436504112660480 - in 14711957192312533041349324935842756718704873008225320960 - in 29423914384625066082698649871685513437409746016450641920 - in 58847828769250132165397299743371026874819492032901283840 - in 117695657538500264330794599486742053749638984065802567680 - in 235391315077000528661589198973484107499277968131605135360 - in 470782630154001057323178397946968214998555936263210270720 - in 941565260308002114646356795893936429997111872526420541440 - in 1883130520616004231292713591787872859982237545052841082880 - in 3766261041232008462585427183575745719964475090105682165760 - in 7532522082464016925170854367151491439928950180211364331520 - in 15065044164928033850341708734302882879857900360422728663040 - in 30130088329856067700683417468605765759715800720845457326080 - in 60260176659712135401366834937211531519431601441690914652160 - in 120520353319424270802733669874423063038863202883381829304320 - in 241040706638848541605467339748846126077726405766763658608640 - in 482081413277697083210934679497692252155452811533527317217280 - in 964162826555394166421869358995384504310905623067054634434560 - in 1928325653110788332843738717987769008621811260134109268869120 - in 3856651306221576665687477435975538017243622520268218537738240 - in 7713302612443153331374954871951076034487245040536437075476480 - in 15426605224886306662749909743902152068974500081072874150952960 - in 30853210449772613325499819487804304137949000162145748301905920 - in 61706420899545226650999638975608608275898000324291496603811840 - in 123412841799090453301999277951217216551796000648582993207623680 - in 246825683598180906603998555902434433103592001297165986415247360 - in 493651367196361813207997111804868866207184002594331972830494720 - in 987302734392723626415994223609737732414368005188663945660989440 - in 1974605468785447252831988447219475464828736010377327891321978880 - in 3949210937570894505663976894438950929657472020754655782643957760 - in 7898421875141789011327953788877901859314944041509311565287915520 - in 1579684375028357802265590757775580371862988808301862313057583040 - in 3159368750056715604531181515551160743725977616603724626115166080 - in 6318737500113431209062363031102321487451955233207449252230332160 - in 12637475000226862418124726062204642974903910466414898504460664320 - in 25274950000453724836249452124409285949807820932829797008921328640 - in 50549900000907449672498904248818571899615641865659594017842657280 - in 101099800001814899344997808497637143799231283731319188035685314560 - in 202199600003629798689995616995274287598462567462638376071370629120 - in 404399200007259597379991233990548575196925134925276752142741258240 - in 808798400014519194759982467981097150393850269850553504285482516480 - in 1617596800290398389519964935962194300787700539701107008570965032960 - in 3235193600580796779039929871924388601575401079402214017141930065920 - in 6470387201161593558079859743848777203150802158804428034283860131840 - in 12940774402323187116159719487697554406301604317608856068567720263680 - in 25881548804646374232319438975395108812603208635217712137135440527360 - in 51763097609292748464638877950790217625206417270435424274270881054720 - in 103526195218585496929277755901580435250412834540870848548541762109440 - in 207052390437170993858555511803160870500825669081741697097083524218880 - in 414104780874341987717111023606321741001651338163483394194167048437760 - in 828209561748683975434222047212643482003302676326966788388334096875520 - in 1656419123497367950868444094425286964006605352653933576776668193751040 - in 3312838246994735901736888188850573928013210705307867153553336387502080 - in 6625676493989471803473776377701147856026421410615734307106672775004160 - in 13251352987978943606947552755402295712052842821231468614213345550008320 - in 26502705975957887213895105510804591424105685642462937228426691100016640 - in 53005411951915774427790211021609182848211371284925874456853382200033280 - in 106010823803831548855580422043218365696422742569851748913706764400066560 - in 212021647607663097711160844086436731392845485139703497827413528800133120 - in 424043295215326195422321688172873462785690970279406995654827057600266240 - in 848086590430652390844643376345746925571381940558813991309654115200532480 - in 1696173180861304781689286752691493851142763881117627982619308230401064960 - in 3392346361722609563378573505382987702285527762235255965238616460802129920 - in 6784692723445219126757147010765975404571055524470511930477232921604259840 - in 13569385446890438253514294021531950809142111048941023860954465843208519680 - in 27138770893780876507028588043063901618284222097882047721908931686417039360 - in 54277541787561753014057176086127803236568444195764095443817863372834078720 - in 108555083575123506028114352172255606473136888391528190887635726745668157440 - in 217110167150247012056228704344511212946273776783056381775271453491336314880 - in 434220334300494024112457408689022425892547553566112763550542906982672629760 - in 868440668600988048224914817378044851785095107132225527101085813965345259520 - in 1736881337201976096449829634756089703570190214264451054202171627930690519040 - in 3473762674403952192899659269512179407140380428528902108404343255861381038080 - in 6947525348807904385799318539024358814280760857057804216808686511722762076160 - in 13895050697615808771598637078048717628561521714115608433617373023445524152320 - in 27790101395231617543197274156097435257123043428231216867236746046891048304640 - in 55580202790463235086394548312194870514246086856462433734473492093782096609280 - in 111160405580926470172789096624389741028492173712924867468946984187564193218560 - in 222320811161852940345578193248778482056984347425849734937893968375128386437120 - in 444641622323705880691156386497556964113968694851699469875787936750256772874240 - in 889283244647411761382312772995113928227937389703398939751575873500513545748480 - in 1778566489294823522764625545990227856455874779406797879503151747001027091596960 - in 3557132978589647045529251091980455712911749558813595759006303494002054183193920 - in 711426595717929409105850218396091142582349911

ŽGANJARNA ROBERT DIEHL

Priloga svoje doma žgane
štajerske slivovke, bo-
rovničevce, brinjevec,
" tropinovec, "
vinsko žganje in konjak.

CELJE

J.C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna,
platna ter manufaktur-
:: nega blaga. ::

Manufakturna trgovina

na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Méthode Berlitz!

Leçons de français — English lessons
po metodi Berlitz.

Privatni pouk v skupinah o literaturi, konverzaciji in trgovski korespondenci.
Učenci si sami izbirajo učne ure.

Monsieur Almond Albert, Knaflijeva ulica 4, I. nadst., desno. Vsak dan od 2. do 5.

Ozdravljen boleznimi v želodcu v dobi 80 let.

Vitez del' Harnal star 80 let, je več kot 30 let trpel bolečine na želodcu, uporabil je brezuspešno (pravi on) različna zdravilna sredstva n. p. zdravilo od L. od M., belo mostardno seme. Nekoga dne se mu je priporočalo vzeti po vsaki hrani eno žlico prahu ogilje Belloc. Skozi 10 let rabim to sredstvo in od takrat ne čutim nikakoršnih bolečin več. Odpravljam redno naravno potrebo brez vsakih ovir, in od tistega časa uživam zdravje kar je kljub moji starosti pravi čudež.

V resnici zadostuje, da se uživa ogilje Belloc po vsakem kosilu po 2-3 žlice, da se v nekoliko dneh ozdravi želodčne bolezni, da, celo zastarele bolezni in take, ki se zoperstavljajo vsakemu drugemu zdravilu.

Ogilje Belloc provzroča prijeten občutek v želodcu, daje tek pospešuje prebavo in od stranjuje telesno zaprtje, ogilje Belloc je neprekosljivo sredstvo proti težavam v želodcu proti migreni ki je posledica slabega prebavljanja, proti gorečici, proti vzpe, hajanju, kakor tudi proti vsem živčnim boleznim želodca in črevesja. Najpriprostejše sredstvo uživati ogilje Belloc v prašku je, da se v kupici na čisti ali posajeni vodi pomeša in naenkrat ali v presledkih spi.

Ogilje Belloc lahko samo koristi, škoditi pa ne more, v kakršnikoli množini ga rabimo. Dobiva se po vseh lekarnah.

Poskušali so ogilje Belloc ponarejati, ali so te ponaredbe brez učinka in ne ozdravijo nič, ker so pač slabo pripravljene.

Da se izognete vsaki pomoti, pazite natančno na to, da je na vsaki steklenici ime Belloc in naslov laboratorija: Maison L. Frère 19, rue Jacob, Paris.

Oni, ki se ne morejo privaditi ogiljev prašek požirati, naj vzamejo raje pastilje Belloc. 2-3 pastilje po vsaki jedi in kadar nastopijo želodčne bolečine, zavzeti zadostujejo popolnoma, in imajo isti gotov učinek. Pastilje vsebujejo čisto ogilje Belloc. Zadostuje v usta jih dati, in s slinami, ki jih raztopi, požreti.

Dobiva se v Ljubljani: Lekarna br. Piccoli, lekarna Sušnik, lekarna U. pl. Trnkoczy A. Bohinc

Platnine in pavolnine

8283
kupite varnost pri izdelovalcu najceneje.

Novosti finih flanel in barhentov.

Zgotovljeno perilo. Popolne opreme za neveste in opreme za hotele, zavode itd. Vzorci gratis in franko.

Tiskalnica Bratje Krekar, Dobruška 305, Češko.

Milko Krapeš

urar in trgovec z zlatnino in srebrnino

1954 zapriseženi cenilec

Ljubljana, Jurčičev trg 3.

Zahtevajte moj ravnikar izšli

najnovejši cenik.

Prodajam 20 tri do petletnih konj in kobil

samo širokega života, močne ograde pasme, katere sem rabil za gozdno vožnjo. Prodajam samo radi tega, ker sem vožnjo na drugi način oddal in več konj ne rabim. Vsakdo kupi pri meni najcenejše in najboljše živali. Ogleda se jih lahko vsaki kupec tukaj, kjer se tudi za vsako težo vpreže in poskusi, ker na sejem konji ne pridejo.

Imam tudi mnogo strojev za žago naprodaj.

A. Kajfež v Kočevju.

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah

znamenite Groharjeve slike

Primoža Trubarja

ustanovitelja slovenske književnosti

visoka 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta reprodukcija je sploh najlepša in najdovršenejša kar jih imamo Slovenci.

Cena s pošto K 3.20.

Dobiva se v

NARODNI KNJIGARNI v Ljubljani, Prešernova ul. 7.

C. kr. priv.

splošna kreditna banka.

Aktiva.

Bilanca

Pasiva.

	K	h	K	h		K	h	K	h
Blagajna in tiro			5,318.876	03	Dolžniška glavnica			42,000.000	—
Posojila proti zastavi			6,089.982	—	Rezervni zakladi 31. decembra 1896	506.906	66		
Portefeuille: v kronski valjavi	52,960.321	77			Prispevki od 1. januarja 1897 naprej	1,205.669	97		
v tuji	2,071.665	11	5,031.986	88	Specialna rezerva	1,000.000	—		
Prednjam na vrednostne papirje in reporte			36,870.180	91	Glavniški rezervni zaklad	6,839.787	78	9,552.364	41
Efekt			17,933.719	20	Denarne vloge: na vložne knjižice	68,740.079	83		
Vplačila na konsorcijska potovanja			2,634.063	01	na blagajniške liste	801.800	—	69,541.879	83
Debitorji bančnega in menjalničnega poslovanja			144,714.809	43	Nedvigljene dividende			3,359	—
Realitete:					Kreditirji			137,097.743	41
Mesta, Wipplingerstrasse 28 in Rengasse 18,					Akcepti v prometu			10,033.530	50
Neubau, Mariahilferstrasse št. 122 in Kaiser-			3,682.000	—	Prenosni saldo			211.775	31
strasse št. 3,					Čisti dobiček			4,201.965	—
Klosterneburg, Stadtplatz št. 16,									
Sternberg, Breitegasse št. 17,									
Waidhofen d. d. Ybs, Ob. Stadtplatz št. 33									
Bančna poslopja:									
Inventar	438.800	—							
manj 20 % odpis	91.800	—	367.000	—					
			272,642.617	46				272,642.617	46

Dunaj, 31. decembra 1911.

Pregledal in v soglasju našel revizijski odbor:

Oskar pl. Hoeffit s. r.

Dr. Emil Suess s. r.

Ludvik Tennenbaum s. r.

Siegfried Fleischer s. r.

Izdatki.

Račun izgube in dobička

Prejemki.

	K	h	K	h		K	h	K	h
Plače			1,579.739	66	Prenos iz leta 1910			449.509	—
Stroški			601.457	26	Iznos posojilnega poslovanja	833.256	47		
Davki in pristojbine			617.577	61	odšteveni plače in upravne stroške	371.827	01	461.429	46
Odpisi:					Obresti			4,414.363	69
od zavodovih poslopij	6.800	—			Provizije in drugi iznos tekočega bančnega in menjalničnega poslovanja			1,820.172	28
za inventarne izdatke	91.800	—	98.600	—	Donos hiš			145.808	86
Penzijski zaklad, donoski družbe za 1911			191.943	76					
Čisti dobiček			4,201.905	—					
			7,291.283	29				7,291.283	29

Dunaj, 31. decembra 1911.

Pregledal in v soglasju našel revizijski odbor:

Oskar pl. Hoeffit s. r.

Dr. Emil Suess s. r.

Ludvik Tennenbaum s. r.

Siegfried Fleischer s. r.

Najbolji češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!

Kg. sivoga, dobrega, puljenega 2 K; boljšega 2-40 K; prima polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega puhastega 5-10 K; kg velenega snežnobelega, puljenega, 6-40 K, 8 K; kg puha, sivoga 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfiniji prali puh 12 K. Naročila od 5 kg naprej franko. 2682

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, perica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnicama, 80 cm dig, 60 cm šir, poljena z novim, sivim, prav stanovitnim puhastim perjem 16 K; napoi puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 13 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 3-50, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir, 13 K, 14 K, 17 K, 80, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir, 4 K, 50, 5 K, 20, 5 K, 70, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir, 12 K, 80, 14 K, 80. Raspoložba se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajaločo se vrne denar. — Natančni cenovniki gratis in franko. S Benisch, Dešenice št. 767, Češko.

Na želodcu bolni

ki po vsaki pijači ali po vsakem kosčku jedi čutijo tiščanje v želodcu, ki naraste včasih do velikih bolečin, naj poizkusijo slavnoznano raztaplajočo prebavilno sol

Stomachicon Scholz!

Majhna cena K 1-30 za škatljo omogočuje tudi revnejšim ozdraviti si želodec in v kratkem iz bolnika postaviti zdrav človek.

„Bären-Apotheke“ Dunaj I, Graben št. 7.

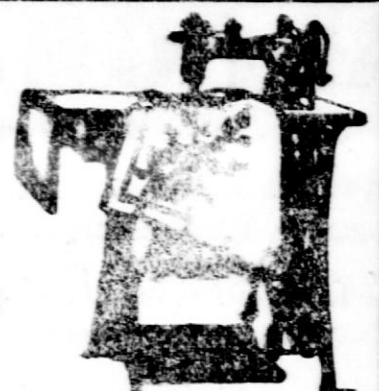
Jvan Jax in sin

v Ljubljani 358

Dunajska cesta 17

prilaga svojo bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji

za domačo in obrt.

Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.

Pisalni stroji „Adler“.

Pletilni stroji

vseh velikosti.

Semenska trgovina

na drobno in na debelo

Al. Kersika, Ljubljana

Bleiweisova cesta 11 Vrtača št. 1,

prilaga svojo velikansko zalogo vseh poljskih, zelenjadnih in cvetličnih semen in jih prodaja po 10% ceneje kakor je v ceniku, ki se na zahtevanje dobi brezplačno. ::

Posebno priporočila: korenje krmilno, pravo gorenjsko, repa jesenska, prava gorenjska in angleška, dolga in okrogla; več vrst detelj, kakor lucerna francoska, štajerska ali domača i dr. — Potem krmilne pese: prave severno nemško, rumene in rdeče, okrogle in dolge. Travnje zmesi, sestavljene po priporočilu c. kr. kmetijske družbe z deteljo ali brez nje, za snaha in za mokra tla, katero sestavljam sam. Nadalje 18 vrst čistih travnih semen, katerih nima nobena druga trgovina v Ljubljani, katere poljedelec sam lahko meša, kakor prilaga c. kr. kmetijska družba.

Vsa semena so pri t. in kr. deželnom kemičnem preizkuševališču preizkušena.

Za obilno naročbo se prilaga z odličnim spoštovanjem

Al. Kersika.

896

Ključavničarstvo

Ig. Faschinga vdova

Poljanski nasip št. 8.

Reichova hiša.

Velika zaloga

štedilnih ognjišč.

Izvrstno in solidno delo.

Cene zmerne. Popravila se točno izvršujejo.

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov in navadne do najfinjše žime.

M. Paklč

v Ljubljani.

Preznanim naročnikom se pošlje s povzetjem.

Josip Rojina

krojač prve vrste

se nahaja sedaj v lastni hiši

Franca Jožefa cesta 3.

konkurira z največjimi trgovskimi glede finega kroja in elegantne izvršitve.

Tvorniška zaloga najfinjših angl. in franc. specialitet blaga.

Zavod za uniformiranje.

Najboljši kozmetički predmeti za olepšanje poiti in telesa so:

da mlo po 80 h, da cream po 1 K; da Menthol ustna voda po 1 K; sobni prašek po 60h; za ohranitev in rast las: da lasna voda po 1 K; da lasna pomada 1 K.

Ti izdelki „Ada“, ki so oblastveno varovani, so naprodaj le v

Orlovi lekarni

Ph. Mr. Josip Čizmár

v Ljubljani.

Kupujte zaupno te domače izdelke!

Ta lekarna obstoji že nad 300 let.

Odlikovana

Prva kranjska

tvornica klavirjev

Ljubljana

Hilšarjeva ulica 5 Recherjeva hiša

RUDOLF A. WARBINEK

Jamstvo šest let.

Eksport v vse dežele.

Priporočila svoje prve vrste, za vsa podnebja solidno narejene planine, klavirje in harmonije tudi samoigravne za gotov denar, na delna odplačila ali zaposodo.

Poprave in uglaševanja se izvršujejo točno in računijo najceneje.

Največja tvornica na avstrijskem jugu

V CELJU! Slovensha tvrdka. V CELJU!

Izdeluje velike mostne tehnice za tehtanje žrldne in vozove vseh sistemov in velikosti.

Prevzame jih tudi v prenovljenje.

Stavbi in umetni ključavničar IVAN REBEK Celje, Poljanska ulica št. 14.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporočila svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podome trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznani izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Julija Stor
v Prešernovih ulicah št. 5.
Majvečja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tenis in pristnih goisserskih gorskih čevljev.
Elegantna in jako skrbna izvršitev po vseh cenah.
8271

1887 - 1912 * 1887 - 1912 * 1887 - 1912

Blagovolite pisati po vzorce.

V. J. Havliček in brat, kopališče Poděbrady, Češko.
Dobro znana izvozna tvrdka, ustanovljena leta 1887, prilaga damske opreme za neveste, dobro znane in preizkušene kakovosti.

Havličkove tkanine, kanafasi, brisalke, žepne rute, namizni prti, batisti, valna svila itd.

Modno blago za dame in gospode itd. Plesno blago — zefiri.

1 zavoj 40 metrov okusno izbranih ostankov v kosih po 2-8 m pošljamo za 18 K s poštnim povzetjem franko od teh ne pošljamo vzorcev. Havličkove tkanine 1 kos 23 metrov za K 12, 13-20, 14-50, 16, 17-50, 20-40, 22-40.

Priporočljiv češki nakupni vir.

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko

z modernimi velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New-York je proga

Red Star Line Rdeča zvezda

Na naših parnikih Finland, Kroonland, Vaderland, Zeeland, Lepland in Samland, ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje med Antwerpenom in Novim Yorkom je snaznost, izborna hrana, vjudna postrežba in spalnice po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak 1 orek popoldne. Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjen zastopnik

Franc Dolenc Anversa New York

v Ljubljani, Kolodvorska ulica odslej stev. 26,

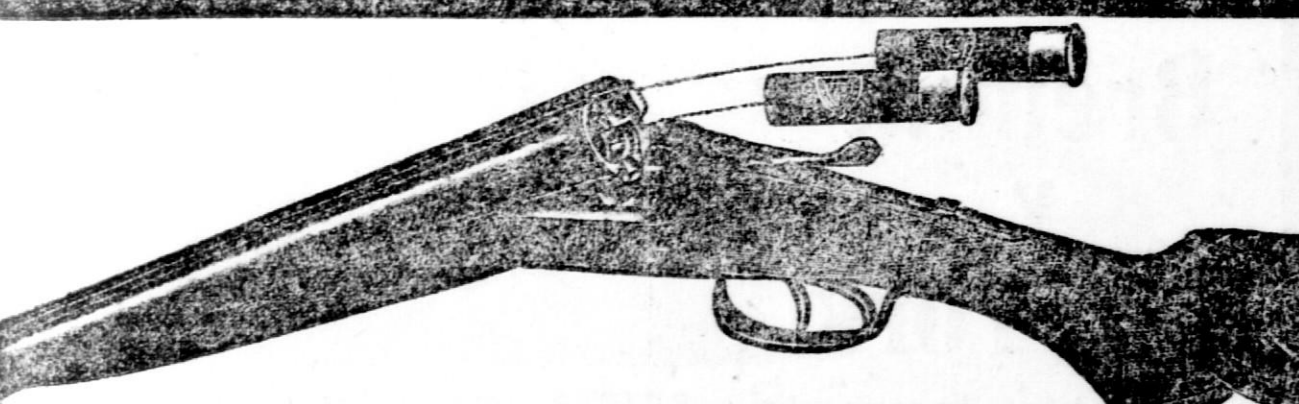
od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno „pri Starem Tišlerju“

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas
Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 237

Največja zaloga pohištva
za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, zimnat modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

Ljubljana Fr. Ševčik zidovska ul. 7.

puškar

priporočila svojo veliko zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, salskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke trocevke in puške Beck s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in naročbe se izvršujejo točno in zanesljivo. Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštne proste.

25 hektolitrov sortiranega, po novem sistemu iz rebljanega grozdja čisto napravljenega

izvrstnega vina

iz lastnega vinograda v Vipavi in sicer 10 hekto b. argudnca 10 hekto rizlinga in 5 hekto rulanca imam za oddati Na zahtevo pošljem vzorce, cena po dogovoru.

Franc Dolenc, Ljubljana, Kolodvorska ulica 26.

Anton Presker krojač

Ljubljana, Sv. Petrac. 16

velike zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, topic in plaščev za gospe, nepremičljivih havelokov itd. itd. Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Pekarija, slaščičarna in kavarna Jak. Zalaznik

Stari trg št. 21.

Filiale:

Glavni trg št. 6, Kolodvorska ulica št. 6.

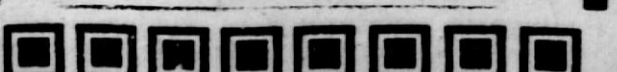
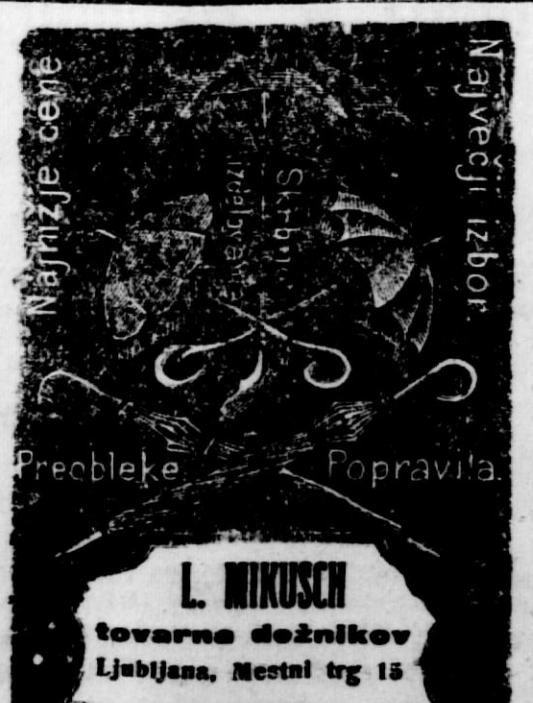
G. Čadež v Ljubljani

Mestni trg št. 14

poleg Urbančeve manuf. trgovine priporočam

klobuke

čepice, razno moško perilo, kravate, ovrtnike itd. itd. Blago imam solidno, cene zmerne. Postrežem točno.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

Brata EBERL

črkošlikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja

Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. Ljubljana Delavnica: Igriška ulica št. 6. Električna sila.

Ne pozabite

zahtevati izrečno

Vértesov guljažev pridelek

ne samo kar guljaževga pridatka, da ste gotovi, da ne dobite manjvredne ponaredbe — Ze sto in stotisoči so ga rabili in pohvalili. Zajamčeno najčistejša naravna živalska mast in druge potrebnosti. Preiskano od c. kr. splošnega preizkuševališča na Dunaju. Tablica, zadosti za okoli 1 kg mesa, 2 kg krompirja, fižola in drugega sočivja stane 20 vin. Dobiva se po vseh boljših trgovinah. Pristen samo „Vértes“. Edina izdelovalnica: tvornice Živil Vértes & Co., Lugos 491 (Juž. Ogrsko).

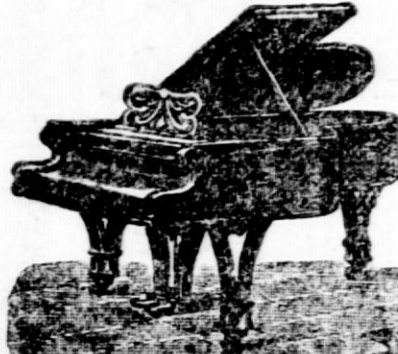
ALFONZ BREZNIK

c. kr. izvedenec in učitelj Glasbene Matice.

Največja in najstarejša trgovina in izposojevalnica klavirjev in harmonijev. Velikanska zaloga vsega glasbenega orodja strun in muzikalij.

Ljubljana, Kongresni trg št. 15

nasproti knjižnice cerkve.

Klavirje dvorne trdke Bösendorfer, Czajka, Höpfl & Heitzmann, Stelzhammer in Höpfl (amer. harm.) imam le jaz izključno edini zastopnik za Kranjsko v velikanski zalogi in izbiri. Ne dajte se varati po navidezno cenem, vsiljivem blagu, osobito, ker nudim vsakomur, da si po kolikor mogoče najnižji ceni ali na zadovoljivo majhne obroke brez vsakega zadatja nabavi prvovrsten instrument v resnično pisano 10letno garancijo. Stari klavirji najugodnejše v zameno. Izposojevalna najzina. Popravila in ugleševanje vseh glasbil najceneje. Preigrani klavirji vednot zalogi. Violine, citre, kitare, tamburice, harmonike, telov rogovji in strune po tovarniških cenah. — Ves dan odprto!

Mihael Kastner

Najcenejši nakup za:

špecerijsko blago, kuhinjsko in živinsko sol. Petrolej, tudi v originalnih pločevinastih kangljah, obdavčeni in neobdavčeni bencin (za motorje in avtomobile). Gasolin, ligroin (za razsvetljavo). Kurilno olje za Dieslove motorje. Vseh vrst strojna olja. Parafin. Vse mineralne vode in vsi proizvodi izvirkov vedno sveži v zalogi.

Ljubljana, Kongresni trg 10.

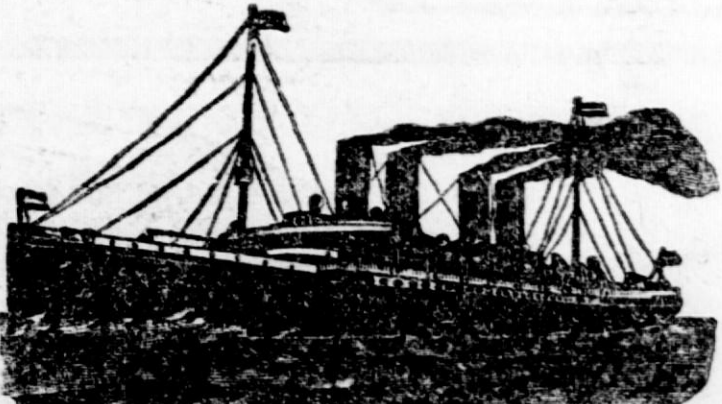
Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz

Bremna

v

New York

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM“, „KRONPRINZ WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanestljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodne družva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorska ulica št. 35

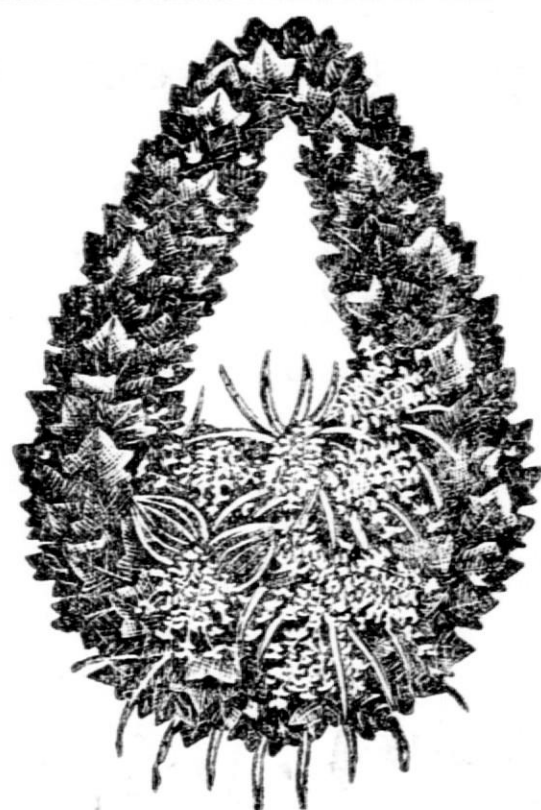
nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tislerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. — Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točno in brezplačno. — Postrežba poštena, resna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Meksiko, Kalifornijo, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Galveston. Odhod na tej prozi iz Bremna enkrat mesečno.

se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

Pozor!! Berite!!

Slav. občinstvu v mestu in na deželi

vljudno priporočam največjo zalogo krasnih

nagrobni vencev in trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

Cene brez konkurence.

V zalogi je vedno do 500 kosov od 2 K do 60 K komed, tako da si vsakdo lahko izbere

FR. IGLIČ

Ljubljana

Mestni trg 11-12.

Ob nedeljah se dobivajo venci v isti hiši v I. nadstr.

Najnovejša iznajdba!

Velik požar

se zamore lahko in naglo pogasiti samo s

Smekalovimi brizgalnicami

s 40 % delavske sile pomanjšanja ravnotežem nove sestave, ki od desne in leve strani vlečejo in mečejo vodo. — V vsakem položaju delujoče kretanje brizgalnic nepotrebno.

Na Kranjskem so dosedaj naročila te vrste brizgalnic sledeča gasilna društva: Brško, Kostanjevica, Bohinjska Bistrica, Metlika, Šenčur, Koroška Bela, Hrastica, Zgornja Šiška, Dravice, Spodnja Idrija, Predonje, Sora, Stob Trzin, Zablatica, Rovte, Velika Loka, Kamna gorica, Stozice, Valta vas, St. Peter na Dolenjskem.

R. A. SMEKAL v Zagrebu

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sekalk in gospodarskih strojev ter motornih mlinov.

Odplačevanje na obroke.

129 odlikovanj!

Vsi zastopniki in poverjeniki
 življenskih in požarnih zavarovalnic
 naj se takoj prijavijo kot sodelavci
 češkega zavarovalnega društva
 proti nezgodam, za jamstvo in proti tatvini
Patria v Pragi,

pri generalnem zastopništvu na Dunaju 1., Schottenring 1.
 Ob največji ugodnosti nudi največjo provizijo, onim, ki se morejo izkazati z
 uspehom tudi stalno plačo. 970

August Repič

sodar v Ljubljani v Trnovem.
 Izdeluje in popravlja vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah.
 Kupuje in prodaja stare vinske sode

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11
 priporoča

klobuke

cilindre, čepice itd.

najnovejše fasone
 po najnižji ceni.

Ilustrovani ceniki zastoj in poštne prosto.

Najcenejše

dežnike in so'ničnike

domačega izdelka priporoča
 tvornica dežnikov in solničnikov

Jos. Vidmar

Ljubljana
 Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Najboljši in najcenejši nakup!

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.

Predno se obrnete drugam, oglejte si
 mojo bogato zalogo prav h na finejših
 švicarskih ur iz
 zlata in srebra, ure
 za dame z diamanti
 in briljanti, zapest-
 nice, uhane, vratne
 veržice, poročne
 in druge prstane,
 krasne nastavke iz
 kina srebra, na-
 mizna orodja itd.
 Zahtevajte cenik,
 pošljem ga zastonj!

Vsa popravila izvršujem v svoji lastni
 delavnici točno in solidno.

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)

pokrivač streh in klepar, vpeljač
 strelovodov, ter instalater vodovodov
 Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priporoča se št. občinstvu za izvrše-
 vanje vsakršnih kleparskih del ter po-
 krivanje z angleškim, francoskim in
 tužemskim škrltem z

asbest-cementnim škrltom (Eternit) patent Matschek
 z izbučno in ploščnato opeko, lesno-
 cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kle-
 parska dela v priznani solidni izvršitvi.
 Niša in kuhinjska oprema. Posteljska posoda.

Poprave točno in ceno.
 Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

LOTERIJA ZA OGREVALNICE.

4650 dobitkov efektivne vrednosti kron 80.000
 Prvi trije glavni dobitki K 35.000, 5000, 1500,
 se na željo dobitelja odtevi 10%, in zakoniti dobitveni davek izplačajo v gotovini.
 Srečke po 1 K se dobivajo po vseh trafikah, loterijah, menjalnicah in v loterijski
 pisarni L. Goldschmiedgasse št. 8. 3.3

Fran Sax, elektrotehnik

Ljubljana, Gradišče 7

ohlavl., konc. instalater za električne naprave, luči, prenos
 sile, dalje hišnih zvonil, telefonov itd. Strelovodne naprave!
 Poprava v stroke spadajočih del. V zalogi blago prve vrste, pro-
 računi na razpolago. Opremljen sem z najboljšimi in najno-
 vejšimi preskuševalnimi aparati. — Cene in delo solidno!

Modni salon

Stuchly - Maschke

3 ŽIDOVSKA ULICA 3

naznanja in priporoča častitim damam tu in na deželi
 svojo krasno izbiro ravno kar došlih

dunajskih in pariških modelov kakor največjo zalogo sportnih klobukov.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Popravila se točno izvršujejo. 2306 Cene brez konkurence!

Samo 10 dni! Cirkus Kludsky. Samo 10 dni!

Danes v soboto, 16. marca in vsak dan ob 8¹/₂ uri zvečer
velika gala predstava

z velikomestnim sporedom. — Umetniki in umetnice I. vrste, dresure živali
 roparic in sicer dresirani tigri, levi, eloni, cebra ter konji v prostosti dresirani.
Novo! Boj s tigrom in sicer z divje ujetim kraljevskim tigrom Brutusom.
 Poleg tega 10 izbranih specialitetnih točk

Ob nedeljah in praznikih po dve predstavi:
 ob 4. popoldne ter ob 8¹/₂ zvečer.

Vstopnina: numeriran sedež 2 K; I. prostor 1 K 50 v; II. prostor 1 K;
 stojšča 50 v. Otroci pod 10 leti in vojaki od navedenika nizdol ob delavnikih
 in v nedeljo popoldne polovico; stojšča 30 vinarjev

Blagajna se odpre eno uro pred pričetkom predstave.

Dostop k javnim skušnjam, ki so vsak dan od 10. d. popoldne do 1. pop.,
 dalje ogledovanje hlevov in krmiljenje živali roparic, kar se prične ob 11.
 popoldne in dovoljen pri ti vstopnin 50 vinarjev; vojaki in otroci 30 vin.

V hlevih je 7 levov, 3 bengalski kraljevski tigri, leopardi, severni medvedi,
 ru-ki medvedi, noji, cebre, redki gnu, risi, opice, lame, afriške ovce, konji,
 pasmeni psi itd. O vrnega obiska prosi

Bogomil Kludsky, lastnik cirkusa iz Plznja.

Kupujejo se konji za pobijanje.

**Najbolj zdrava
 kavina pijača
 je že 20 let**

**Kathreinerjeva
 Kneippova
 sladna kava.**

**Resničen
 nadomestek kave!**

**Kathreinerjeva
 prinese srečo v hišo.**

130 lastnih
 podružnic doma
 in v inozemstvu.

*Prve vrste elegantna
 in po niski ceni so naša*

obuvala

Alfred Fränkel kom. dr.

Največje podjetje svoje vrste v monarhiji.

Prodajalnica v Ljubljani:

Stritarjeva ulica

Modna trgovina

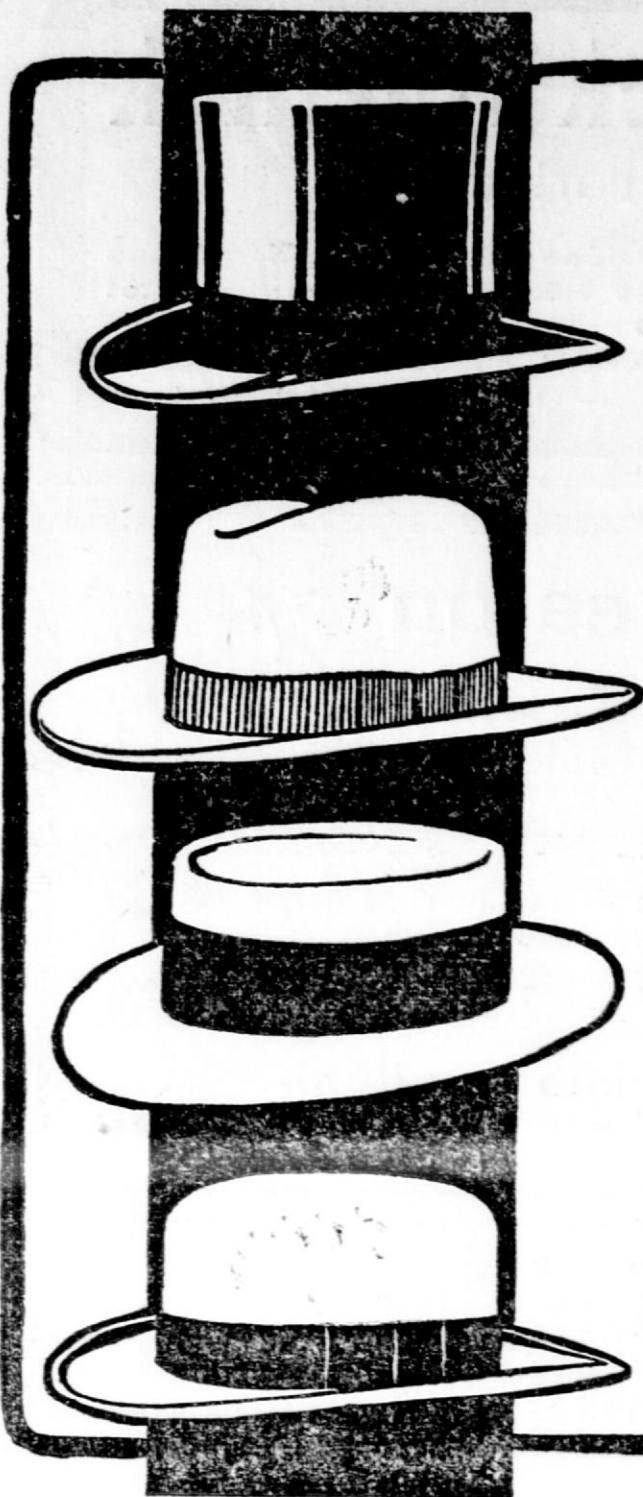
v Ljubljani

Stritarjeva ulica št. 7.

Solidno blago. Nizke cene. Vzorci poštnine prosto.

ANTON SCHUSTER

Novosti konfekcije za dame in deklice, bluze, modno blago za dame in gospode, pristni tirolski loden, parhent, platno, šifon, gradl, preproge, zavese, garniture, odeje, pleti, šerpe, rute in žepni robci.

Klobuki

najmodernejšje oblike in
:: barve vsake cene. ::

Cilindri, čepice,
kravate

vedno najnovejši vzorci
in barve. ::

Rokavice

iz usnja in sukanca la
:: kakovosti. ::

977 Srajce

bele in barv. vsake izvršbe.

Palice, dežniki, noga-
:: vice, žepni robci, ::
naramnice itd.

Modna in športna trgovina

P. Magdič

Ljubljana, Franca Jožefa c.
nasproti glavne pošte.

Stampilije

vseh vrst za urade,
društva, trgovce itd.

Anton Cerne

graver in izdelovatelj
kavčkovih stampilij

Ljubljana, Stari trg 20.

Ceniki tranko. 235

Najstarejša domača tvrdka

juvelov, zlatni-
ne, srebrnine in
raznih ur.

Popravila in
nova dela se
izvršujejo v
lastni delavnici.

Lud. Černe,

joveler, trgovec z urami ter zaprišeženi sodni cenilec,
Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Zahtevajte najnovejši cenik.

PATENTE

vseh dežela izpostuje inženir

M. GELBAUS. oblastveno avtor. in zaprišeženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Močni salon

M. Sedej-Strnad

priporoča cenjenim damam

hitobuke te najfiniješe izvršbe.

Satni hitobuki vedno v zalogi.

Tršterova ulica. — Jatača mešne hranilnice.

NAJODLIČNEJŠA ZNAMKA

JAS. HENNESSY & CO. COGNAC

LE V IZVIRNI POLNITVI.

A. Hauptmann-a nasledniki

A. ZANKL SINOVI

LJUBLJANA.

Tvornica kemičnih barv, lakov in firnežev, priporoča:

Oljnate
barve

Suhe
barve

Emajlne
barve

Fasadne
barve

Marijin trg št. 1.

Vse vrste:

:: firnežev, ::
:: čopičev, ::
:: lakov, ::

Mavec
(Gips)

Olje za pode
in stroje

Karbolinej

Naslov zadostuje:

A. Zankl sinovi v Ljubljani.

Ceniki zastonj!

Ceniki zastonj!

Dolžnost

vsakega zavednega Slovence in Slovenke je
da rabi izključno le

Ciril in Metodovo čistilo
(krema)

za čevlje in usnje

katero je priznано najboljšo.

Skatijica stane 24 vinarjev.
Zahteva naj se isto po vseh trgovinah ter
vsak drug manj vreden izdelek odločno zavrne

Edino

le čistilo v tej
obliki in z zamko

4306

se prodaja

v prid družbi sv. Cirila in Metoda.

Glavna zaloga in kemična tvornica

Ivan Keber

Ljubljana, Poljanska cesta št. 15.

Moët &
Chandon

je šampanjec
najvišjega dvora
in aristokracije.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica K 8.000.000.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond 800.000 kren.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun

:: ter jih obrestuje od dne vloge po čistih ::

4 1/2 0

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje
vseh vrst po dnevnem kurzu.